

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
FEBRUARY 16

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

«LAIKS» IS PUBLISHED SINCE 1949 // «LAIKS» IZNĀK NO 1949. GADA
Published 48 times per year except the first week in January, the first week of May, the last week in June, the last week in December
Published weekly by: Latvian Newspaper «Laiks», Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770
POSTMASTER: Send address change to: «Laiks», 50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXX Nr. 6 (5895)

2019. gada 16. februāris – 22. februāris

Diriģents Andris Nelsons un Bostonas orķestris saņem Grammy balvu divās katēgorijās

10. februārī notikušajā ASV mūzikas ierakstu industrijas Grammy balvu ceremonijā divās katēgorijās apbalvojumu ieguvis diriģents Andris Nelsons ar Bostonas simfonisko orķestri. Tādējādi Andrim Nelsonam augsta prestiža apbalvojums piešķirts trešo gadu pēc kārtas.

Andra Nelsona kopā ar Bostonas orķestri izdots albums *Shostakovich: Symphonies Nos. 4&11* ieguvis Grammy balvu katēgorijā „Vislabāk producētais klasiskās mūzikas albums” un „Labākais orķestra sniegums”.

Andris Nelsons Grammy balvu saņēmis jau trešo gadu – divus iepriekšējos gadus katēgorijā „Labākais orķestra snie-

gums”, pirms diviem gadiem – par Dmitrija Šostakoviča 10. simfonijas ierakstu, savukārt pagājušogad – par Dmitrija Šostakoviča 5., 8. un 9. simfonijas ierakstiem.

Latvijā skan Tāļivalža Ķeniņa mūzika

„Es nemeklēju jaunas lietas mūzikā, es meklēju jaunus ceļus, kā izteikt vecas idejas,” tā par savu mūziku sacījis šī gada jubilārs, simtgadnieks komponists Tāļivaldis Ķeniņš, kuŗa „Koncerts pieciem sitaminstrumentālistiem un simfoniskajam orķestrim” skanēja Latviešu simfoniskās mūzikas lielkoncertā 9. februārī.

// FOTO: Latvieši Pasaulē

„Tas ir notikums mūsu ansamblim *Perpetuum Ritmico*, jo mēs atskaņosim darbu, kuŗš Latvijā skanēs pirmo reizi,” par gaidāmo koncertu Latvijas Radio raidījumā *Kultūras Rondo* stāstīja mūziķis Guntars Freibergs. Tāļivalža Ķeniņa „Koncertu pieciem sitaminstrumentālistiem un simfoniskajam orķestrim” atskaņoja sitaminstrumentālisti un Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris Andra Pogas vadībā. *Laika* mūzikas apskatnieka Juŗa Griņeviŗa recenziju lasiet 12.lpp.!

Atbalsts
jaunajiem
medikiem
3. lpp.

Atvadu vārdi
Uldim Streipam
4. un 5. lpp.

Ed. Silkalns
par
Melancholisko
valsi
6. lpp.

Ķīnieši spiego
arī Latvijā
10. lpp.

Franks Gordons
par Ukrainu
11. lpp.

Minsterieŗu
sveiciens
skolasbiedriem
16. lpp.

Latvijas Goda konsuli pulcējas Vaŗingtonā

1. februārī Vaŗingtonā uz ikgadējo sanākumi pulcējās Latvijas Goda konsuli ASV. Sanāksmes laikā Latvijas vēstnieks Andris Teikmanis un vēstniecības darbinieki informēja par

organizēts arī augsta līmeņa biznesa samits. Iepriekšējā gadā notika vairāki desmiti ar Latvijas Simtgadi saistīti pasākumi visā ASV. Spilgtākais no tiem bija Niagāras ūdenskrituma

pateicās Goda konsulam Kārlim Šteinmanim (Ohio pavalsts), kuŗš koordinēja Goda konsulu dāvanas vēstniecībai sarūpēšanu – Egila Rozenberga gobeļenus, kas tiks izmantoti vēstniecības telpu pastāvīgai iekārtošanai. Arī ŗogad vēstnieks aicināja Goda konsulus turpināt aktīvo iesaisti Latvijas un ASV uzņēmēju kontaktu veicināšanā, sadarbojoties ar vēstniecību un Latvijas-ASV tirdzniecības kameru. Darba pusdienas bija veltītas sarunai par starptautiskās tirdzniecības jautājumiem ar Ārlietu ministrijas Ekonomisko attiecību, tirdzniecības un attīstības sadarbības direkcijas vadītāju Juri Štālmeistaru. Sanāksmes laikā ar Goda konsuliem par savu pieredzi ASV un tālākajiem plāniem dalījās četru veiksmīgu uzņēmumu pārstāvji no *Latvijas finieris*, *SAF Tehnika*, *Vizulo* un *GroGlass*. Par Latvijas diasporas aktivitātēm, gan aizstāvot Latvijas intereses saziņā ar ASV amatpersonām, gan vēstot par Latvijas Simtgadi savās kopienās, uzstājās Amerikas latvieŗu apvienības vadītājs Pēteris Blumbergs.

2018. gada notikumiem un nākotnes plāniem.

Neapšaubāmi politiski nozīmīgākais notikums Latvijas un ASV attiecībās bija 3. aprīļa Baltijas valstu un ASV prezidentu samits (galotņu apspriede) Baltajā namā, kuŗa laikā tika

izgaismoŗana Latvijas karoga krāsās 17. novembrī – pateicībā par lielo darbu, kas tika ieguldīts, lai ŗi skaistā dāvana papildītos, vēstnieks Teikmanis pasniedza Ārlietu ministrijas Atzinības rakstu ASV latvietei Sandijai Bajotai. Tāpat vēstnieks

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - JAN, 1ST WK - MAY,
LAST WK - JUN; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros:
6 mēn. US \$ 86.00; 3 mēn. US \$ 50.00.Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.usRedaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.
Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.
Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.Laika birojs ASV: tālr.: 727-385-4256
Sarīkojumu un dievkalpojumu ziņas sūtīt Rasmai Adams
e-pasts: rasma@laiks.usKandas ziņas: Mārtiņš Štauers
104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1
Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: martinstauvers@yahoo.com,**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**Sēru sludinājumus un adresu maiņas sūtiet pēc adreses
50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS**50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laikdsr@aol.com
www.laiks.usLūdzu, maksāt ASV dolāros uz «Laiks» Inc. vārda
Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
[www.laiks.us!](http://www.laiks.us)«LAIKA» abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 86.00**FLORIDAS IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBA!** Lūdzu pievienojiet
7% Floridas nodokli par laikraksta abonēšanu!Laiks pa gaisa pastu Amerikā 6 mēneši \$135.00
Laiks pa gaisa pastu Latvijā 6 mēneši \$135.00
Laiks pa gaisa pastu Kanādā 6 mēneši \$150.00
Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs 6 mēneši \$186.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

Atgriežoties pie publicētā

Par Ziemeļu sapni

ANDREJS JANSONS, Floridā

Paldies Dārtai Dindunei par ļoti interesanto, vērtīgo un pārdomas rosinošu rakstu serijs „Ziemeļu sapnis”! Esmu vēsturnieks pēc izglītības, ar īpašu specializāciju Baltijas (Somija un Baltijas telpa) vēsturē un Somugru studijās (Somu un igauņu kultūra, folklorā, igauņu valoda). Tikai – attiecībā uz vēsturi mazs labojums. Autore raksta: „Pēc Lielā Ziemeļu kara 1721. gadā mainās vara – tagadējā Latvijas teritorija nokļūst cariskās Krievijas imperijas sastāvā...”) Ja atkal salīdzinām – Latvijas teritorija cariskās Krievijas sastāvā bijusi aptuveni divas reizes ilgāk nekā Somija”. Diemžēl, tā rakstot, daudzi Rietumu vēsturnieki un sevišķi krievu vēsturnieki apgalvo, ka, lūk, Baltija (*Pribaltika*) esot mūžīga Krievijas sastāvdaļa. Patiesībā Latgale tika pievienota Krievijai tikai 1772. gadā Polijas-Lietuvas sadalīšanas laikā, bet Kurzeme un Zemgale (Kurzemes hercogiste) – tikai 1795. gadā, tātad mazliet vairāk par desmit

gadiem pirms Krievija pārņēma Somiju. Arī pēc tam, līdz pat 1881. gadam, cara Aleksandra laikā, dominējošā valoda visās jomās Baltijas Provincēs (Latvijā un Igaunijā) bija vācu – gan vietējā pašvaldībā, skolās, baznīcās, muižniecībā un tirzniecībā, tāpat kā Somijā dominējošā valoda bija zviedru. Bez tam vairums latviešu un igauņu, tāpat kā somi, bija luterticīgi jau kopš Reformācijas laikiem (bet Latgalē, kur dominēja poļu valoda, latgaļi un poļi bija katoļi). Somijai un Igaunijai arī sava „Latgale” – somiem – Karēlija, igauņiem – *Setumaa*, kur runā citu dialektu jebšu valodu, kā nu katrs uz to skatās, bet ticība arī atšķiras. Somu un igauņu gadījumā austrumos vairums bija pareizticīgie. 19. gadsimta otrajā pusē, kā jau autore min, tāpat ka daudzās citās vietās Eiropā, notika tautas atmodas, arī Somijā un Baltijā. 1917. un 1918. gadā somi un baltieši pasludināja neatkarību. Pirmā Latvijas brīvvalstī daudzās jomās

panākumi Latvijā bija tikpat labi kā Somijā, dažkārt vēl labāki. Diemžēl, kaut arī Somijā autoritātīva kustība (*Lapua* kustība) bija daudz spēcīgāka nekā līdzīga kustība Latvijā (Pērkonkrustieši), demokrātija Latvijā sabruka, Somijā – ne. Tad saprotams, ka kaut gan somiem un baltiešiem bija jāpiedzīvo līdzīgi izaicinājumi un piedzīvojumi Otrā pasaules kara laikā, iznākums bija citāds, un mūsu ceļi šķīras līdz pat neatkarības atgūšanai.

Vēstures gaitās mums ir daudz līdzības ar somiem, arī kultūrā, dzīvesveidā un tautas mentalitātē (stiprs individuālisms, čaklums, strādīgums, tas, ka esam „vien-sētnieki”) mums ir daudz kas kopīgs. Esam bijuši daļa no Rietumu civilizācijas gandrīz tūkstoš gadus. Nu atliek tikai cerēt, ka dzīvosim ar skatu nākotnē un kopīgi veidosim gaišāku dzīvi brīvā un demokrātiskā Eiropas saimē.

Iznākusi grāmata par BATUN (Baltiešu aicinājums Apvienotajām Nācijām) vēsturi

TATJANA ŽAGARE-VĪTIŅA

1965. gada 13. novembrī Ņujorkā *Madison Square Garden* notika Amerikas baltiešu aktīvistu grupas sarīkots protesta miņiņš, kurā dalībnieki pieminēja 25. gadadienu, kopš Padomju Savienība okupēja Baltijas valstis. Miņiņu sarīkoja ASV Baltiešu komiteja, līdzekļus tās rīkošanai ziedoja trimdas sabiedrība.

Protesta pasākumā piedalījās aptuveni 14 tūkstoši dalībnieku – baltiešu trimdas pārstāvi, draugi un atbalstītāji.

Pēc vairākām uzrunām, kuŗās atbalstu Baltijas okupētajām tautām puda amerikāņu politiķi no abām partijām, demonstranti ar Baltijas valstu karogiem rokās devās uz ANO galveno mītni Ņujorkā.

Pirms miņiņa tā Rīcības komiteja aicināja daudzus pazīstamus ASV sabiedrības pārstāvjus parakstīt aicinājuma dokumentu Apvienoto Nāciju Organizācijai, kuŗā atgādināja par neatrisināto „Baltijas jautājumu” un aicināja pārtraukt triju Baltijas valstu okupāciju. Dokumentu parakstīja 128 politiķi, amatpersonas, sabiedriskie darbinieki, tai skaitā nākamais ASV prezidents Ričards Niksons. 1965. gada 7. novembrī ievērojamais laikraksts *The New York Times* ievietoja

sludinājumu ar aicinājuma tekstu un informāciju par gaidāmo baltiešu protesta pasākumu.

Baltiešu iniciatīvu plaši atspoguļoja lielākie amerikāņu mediji, uzteicot gados jauno aktīvistu uzdrīkstēšanos. Nedēļu pēc demonstrācijas brīvprātīgie baltiešu

Sirje Okas Ainsos

trimdas aktīvistu devās vizītēs uz ANO pastāvīgajām pārstāvniecībām Ņujorkā, lai skaidrotu politisko situāciju Baltijas valstīs. Gada laikā tika apmeklētas apmēram 50 no 119 pārstāvniecībām.

Baltiešiem visai ātri kļuva skaidrs, ka jaunākai ārzemju

diplomātu paaudzei ir visai neskaids priekšstats par Baltijas reģionu, kas pirms okupācijas apvienoja trīs plaukstošas valstis, kuŗas bija pilntiesīgas Tautu Savienības (ko uzskata par ANO priekšteci) locekles.

Visi šie apstākļi rosināja nonākt pie risinājuma – Baltiešu aicinājumu Apvienotajām Nācijām (BATUN) izveidot par pastāvīgu organizāciju. Par Baltiešu asociācijas ANO (*Baltic Appeal to the United Nations*) organizācijas dzimšanas dienu kļuva 1966. gada 13. februāris. BATUN par savu mērķi izvirzīja lobēt neatkarības atjaunošanu Baltijas valstīs un panākt to pilntiesīgu iekļaušanu Apvienoto Nāciju Organizācijā. Lai šo mērķi sasniegtu, BATUN izveidoja stratēģiju, kuŗas galvenie virzieni bija: pasaulei nepārtraukti atgādināt par neatrisināto „Baltijas jautājumu”, informēt sabiedrību par BATUN aktivitātēm un situāciju okupētajās Baltijas valstīs, organizēt trimdas baltiešu un viņu atbalstītāju aktivitātes, aicinot rakstīt vēstules politiķiem, valsts viriem un organizēt protesta pasākumus. BATUN savā ziņā unikālā situācija bija tas, ka, atšķirībā no citām nacionālām trimdas organizācijām, kuŗu mērķis bija ASV Kongresa lobēšanas pasākumi, Baltiešu aicinājums akcentēja sadarbību tieši ar ANO.

Igauņu trimdnieku meita *Sirje Okas Ainsos* BATUN darbībā iesaistījās dažus gadus pēc organizācijas dibināšanas, un turpmākos gadus darbošanās Baltiešu interešu aizstāvībā ANO bija viņas dzīves būtiska daļa.

Sirje piedzima Igaunijā, uzauga Argentīnā, izstudēja Buenosairesas universitātē. 1968. gadā ģimene pārcēlās uz dzīvi ASV, Ņujorkā.

(turpināts 7. lpp.)

**IZDEVĪGAS CENAS LIDOJUMIEM
UZ LATVIJU UN CITĀM ZEMĒM
AIREX – AVE SOL TRAVEL
A. JANSONS**

820 Loraine Ave, Grosse Pointe, MI 48230

Bezmaksas telefons: Telefons: Mobilais telefons:
1 (866) 944-1273 1 (313) 466-3310 1 (201) 944-1273
e-pasts: jansonsa@gmail.com

ATBALSTS JAUNAJIEM MEDIĶIEM

Iespēja pieteikties LĀZA stipendijām 2019

KAMENA KAIDAKA

Latviešu ārstu un zobārstu apvienība (LĀZA) izsludina iespēju pieteikties ikgadējām stipendijām Latvijas ārstiem, zobārstiem un medicīnas studentiem.

Līdz 31.03. Latvijas medicīnas augstskolu vecāko kursu studenti var iesniegt pieteikumu Profesora Ilmāra Lazovska Medicīnas fonda stipendijai.

Fonda mērķis ir atbalstīt medicīnas studentu centienus apgūt ārsta arodu un vēlmi strādāt savā profesijā Latvijā. Stipendijas tiek piešķirtas vecāko (4.-6.) kursu studentiem, kam ir ne tikai labas sekmes mācībās, plašs interešu loks, bet kas arī savu turpmāko dzīvi ir nolēmuši saistīt ar ārsta profesiju Latvijā un kam ir līdzekļu trūkums mācībām. Skaidrs pamatojums, kāpēc stipendija vajadzīga, ir tas, ko komisija sagaida no pretendenta.

Pieteikumu jāsūta laza@lazariga.lv, tēmā norādot *Profesora Ilmāra Lazovska Medicīnas fonda stipendija*. Otrās kārtas klātienē intervija notiks **24. aprīlī**, sākot no 9.00 P. Stradiņa Medicīnas

vēstures muzejā. Pieteikumus izvērtēs un lēmumu pieņem *Profesora Ilmāra Lazovska Medicīnas fonda stipendiju komisija*.

Stipendijas svinīgi pasniegs P. Stradiņa Medicīnas vēstures muzejā vasarā, kad Rīgā būs arī LĀZA biedri un fonda dibinātājs Ēriks Niedrītis (ASV). Par stipendijas pielietojumu stipendiāts sniedz rakstu LĀZA *Apkārtrakstam*.

Profesora Ilmāra Lazovska Medicīnas fonda stipendiju 1000 USD apjomā 2018. gadā ieguvuši četri Latvijas medicīnas augstskolu vecāko kursu studenti – Ilva Bikanova (RSU), Krista Krūmiņa (RSU), Svjatoslavs Kistkins (LU) un Ilze Leve (RSU). Profesora Ilmāra Lazovska Medicīnas fonda veicināšanas stipendijas (400 USD) ieguva – Daiga Marnauza (RSU), Lauma Putniņa (RSU), Egija Mičule (LU), Vita Lāčplēse (RSU) un Vineta Viktorija Vinogradova (RSU).

Līdz 15. septembrim Latvijas jaunie ārsti un zobārsti var pieteikties Ojāra Veides fonda stipendijai.

Nu jau deviņpadsmit gadus Latviešu ārstu un zobārstu apvienība aicina Latvijas ārstus izmantot Ojāra Veides fonda atbalstu. Ojāra Veides fonda **mērķis ir atbalstīt Latvijas ārstus, kas strādā veselības aprūpes laukā Latvijā, un kuņģiem ir izdevība un vēlēšanās papildināt profesionālās zināšanas kādā mācību iestādē ārzemēs**. Stipendija paredzēta ceļa naudas, dzīvesvietas, maksas par mācībām, uztura izdevumu segšanai. Par savu iegūto pieredzi stipendiāti sniedz atskaiti Fondam un rakstu LĀZA *Apkārtrakstam*.

No 2019. gada mainīta pieteikšanās kārtība – **līdz 15. septembrim** fonda valde gaidīs elektroniski pieteikumus 2019/2020. gada stipendijām. LĀZA mājaslapā sadaļā „Stipendijas” var uzzināt, kādi ir vajadzīgie dokumenti, lai pieteiktos stipendijai. Pieteikumu jāsūta laza@lazariga.lv, tēmā norādot *Ojāra Veides fonda stipendija*. Pieteikumus vērtēs fonda valde un aicinās uz atlasses otro kārtu vai nu klātienē

intervijā Rīgā, vai interneta vidē pēc 15. septembra. Katru gadu 4 – 6 pretendentiem ir iespēja saņemt stipendiju \$1000 līdz \$2000 apmērā.

Ojāra Veides fondu vada LĀZA valdes loceklis Kaspars Tūters. Fonda valdē ir LĀZA valdes loceklis Juris Lazovskis (Kanada) un LĀZA biedre, zobārste Inese Flude (Kanada).

2018. gadā Ojāra Veides fonda atbalstu saņēma:

Dr. Ieva Mičule (C\$ 2000), lai stažētos bērnu medicīniskā ģenētiskā un prenatālā diagnostikā Lavālas Universitātē, Kvebekā. Sponsorēja Dr. Baiba Lāce.

Dr. Ilze Apine (\$ 2000), lai stažētos Hamburgas Ependorfes Universtātes klīnikā;

Dr. Dace Zvirgzdiņa, (\$ 1000), lai stažētos *University of Texas Southwestern Medical Center* Neuroķirurgijas klīnikā;

Dr. Līga Beķere (EUR 1000);
Dr. Kristīna Amosova (EUR 1400);

Latvijas Jauno ārstu asociācija (EUR 2000), lai turpinātu aktīvu darbību;

Profesora Ilmāra Lazovska Medicīnas fonds (\$ 6000).

Papildu informācija par prasībām pretendentiem www.lazariga.lv sadaļā „Stipendijas”, kā arī *LĀZA Apkārtrakstā*, kur publicētas stipendiātu atskaites – raksti.

Latviešu ārstu un zobārstu apvienība (LĀZA) vieno ārzemēs un Latvijā dzīvojošos ārstus un zobārstus, kā arī citus veselības nozares profesionāļus, zinātniekus un darbiniekus kopējam mērķim – visiem spēkiem veicināt veselības aprūpi un zinātnē iesaistīto studentu, rezidentu, ārstu un zobārstu izglītību un sadarbību.

Latviešu Ārstu un Zobārstu Apvienība
The Latvian Medical and Dental Association

Visiem spēkiem veicināt veselības aprūpi un zinātnē iesaistīto studentu, rezidentu, ārstu un zobārstu izglītību un sadarbību.

Latvijas Medicīnas fonda (LMF) Studentu Stipendija 2019

ALEKSANDRS KALNIŅŠ, MD/MBA

Kopš 2016. gada vasaras *Latvijas Medicīnas fonds* (LMF) ir izveidojis jaunu stipendiju un ir jau atbalstījis piecus Rietumu latviešu studentus, dodot iespēju gūt praktisku pieredzi Latvijas ārstniecības iestādēs. 2019. gadā *Latvijas Medicīnas fonds* atkal piedāvā LMF Studentu stipendiju.

STIPENDIJAS NOLŪKS

Latvijas Medicīnas fonds dod Rietumu latviešu medicīnas studentiem, kas mācās ārpus Latvijas universitātēs, kolledžās vai medicīnas skolās, iespēju gūt praktisku pieredzi Latvijā P.Stradiņa Klīniskajā universitātes slimnīcā vai kādā citā ārstniecības iestādē, lai papildinātu zināšanas un praktiskās iemaņas medicīnā.

KVALIFIKĀCIJA

Rietumu latviešu medicīnas studenti un studenti, kam interesē studēt medicīnu un kas runā un raksta latviski.

PIEREDZE

Students gūs pieredzi P. Stradiņa Klīniskajā universitātes slimnīcā vai kādā citā Latvijas ārstniecības iestādē, piedalīsies klīniskajā darbā, viņam būs iespēja palīdzēt pētniecības darbā un publikāciju sagatavošanā.

PRAKSES LAIKS

Prakses laiks ir vismaz 8 nedēļas.

STIPENDIJA

Stipendija ir \$ 2500. \$1500 tiks izmaksāti prakses sākumā, bet \$1000 – pēc prakses pabeigšanas, atskaites un apraksta iesniegšanas LMF.

KĀ PIETEIKTIES?

Pretendentam jāiesniedz:

1. lpp. garš apraksts par savu kvalifikāciju un savu interesi iegūt pieredzi veselības aprūpes vai medicīnas zinātnes jomā, norādot ārstniecības iestādi, kuŗa būs prakses vieta;

CV un 2 rekomendācijas vēstules.

Pieteikumus elektroniski jā-sūta alekskalnins@gmail.com Aleksandram Kalniņam, MD/MBA līdz **2019. g. 1.aprīlim**.

Plašāka informācija par *Latvijas Medicīnas fondu* (LMF) un tā stipendijām: <http://latvian-medicalfoundation.org/>

Latvijas Medicīnas fonds ir dibināts 1990. gadā kā privāta bezpeļņas organizācija ar mērķi atbalstīt veselības aprūpi Latvijā. Fonds vēsturiski bijis saistīts ar *Latviešu ārstu un zobārstu apvienību* (LĀZA).

LMF

Latvijas Medicīnas Fonda (LMF) 2019. g. Studentu Stipendija

Vai Tev interesē
iegūt vienreizēju
pieredzi medicīnā
Latvijā?

Vai Tu gribi pavadīt
vasaru Rīgā?

Piesakies tagad!

STIPENDIJAS NOLŪKS

Latvijas Medicīnas Fonds dod rietumu latviešu medicīnas studentiem, kas mācās ārpus Latvijas universitātēs, kolledžās vai medicīnas skolās iespēju gūt praktisku pieredzi Latvijā P.Stradiņa slimnīcā vai kādā citā ārstniecības iestādē, lai papildinātu zināšanas un praktiskās iemaņas medicīnā.

KVALIFIKĀCIJA

Rietumu latviešu medicīnas studenti un studenti ar interesi studēt medicīnu, kas runā un raksta latviski.

PIEREDZE

Students gūs pieredzi P. Stradiņa klīniskajā universitātes slimnīcā vai kādā citā Latvijas ārstniecības iestādē, piedalīsies klīniskajā darbā, viņam būs iespēja palīdzēt pētniecības darbā un publikāciju sagatavošanā.

PRAKSES LAIKS

Prakses laiks ir vismaz 8 nedēļas.

STIPENDIJA

Stipendija ir \$ 2500. \$1500 tiks izmaksāta prakses sākumā, bet \$1000 – pēc prakses pabeigšanas, atskaites un apraksta iesniegšanas LMF.

KĀ PIETEIKTIES?

Pretendentam jāiesniedz 1 lpp garu aprakstu par savu kvalifikāciju un savu interesi iegūt pieredzi veselības aprūpes vai medicīnas zinātnes jomā, norādot ārstniecības iestādi, kuŗa būs izvēlēta prakses vieta, CV un 2 rekomendācijas vēstules.

Pieteikumus elektroniski jā-sūta alekskalnins@gmail.com Aleksandram Kalniņam, MD/MBA līdz 2019. g. 1. aprīlim.

TATJANA
ŽAGARE-VĪTIŅA

(Nobeigums)

Tija Vilciņa – strādāja tehnoloģiju jaunuzņēmumā “Funderful” Rīgā.

Sovasar es pavadīju 150 stundas, strādājot *start-up* kompanijā “Funderful” Patlaban tā vēl ir maza kompanija ar astoņiem darbiniekiem. Neskatoties uz to, kompānija jau atvērusi biroju Bostonā, ASV. “Funderful” programmē un pārdod universitātēm un kolledžām tā saucamās *chatbots*. Tas ir jauns un noderīgs komunikāciju instruments, kas palīdz augstskolām veiksmīgāk piesaistīt ziedojumus. Tradicionālie komunikācijas veidi, piemēram, pasta sūtījumi vai telefona zvani, vairs nav efektīvi, un augstskolu absolventi uz tiem nereaģē.

Es vācu informāciju no potenciāliem klientiem, palīdzēju veidot video reklāmas, palīdzēju korrigēt *chatbot* sarunas, lai uzlabotu viņu

spēju atbildēt uz ziņojumiem un jautājumiem. Mani kolēģi bija sajūsmināti par to, ka es varēju sniegt ieskatu ASV universitāšu pieteikšanās un uzņemšanas procesā, jo es biju vienīga darbiniece, kuŗa to bija darījusi, dzīvodama Amerikā. Lielākā daļa “Funderful” klientu ir amerikāņu universitātes.

Es ieguvu ne tikai jaunas zināšanas, bet arī neaizmirstamu dzīves pieredzi Latvijā. Bija ļoti interesanti baudīt ikdienas dzīvi, strādājot birojā pilnu laiku, pie tam – Latvijā! Šī ir bijusi “FUNDERFUL” vasara! Paldies, ALA par šo brīnišķīgo iespēju!

Pauls Willems – strādāja Latvijas Universitātes (LU) fondā Rīgā.

LU fonds gādā par līdzekļiem stipendijām, ko piešķir Universitātes studentiem Latvijā. Es daudz strādāju, lai palīdzētu ie-

gūt ziedojumus no Amerikas mecenātiem un popularizētu fondu Amerikas latviešu vidū. Vispirms es palīdzēju ar jaunās “Friends of the University of Latvia” mājaslapas izveidi. Daudz tulkoju, lai cilvēki, kuŗi runā tikai angļiski, var vieglāk ziedot fondam.

Palīdzēju filmēt intervijas arī bijušajiem stipendiātiem, kuŗi saņēma stipendijas, pateicoties Amerikas latviešu atbalstam. Tas bija liels darbs, bet bija jauki zināt, ka ar šīm intervijām es varu parādīt, kā katrs ziedojums palīdz studentiem Latvijā. Vēl patīkamāk bija dzirdēt, ka šīs stipendijas palīdzējušas studentiem kļūt augsti izglītotiem, un viņi pēc tam gribējuši to atlīdzināt un palīdzēt citiem jauniešiem.

Pirmajā nedēļā apmeklēju bijušos LU absolventus un darbiniekus. Meklēju šos cilvēkus, lai fonds varētu aizsūtīt viņiem

informāciju par aktīviem projektiem. Absolventu kluba izbraukumā Jūrmalā man bija iespēja iepazīties ar stipendiātiem un LU absolventiem no visām paaudzēm.

Otrajā prakses nedēļā filmēju bijušo stipendiāti, kura saņēma stipendiju no amerikāņu mecenātu ziedojumiem. Nofilmēju interviju arī ar (amerikāņu biznesmeņa, politiķa) Blumberga stipendijas saņēmēju. Bija jauki dzirdēt, ka šī stipendija viņam deva iespēju tālāk studēt Amerikā. Viņš pastāstīja arī, ka viņam bija iespēja satikt Amerikā pašu Maiklu Blumbergu.

Strādāju arī pie mājaslapas “Friends of the University of Latvia”. Satikāmies ar mājaslapas veidotāju un pārrunājām, kas būtu vajadzīgs šai lapai. Bija labi, jo visi uzklauzīja manas idejas un ko es, kā Amerikas latvietis, domāju par to.

Fonda birojā strādā tikai četri

cilvēki, visi ļoti uzmanīgi uzklauzīja manas idejas. No pirmās dienas man bija sajūta, ka es biju daļa no komandas, ne tikai praktikants. Tāpēc tagad jūtos tā, ka darbs, ko es izdarīju, ietekmēs fonda nākotni.

Šī prakse arī bija ļoti atbilstoša tam, ko es mācos universitātē Amerikā. Studēju psiholoģiju un sociālās zinātnes, tieši to, kā labdarības projekti iespaido cilvēkus. Man vienmēr interesējis strādāt labdarības organizācijā un saprast, kā tā darbojas. Šie divi mēneši man deva tādu iespēju, un vēl labāk, ka to darīju Latvijā.

Pēc šīs prakses varu teikt, ka mana interese par labdarības organizācijām ir pieaugusi. Es pat domāju, ka mana darba tēma varētu būt saistīta ar labdarības un ziedošanas psiholoģiju sabiedrībā. Šis temats nebūtu iespējams bez tā, ko es piedzīvoju prakses laikā Latvijā un sarunās ar latviešu kolēģiem.

IM MEMORIAM

KĀRLIS STREIPS

Šī gada 30. janvārī, divas dienas pirms savas 77. dzimšanas dienas, Mūžībā aizgāja cilvēks, kuŗš bija īstena leģenda divās jomās, kuŗām īstenībā nekā kopīga nav. Uldis Streips Amerikā un bija pasaulē pazīstams mikrobiologs un imunoloģijas speciālists, profesors Luivilas universitātē Kentuki štātā Amerikā, daudzu zinātnisku darbu autors. Vienam no tiem nosaukums „Analīze par bloku pārbaudes efektīvu medicīnas pirmsklīniskā mācību programmā”. Ej nu saproti, kas ir bloku pārbaudes, ja tev nav doktora grada attiecīgajā disciplīnā! Uldim tāds bija. Viņa vecākajam brālim, Laimonam Streipam, manam tēvam, bija doktora grads ķīmijā. Vēl viena joma, kuŗā nesaprotu ne nieka. Taču daudzu gadu garumā, interneta meklētājā ievadot vārdu *Streips*, daudz biežāk parādījās Ulža Streipa, nekā jebkuŗa cita Streipa vārds. Savā profesijā viņš nūdien bija slavens. Uldis bija mans tēva brālis un krusttēvs.

Uldis Streips piedzima Rīgā, 1942. gada 1. februārī. Drīz vien ģimenei nācās doties bēgļu gaitās. Streipu ģimene nonāca *dīpišu* nometnē Eslingenā. Pagājušā gadsimta 50. gadu sākumā ģimene pārcēlās uz Ameriku, un ar laiku uz Čikāgu. Fotografijā, kuŗa pievienota šim rakstam, redzams Uldis Streips ar sievu Patrīciju jeb Petiju (*Patty*) un bērniem Krišjāni un Kristu. Aiz viņiem – mani vecvecāki Hugo un Eleonora Streips, vecāmamma un Ocis, kā pavisam mazais Kārlītis savulaik nosauca savu vecpapu. Mans tētis Laimons, par brāli Uldi bija 11 gadus vecāks. Viņš ar manu mammu Līgu Korsts saskatījās jau Čikāgā, tad salaulājās, un rezultātā rados es un trīs jaunākas māsas.

Vecvecākus atceros ar lielu mīlestību. Kad mēs ar pirmo māsu bijām paaugušies, mamma iestājās Čikāgas Mākslas akadēmijā, un vasarās, kad nebija jāiet skolā, mēs daudz laika pavadījām vecvecāku mājā. Es biju pirmais mazbērns, un vecāmamma mani dīkti lutināja. Viņa bija mājsaim-

Uldis Streips ģimenes lokā

niece ar gluži fantastiskām kulinārijas prasmēm. Dārzā viņa audzēja ogas un dažādus dārzeņus. Nekad neesmu ēdis garšīgākus skābētos gurķus kā tos, ko vecāmamma gatavoja un glabāja savas mājas pagrabā. Mēs kopā skatījāmies viņas iemīļotos varietē raidījumus – *The Ed Sullivan Show* un *The Lawrence Welk Show*. Vecāmamma angļu valodu nekad tā pavisam labā līmenī neiemācījās, bet viņa bija ļoti mīļš cilvēks, kuŗam nekad nebija sliktas vārds sakāms ne par vienu cilvēku. Izņemot vienā gadījumā. Proti, Ocis bija liels krācējs, un vienudien, kad vēl biju pusaudzis, vecāmamma man pieliecās un

ausī iečukstēja: „Es 40 gadus neesmu labi izgulējiesies!” Vecvecāki aizgāja mūžībā ar pāris mēnešu atstarpi 1984. gadā.

Savukārt, par Uldi domājot, jādama arī par vecvecāku pagrabu, kur bieži vien risinājās process, kuŗa dēļ par viņa aiziešanu Mūžībā rakstīja teju vai katrs

(„*My wife is dirty. My wife is dirty too*,” ar to, protams, domājot *thirty* un *thirty-two*). Daudzas no *Piecišu* dziesmām kļuvušas par daļu no latviešu estrādes mūzikas zelta fonda. Dziesmai „Pazudušais dēls” vārdus sacerēja krusttēvs Uldis. Portālā *Dziesma.lv* par to ir atzīmēts „Izpildītājs – Čikāgas *Pieciši*, vārdi U. Streips, mūzikas autors S. Goodman”. S. Goodman bija amerikāņu komponists Stīvs, kuŗš, cita starpā, sacerēja dziesmu „*City of New Orleans*”, ko slavenu padarīja folk mūzikas leģenda Arlo Gatrijs. Nezinu, vai Gudmaņa kungs zināja, ka latvieši ir „aizņēmušies” viņa dziesmas melodiju. Droši vien nezināja. Jautrākas dziesmas bija „*Made in Latvia*,” kuŗā *Pieciši* dziedāja par meitenēm, kā arī „*What the Heck jūs gribiet*”, kur viņi pasmaidīja par attiecībām starp latviešu un angļu valodu Amerikā („*What the heck jūs gribiet actually* no mums? Kad jūs būsit *satisfied* ar to, ko dodam jums? Mēs visi ejam kolledžā, mums patīk braukt ar *car*, bet vienmēr jūs kompleinējat, ka mēs jums darām pār.”)

Pieciši ir arī leģenda Latvijā. Draugi man ir stāstījuši par to, kā okupācijas laikā no rokas rokā gāja skaņu lente ar viņu dziesmu ierakstiem. Sākoties Atmodai, cits *Piecišis* – Armands Birkens devās uz skaņu plašu studiju, kur viņš nopirka lielu skaitu skaņuplašu vāku, uz kuŗām redzamas citas grupas, tādas, kuŗas Padomju Savienībā skaitījās „pienemamas,” izņēma attiecīgo plati, vāciņos ielika *Piecišu* plati, un tad studija to ietina plastmasā, lai tā izskatītos kā neatvērta *Rolling Stones* vai *Led Zeppelin* plate. Tā *Piecišu* plate nonāca Latvijā. Kopumā grupai izdots 12 skaņuplates, 16 kasetes, 10 kompaktdiski un sep-

tiņi video ieraksti. 1989. gadā, kad Atmoda jau bija pilnbriedā, Čikāgas *Pieciši* pirmoreiz viesojās Latvijā un, padomju milicijas apsargāti, koncertēja vairākās pilsētās, protams, Rīgā, kur Mežaparka Lielajā estrādē divus koncertus esot noklausījusies apmēram 100 tūkstoši klausītāju (A. Legzdīņš: „Saspiedieties ciešāk un paņemiet meitenes klēpi, lai pietiek vietas visiem!”) *Pieciši* pēcāk stāstīja, ka viņi esot bijuši ļoti pārsteigti, konstatējot, ka Mežaparkā klausītāji zinājuši visu dziesmu vārdus un lustīgi dziedājuši līdzī.

2008. gadā *Piecišu* tūre bija par godu Latvijas 90. gadadienai, es apmeklēju viņu koncertu Cēsīs, un tur pirms koncerta izcēlās tāds kā skandāls. Biļetes uz koncertu tika izķertas vienā momentā, tie, kuŗi palika *bešā*, pat iesūdzēja organizētājus tiesā! Neatceros, kā tas beidzās, bet Cēsīs todien arī bija liela sniega vētra. Nācās brīst pa kupenām. Savukārt 2011. gadā *Pieciši* svinēja grupas 50 gadu pastāvēšanu ar tūri „Pirmā atvadu un jubilejas koncertturneja”.

Uldis Streips bija *Piecišis* “no matu galiņiem līdz papēžiem!” Kad es piedzimu, viņam bija tikai 18 gadi, un es viņu uzskatīju par tādu kā vecāko brāli. Cita starpā, viņam kādu laiku bija ļoti smalks sarkans kabriolets, kuŗu uzskatīju par mašīnbūves visaugstāko sasniegumu. Kad viņš apprecējās, man bija varbūt 12 gadi. Kāzās biju gredzenu nesējs, un tā sagādīja, ka biju pamatīgi apslimis. Svinībās vecvecāku mājās pēc laulībām, kamēr citi svinēja, es gulēju.

Uldi vienmēr atcerēšos kā sirsnīgu, reizēm mazliet aizmāršīgu (profesors taču!), bet allaž dzīvespriecīgu cilvēku. Lai viņam vieglas smiltis!

Krusttēvu Uldi atceroties

IM MEMORIAM

ARMANDS BIRKENS

Pienāca skumja ziņa – ilggadējais Čikāgas piecītis un draugs Uldis Streips aizgājis Mūžībā. Dzīve Šaisaulē beidzās šī gada 30. janvārī, Luivilē (Louisville), Kentuki (Kentucky) štatā, kur Uldis dzīvoja.

Uldis jau kādu laiku cīnījās ar veselības problēmām, un mēs zinājām, ka tas ir nopietni, tomēr saņemt šo ziņu bija smagi.

Uldim bija bagātīga dzīve. Pēdējās dienās daudz par to domāju. Tik ļoti daudz atmiņu. Dzīve, caurvīta ar mīlestību. Skaistu, patiesu mīlestību.

- Uldis mīlēja savu ģimeni! Vecākus, brāli, brāļa bērnus, savu sievu, divus bērnus, mazbērnus.

- Uldis mīlēja savu otro ģimeni! Tā bija visa Čikāgas Piecīšu saime – dalībnieki, viņu ģimenes un ansambļa labvēļi.

- Uldis mīlēja to, ka bija latvietis! Vienmēr dedzīgs un uzticīgs patriots. Lepns un kārtīgs latvietis.

- Uldis mīlēja izglītību! Pats ieguva doktora gradu mikrobioloģijā un daudzus gadus strādāja Luiviles universitātes medicīnas skolā par pasniedzēju. Profesors Streips ļoti nopietni strādāja savā laukā, gūstot lielu atzīnību no kollegām un studentiem.

- Uldis mīlēja dziedāt un jokot! Vienmēr gatavs dziedāt, vienmēr gatavs jokot, īpaši kopā ar Čikāgas Piecīšiem.

- Uldis mīlēja palīdzēt citiem. Kā vien varēja, atbalstīja. Gaŗezeru, Vitolu fondu Latvijā, Latvijas Nacionālo bibliotēku – Gaŗsmas pili un vēl. Bija devējs, ne ņēmējs.

Viss mūžs mīlestības pilns! Tā Uldis dzīvoja.

Vairāk pakavēšos pie Piecīšiem. Nezinu, kurš tieši Uldis uzrunāja aizv. gs. sešdesmitos gados, kad Piecīši sāka savu darbību. Bet zinu, ka viņam patika viss, ko Piecīši darija un simbolizēja. Jautrība, nopietnība, patriotisms, romantika, satīra, humors, un vienkārši forša sajūta, uz skatuves esot. Uldis iesāka kā skatuves meistars, bet ar laiku iekļāvās ansambli kā dalībnieks. Iemācījās spēlēt basģitaru, lai no viņa būtu kāds labums. Joks! Viņš vēlējās dot arī savu mūzikālo pienesumu, tāpēc ņēma rokās basģitaru, un turpināja spēlēt daudzus gadus, līdz ansambļa pēdējai izrādei. Uldim nebija solista balss, ko viņam bieži atgādinājām... (Arī joks!) Uldis piedalījās daudzās dziesmās, kurās ansambļa dalībnieki katrs dziedāja pa pantam. Tā mēs sadalījām to dziedāšanu. Bija dziesmas, kur viņa balss ļoti labi iederējās, un to var dzirdēt vairākos ansambļa ierakstos. Kādreiz Uldis aizrāvās un mazliet pārspilēja savu dziedāšanu, bet tas viņam piestāvēja. Mēs bieži vien citu apcēlām, un labsirdīgi laiku pa laikam apcēlām arī mūsu mīļo Uldi. Tāpēc atļaujos nedaudz pajokot (domāju, ka Uldis par

to pasmaidītu un domātu, kā pajokot par mani.)

Uldis ansambļa vēsturē uz visiem laikiem iemūžināts ar ko īpašu. Proti, 1973. gadā, tieši tajā, kad es ienācu ansambli, uzrakstīja vārdus dziesmai „Pazudušais dēls“. Dziesmu dziedāju es. Tā skanēja manā pirmajā izrādē Klivlandē, tā paša gada Dziesmu svētkos. Dziesma ir pagāra, un atceros, ka bija cītīgi jāpiestrādā, lai to iemācītos. Pagāja laiks, kamēr dziesma „iesēdās“. Publikai tā uzreiz iepatikās, un sanāca tā, ka tieši šī dziesma ir visvairāk dziedātā ansambļa vēsturē, nu, atskaitot noslēguma „gabalu“ Hei-lai-li. „Pazudušais dēls“ skanēja, ja nemaldos, visās izrādēs no 1973. gada līdz ansambļa pēdējai izrādei Palladium zālē, Rīgā, 2014. gadā. Arī visās sešās Latvijas tūrēs. Paldies Tev, Uldi par šiem vārdiem! Zinu, ka tie nākuši no sirds! Uldis visus gadus par tiem baudīja izjustus publikas aplausus. Piebildīšu, ka pazīstamo piedziedājumu: *Labrīt, Rīga, vai tu mani redzi? Tu māte, es – tavs pazudušais dēls...* dziedājam kopā ar pašu vārdu autoru.

Ansambli Uldis ļoti labi iedēvējās humoristiskos skečos vai, kā mēs tos saucām, *skitos*. Viņš ļoti labi iejutās dažādās lomās. Īpaši vēlos izcelt vienu Ulza monologu, kurš daudzus gadus tika iekļauts izrādēs. To sauca „Teātra monologs“, un tas bija par lugu, ko uzved fiktīva pašdarbības teātra kopa. Kaut arī tas bija dzirdēts simt reižu, mēs aizkulisēs vienmēr rēcām no smieklīem, klausoties Ulza stāstījumu. Uldim bija arī citi stāstījumi bērniem, ko sauca „Zaķis Lutausis“. Viņš to bija pats uzrakstījis, un, to klausoties, mēs aizkulisēs līdz asarām histēriski smējāmies, jo – Uldis tik *stulbi* (labsirdīgi domāts!) visu notēloja. Tā mums gāja – raibi, bet forši! Gan uz skatuves, gan aizkulisēs. Ir daudzi anekdoti un stāsti par piedzīvojumiem, bet visiem te nav vietas...

Bet jāizceļ gan kāds cits fakts. Pēc studijām Uldis dabūja darbu Luivilē, kur arī pārcēlās dzīvot. Tas nozīmēja, ka no septiņdesmitajiem gadiem bija jābrauc ar mašīnu uz mēģinājumiem Čikāgā. Apmēram sešas stundas katrā virzienā. Izbrauca piektdien pa dienu, lai būtu jau mēģinājumā piektdienas vakarā un svētdienas rītā, pēc kārtējā mēģinājuma Uldis kāpa mašīnā un devās uz mājām. Parasti brauca viens, tātād brauciens garlaicīgs. Starp Čikāgu un Luivilu, ticīti man, nav daudz ko redzēt. Mēs vienmēr apbrīnojām, ka viņš to tik daudzus gadus paveica – visos gadalaikos! Jāpiemin, ka Janīna Ankipāne, arī ilggadīga ansambļa dalībniece, brauca tikpat gaŗu ceļu no savām mājām St. Luis, Misūri.

Reiz mēs visi aizbraucām mēģināt pie Ulza Luivilē, kur arī vietējiem latviešiem snie-

dzām mazu izrādi Ulza mājās.

Uldis sarakstījis arī dziesmu „Vecaistēvs“ ar paša vārdiem un mūziku. Tajā viņš stāsta par sava vecāteva gaitām kaŗa laikā.

ar ģitarām pavadot. Bija skaisti, mīļi, un arī publikai dziesma – un solists – patika.

Pirms dažiem gadiem Uldim nomira sieva. Viņi bija burvīgs

mums visiem bija Alberta Legzdiņa aiziešana Mūžībā. Uldis ļoti cienīja un respektēja Albertu. 2009. gadā pazaudējam ansambļa humoristu un Ulza vārdabrali Uldi Ievānu. Uldim tie bija trīs sāpīgi zaudējumi dzīvē.

Piecīšiem liktenis nav bijis labvēlīgs vienā ziņā – septiņi ansambļa dalībnieki, ieskaitot trīs dibinātājus, ir Mūžībā. Visi pārāgri no mums šķirušies.

Mēdz teikt, ka Mūžībā aizgājušie tiksies atkal Viņšaulē. Uldis būtu atkal kopā ar savu sievu un Piecīšu kollegām! Visi atkal kopā...

Uldi apglabāja Luivilē. Izskām visdziļāko līdzjūtību bērniem, mazbērniem un visiem viņa piederīgajiem ASV un Latvijā!

Uldis mīlēja savu ģimeni, Latviju, darbu, Piecīšus. Mīlestība bija abpusēja. Mums Tevis pietrūks! Nu mūsu dzīves ir tukšākas, skumjākas, jo vairs nesi kopā ar mums. Atcerēsimies Tevi ar smaidu sejā, ar smieklīem un labām atmiņām! Dusi saldi, Čikāgas Piecīti, dusi saldi...

No kreisās: Uldis, Armands, Janīna, Alberts, Lorija un Alnis 2011. gadā pie Mičiganas ezera dokumentālās filmas par Čikāgas Piecīšiem filmēšanas laikā

Dažās izrādēs ansambļa pastāvēšanas pēdējos gados Uldis šo dziesmu nodziedāja solo, mums

pāris, viens otru cieši mīlēja. Sievas aiziešana Mūžībā bija ļoti smags trieciens. Sāpīgs trieciens

JA JUMS IR ĪPAŠUMI LATVIJĀ...

LAIKĀ NO 1. MARTA LĪDZ 14. MARTAM ASV UN KANADĀ DARBA BRAUCIENĀ PIE SAVIEM KLIENTIEM BŪS SIA "JAUNLAUCIŅI" VADĪTĀJS ARNIS ZVAIGZNE NO LATVIJAS. IESPĒJAMAS KLĀTIENES KONSULTĀCIJAS PAR:

- NEKUSTAMO ĪPAŠUMU
- PIRKŠANA • PĀRDOŠANA • APSAIMNIEKOŠANA • ATGŪŠANA
- VĒRTĒŠANA VISĀ LATVIJĀ
- MANTOJUMA DOKUMENTU KĀRTOŠANA
- MEŽA ĪPAŠUMA
- VĒRTĒŠANA • IZSTRĀDE • PĀRDOŠANA

Laipni aicināti visi, kam rūp savi mantojumi/ īpašumi Latvijā.
Lūdzu, sazinieties pa e-pastu arniszv@gmail.com vai pa tālr. +371 291-15477!

PĒC VEIKSMĪGA WORKSHOP BALTIMORAS DZIESMU SVĒTKOS 2017. GADA VASARĀ. NO KREISĀS: ARNIS ZVAIGZNE, IVARS PETROVSKIS, ERLENDS ZVAIGZNE, RUDĪTE STŪRĪTE UN ZVĒRINĀTS ADVOKĀTS ANDRIS KLUS

Uzņēmumam ir ilggadējā pieredze (no 1997.g.) un labas rekomendācijas, pārstāvji ASV

Ivars A. Petrovskis
504 Grand Avenue N. E.
Grand Rapids, MI 49503
Tel.: (616) 975-2705
zipetro@att.net

Sigurds Strautmanis
4906 S 19th St,
Milwaukee, Wisconsin
Unit J, 53221
Tel.: (414) 616-1657

EDUARDS
SILKALNS

Varēja jau būt citādi. Rakstniece Inga Žolude varēja vikšt stāstu krājumiņu un nosaukt to par Melancholisko valsī un citiem stāstiem. Tādā gadījumā grāmatas kopsaucējs jeb vienojošais moments būtu pati rakstniece. Tomēr viņa ar padomniekiem izvēlējusies stāstu par ceļu līdz latviešu instrumentālās mūzikas populārākās kompozīcijas tapšanai apvienot ar mūzikologa Oresta Silabrieža sastādītajiem biografiskajiem datiem par Emīlu Dārziņu un par būtiskāko Dārziņa daiļradē. Kopsaucējs tagad pārsviežas no rakstnieces uz komponistu.

Bet ir vēl trešā daļa šai mazgrāmatiņai. Tā ir Dainas Auziņas apcere „Skaistums ārpusīgi no visa” par vizuālo mākslu kalpu Ādolfu Zārdu (1890-1972), ar kuŗa zīmējumiem grāmata ilustrēta. Burtu mīklu, anagrammu cienītājiem nebūs ilgi jāgudro, lai ieraudzītu, ka Zārdis ir otrādi apgriezts Dārziņš, bet tas tā pa jokam. Kāpēc tad Dārziņš ar Zārdu sajūgti kopā? Auziņas apceres pēdējo rindkopu sāk ar teikumu: „Divdesmit gadu Emīla Dārziņa un Ādolfā Zārdu dzīve ir ritējusi paralēli, taču viņi pārstāv divas atšķirīgas paaudzes un viņu ikdienas ceļi nekad nav krustojušies.” Tomēr turpmākajos piecos teikumos apcerētāja pasaka arī, kas abiem kopīgs, un summējumam, ka „viņi ir radījuši pasaules, kuŗās joprojām

gribas uzturēties”, var ar aklamāciju pievienoties.

Emīls Dārziņš esot sapņojis par operu komponēšanu, bet savā īsajā mūžā līdz tai nav nonācis. **1904. Melancholiskais valsis** iznāk kā tāda miniopera, kur pārstāvētas visas mākslas: literatūra (librets), mūzika, glezniecība (dekorācijas, scēnogrāfija). Gluži kā no operas, no grāmatiņas tiek bauta teju vai visam cilvēkam: prātam, ausim, acīm.

Ingas Žoludes stāstā Emīla Dārziņa dzīve Rīgā 20. gadsimta pašā sākumā notēlota trausli, delikāti, daiļi. Daudz kas tiek iezīmēts, bet paliek neizzīmēts. Attiecības ar to no Dārziņa dzīvē kādu lomu spēlējušām vairākām Marijām, ar kuŗu būtu labi izveidot pašas tuvākās, jo tā, kā nekā, bija kļuvusi par viņa dzīvesbiedri, nav necik silts. Bet ir vēl tikai 19./20. gadsimta mija, un tādi skandāli kā tobrīd tikai divdesmit gadus vecajā Ibsena **Norā, Leļļu namā** bija vien izņēmums, ne norma. Iezīmēta tiek izteiktāka reliģiozitāte nekā tā, kādu pazīstam mēs: Dārziņš allaž nēsājis līdzī Jauno Derību, zinājis to gandrīz no galvas. To Mariju, kuŗu viņš būtu vēlējis, bet nav varējis apprecēt, viņš domās saista pat ar Dievmāti Mariju. Dārziņa laika Rīgas vācisko gaisotni iezīmē un pie reizes kaut ko par latviešu valodas attīstību pasaka viens pats vārds: peldēšanās vietā cilvēki iet bādēties. Arī no vācu

valodas verdziski tulkotais „priekšnesums” (*Vortrag*) vēl nebija pārtapis par tagadējo priekšnesumu.

Stāsts ir par fonu, uz kāda tapis Melancholiskais valsis. Tā pēdējā teikumā Dārziņš uzraksta iecerētā skaņdarba nosaukumu *Valse Melancolique*. Kad aizvadītajos Ziemsvētkos pasaule atzīmēja 200. gadadienu kopš populārākās svētku dziesmas „Klusa nakts, svēta nakts” tapšanas un pirmatskaņojuma, daudz tika runāts, rakstīts un rādīts par šīs dziesmas uzvaras gājieni pasaulē. Turpretim Inga Žolude izvēlusies nēko vairāk nēteikt ne par kompozīcijas uzņemšanu un tālākām likteņgaitām, nedz arī par komponista turpmāko mūžu. Ja te var runāt par kādu robu un tā aizpildīšanu, tad šo uzdevumu paveic Orests Silabriedis, pat pa divi lāgi (47. un 50. lpp.), atgādinot zinātājiem un sagādājot šoku neziniņiem, ka Dārziņa mūžs aprāvās, komponistam 1910. gada 30. augustā izkritot no vilciena un ejot bojā netālu no Zaslauka stacijas. Pavēstījums, ka kritienā Dārziņam sadragāta galva un norauta roka, tomēr ienes nelielu saduļķojumu iztērtajā skaistuma, dailes plūsmā, kādu izstrāvo visa pārējā grāmata. Bet var jau būt, ka labāk no patiesības nevairīties pat tad, ja galvenais jautājums – vai tas bija nelaimes gadījums vai pašnāvība – līdz atbildei nav nonācis ne par soli tuvāk kā līdzšinējās publi-

kācijās. Starp citu, Silabriedis savā apcerē ne ar vārdu nepiemin Sibeliusu, kuŗš Dārziņu apvairoja plaģiātismā, viņu stipri sarūgtinot. Labi vien ir, ka tā. Labi, ka grāmatas virsrakstā izcelts slavenā valša tapšanas gads, ļaujot tam triumfēt par visiem turpmākajiem.

Vizuālā māksla man svešāka par citām, tāpēc atturēšos no izlikšanās, ka protu autoritātīvi spriest par Ādolfā Zārdu dažu darbu kvalitāti, kas izmantoti grāmatas izdaiļošanai, tāpat tuvāk neizteikšos par Dainas Auziņas apceri par mākslinieku. Cik Dārziņš katram latvietim vismaz vārda, valša un populārāko koŗa dziesmu dēļ pazīstams, tik Zārdis palicis svešs. Lasām, ka viņš bijis vienpatis, sava mūža laikā nav sevi īpaši gribējis populārizēt, bet visai nesen, 2017. gada pavasarī, Mūkusalas Mākslas salonā viņam sarīkota izstāde „Modernā sabiedrība. Urbānās dzīves ainas.” Labdabīgi pieņemot, ka Ādolfs Zārdis ir bijis reiz reāli eksistējis cilvēks, nevis izdomājums recenzentu izjokošanai un mānīšanai, pirmās asociācijas, kas rodas, ir ar sēpiju (galvkāju klases ūdeni mītošs dzīvnieks bezmugurkaulnieks. – *Red.*), ar jūgendstilu, ar Gustavu Klimtu.

Gadskaitlis 1904 uz grāmatiņas vāka un titullapā iespēsts krietni lielāks par Ingas Žoludes un Melancholiskā valša vārdu. Tas noteikti tālab, ka projekta (kā

tagad saka) iecerētāji un veidotāji vēlējušies lasītāju uzmanību pievērst ar šo gadu saistītajai pasaulei kopumā, ne tik daudz atsevišķam notikumam. Skaitlis 1904 iezīmē „vecos, labos laikus”. Vēl gads trūka no 1905. gada revolūcijas, astoņi gadi trūka no kuŗa „Titāniks” nogrimšanas okeāna dzelmē, vēl desmit gadi palika līdz Pirmā pasaules kara sākumam. Ja nostalgiski ievirzītam latviešu cilvēkam jautātu, kādā pagātnes gadā viņš labprāt būtu dzīvojis, 1904. gads nebūtu slikta izvēle, protams, gan ar noteikumu, ka viņam būtu lemts izvairīties no turpmāko gadu briesmām un apdraudējumiem.

Grāmata ir lieliska dāvana nelielās gadskārtās un gados estētiem, sapņotājiem, ideālistiem, īpaši Zārdu dēļ – arī milētājiem. Tās saturs lieliski harmonē ar tās skaisto apdari. Vienīgi jāatkārto jau kādreiz agrāk apgādiem izteikts aizrādījums: esiet lūgdami lūgti nedrukāt baltus vai citu krāsu burtus uz melna papīra. Ko tas līdz, ja melnās lapas pa vidū baltajām itin gliši izskatās, bet salasīt tekstu ļoti grūti! 4. lappusē mazie oranžie burtiņi ir tikpat kā neatšifrējami, pat ja grāmatu visādi groza gan pret logu, gan galda lampu. Jeb varbūt 1904. gadā cilvēki, skolā dūšīgi latīņu valodu samācījušies, uzskatīja, ka pie zvaigznēm un visādiem citādiem labumiem var nonākt vienīgi caur grūtībām?

VITA
DIĶE

VITOLU FONDS

(Nobeigums)

Visa gada garumā mūs bieži apciemo ziedotāja Astrīda Jansone, kas dibinājusi **Astrīdas un Laimona Jansonu stipendiju**. Šajā studiju gadā ar viņas atbalstu

gaitas šajā nozarē. Šogad arī īstenojās projekts, kuŗā Latvijas bibliotēkām dāvinājām Astrīdas Jansones grāmatu „Lābie ļaudis”. Paldies Latviešu fondam un Latvijas Nacionālās bibliotēkas atbalsta biedrībai par sadarbību!

Īpašs paldies advokātam **Matī-**

pašai dziedzīgo darbu sekmējot aizgājēju pēdējās gribas izpildīšanu – stipendiju veidā palīdzēt centīgiem Latvijas jauniešiem augstākās izglītības iegūšanā.

Aizvadītais gads Vitolu fondā ir bijis gan pilns ar pārsteigumiem, gan arī dziļu skumju apvīts. Tik

kuŗu allaž raksturojuši ne skaisti vārdi, bet no sirds padarīti darbi. 19. oktobrī ordeņa kapituls lēma par nopelniem Latvijas valsts labā piešķirt augstāko Latvijas valsts apbalvojumu – Triju Zvaigžņu ordeni un iecelt Visvaldi Dzeni par Triju Zvaigžņu ordeņa

no mums atvadījās gudrs, godīgs, šo dzīvi un savus tuvos mīlošs cilvēks – 23. oktobrī, tikai mazu brīdi, tikai stundu pirms trīsdesmit viena gada kāzu jubilejas, mūžības ceļā devās Īras **Bolšaitis** dvēsele. 2004. gadā dibinātas divas stipendijas – „Lāčplēša centrs stipendija” un „Īras un Pēterā Bolšaitis stipendija”, kuŗas novēlētā korporācijas Varavīksne studentēm un korporācijas Fraternitas Lettica studentiem. Kopā izskoloti 18 jaunieši. Īra un Pēteris vienmēr iesaistījušies stipendiātu dzīvēs, ar interesi sekojot līdzī panākumiem. Īras Bolšaitis piemiņai ziedojuši: Valters Nollendorfs, Aija Ebdene, Valdis Bērziņš, Studenšu korporācija Varavīksne, Vilis un Marta Vitoli, Astrīda Jansone, Valdis Bērziņš, Vita Diķe.

Šai Latvijas Simtgades noslēgumā mūsu rokās ir Tēvzemes liktenis. Katram no mums ir kāds sapnis, kuŗu vēlamies piepildīt. Kādam to izdodas piepildīt pašam, taču kādam nepieciešama palīdzība, tāpēc laimīgi ir tie, kuŗi var teikt: lūk, mana Latvija, kuŗas uzplaukumā un attīstībā ir arī daļa mana darba un dzīves! Paldies visiem ziedotājiem par sadarbību!

Vitolu fonda sadarbība ar ziedotājiem 2018. /2019. mācību gadā

Gundars un Astrīda Strautnieki ar stipendiātēm restorānā „KINKI”

studijas Rīgas Stradiņa universitātē pabeigs Ineta Kaira. Viņai ir svarīga sabiedrības veselība un sociālā labklājība, tāpēc, noslēdzot studijas, viņa turpinās darba

sam Kukainim, kuŗš ne tikai dibinājis Matisa Kukaiņa un Līgas (dzim. Upeslācis) stipendiju, bet arī kārtojis vairākus testamentāros novēlējumus, ar savu

Jānis Grāmatiņš un Dace Blaumane kopā ar stipendiāti fonda birojā

daudz svarīgu un mīļu cilvēku ir aizgājuši mūžības ceļos. Ar skumjām pieminam ziedotāju **Visvaldi Dzeni** – cilvēku, kuŗš tik daudz ir paveicis savas Tēvzemes labā un

kavaleri. Ziņu par apbalvojumu ģimene saņēma 29. oktobrī, kad Visvaldis jau bija devies mūžībā.

Veļu laiks ir īpaši skumjš, jo reizē ar pēdējām rudens lapām

ILVA METLĀNE

Oregonas latviešiem Simtgades svinības iesākās ar Morisona tilta apgaismošanu Latvijas krāsās 16., 17. un 18. novembrī no plkst. 20 līdz 23 Liels paldies Latvijas Goda konsulam Oregonas pavalstī Uldim Bērziņam, kurš izkārtēja un financēja šo sarīkojumu! Aptuveni pussimt latviešu te ieradās un uzņēma kopējo foto. 18. novembra rīts iesākās ar svētku dievkalpojumu baznīcā, ko vadīja diakone Ruta Bambāne. Pirmo reizi Oregonas latviešu vēsturē Valstssvētku svinības piedalījās vairāk nekā 130 cilvēku. Svētkus viesus Oregonas Latviešu centrs sagaidīja ar nacionālā karoga krāsās izgreznotu zāli, galda dekorācijas rotāja Latvijas karogi un katram lidzi bija Latvijas maizes šķēlīte, ietīta un apsieta ar lentīti Latvijas karoga krāsās.

Pirmā stunda tika veltīta Oregonas latviešu sadraudzībai. Cilvēki bija patiesi priecīgi, pacilāti un omulīgi.

Latvijas Simtgades svētkus atklāja, Imanta Kalniņa mūzikas pavadījumā zālē ienesot Latvijas karogu. Šis goda pienākums tika uzticēts Edgaram Petrēvicam, kuŗa vectēvs Andrejs Petrēvics 1918. gada 18. novembrī stāvēja uz skatuves un bija viens no tiem 38 cilvēkiem, kas parakstīja deklarāciju par Latvijas proklamēšanu. Visi Andreja Petrēvica pēcteči dzīvo Oregonā, kā arī Ernesta Bauera pēcteči, viņš arī bija cilvēks, kas parakstīja deklarāciju. Arī viņa pēcteči dzīvo Oregonas pavalstī. Ernesta Bauera pēcteči Simtgadi sagaidīja Latvijā. Nodziedājām Latvijas un ASV himnas Kārļa Jurisona klavierpavadījumā. Uz svinībām Portlandē bija ieradusies 13. Saeimas deputāts, filmas „Padomju stāsts” režisors Edvīns Šnore, Latvijas Goda konsuls Oregonā Uldis Bērziņš, Portlandes lietuviešu kopienas prezidente *Ingrīda Misevičiene* un viceprezidents *Laurynas Misevičus*, kā arī igauņu biedrības prezidents *Kalev Sepp* ar kundzi *Janne*.

Stāvēt pie savas valsts un nācijas nacionālajām krāsām, ik

gadu no jauna mēs dodam solījumu – neaizmirst mūsu nacionālos pienākumus – cīnīties, lai Latvija būtu brīva arī nākotnē, lai latviešu tauta, valoda, latviska ģimene, gars pastāvētu un attī-

Ingrīda Misevičiene atgādināja, ka mūsu tautu likteņi ir vienmēr bijuši cieši saistīti vēstures likločos un mūsu kopējā sadarbība Oregonā vienmēr bijusi nozīmīga. Cerams, tas turpināsies arī nā-

Biedrības priekšsēde Ilva Metlāne ar lietuviešu un igauņu biedrības pārstāvjiem

Oregonas latviešu biedrības koris

tītos arī nākamajās paaudzēs un ārpus Latvijas dzīvojošie latvieši un viņu pēcteči neaizmirstu savas saknes, savu izcelsmi, būtu lepni par to un turpinātu par to stāstīt arī saviem bērniem un mazbērniem – tāds bija šo svinību galvenais vēstījums

Priekšnesumus bija sarūpējuši Oregonas latviešu skoliņas bērni un *Kursas* latviešu vasaras vidusskolas audzēknes *Maya Hill* un Anna Akots noskaitīja dzejoli. Lietuviešu biedrības prezidente

kotnē. Igaunu biedrības prezidents *Kalev Sepp* uzsvēra, ka mūsu trijas Baltijas tautas vienmēr ir spējušas vēstures gaitā nezaudēt cīņas sparū, apzināties savas vērtības un uzturēt savu kultūru. Viņš arī pauda pārlicību, ka nākotnē mēs visi spēsim sadarboties.

Pēc svētku apsveikumiem – Oregonas latviešu biedrības koŗa koncerts, kam koristi bija gatavojušies vairāk nekā divus mēnešus. Diriģents Andis Garūts, kuŗš šo

pienākumu pilda jau daudzu gadu garumā, bijis arī diriģents ASV Dziesmu un deju svētkos. Kā vēlāk izteicās klātesošie, īpašs bijis skaņējums, dziedot „Pūt vējiņi!”

Svētkos tika arī pasniegts ALAs Goda raksts Ritai Sējai – par mūŗa ieguldījumu Oregonas latviešu dzīvē, kā arī Alberts Ritmanis saņēma savam tēvam Andrim Ritmanim piešķirto PBLA Kultūras fonda K. Barona prēmijas diplomu par pienesumu latviešu literātūrā ārpus Latvijas.

Lielākais notikums bija ilgi gaidītā Edvīna Šnores uzruna. Viņš atgādināja, ka „latvieši vēl arvien pastāv. Un daudziem, sevišķi ārzemēs, tas liekas Dieva brīnums, ka tauta, kuŗas kop-

skaitis nepārsniedz divus miljonus, ne tikai pastāv, bet tai ir arī sava valsts, kas pārstāvēta Apvienotajās Nācijās. Ir tik daudz lielāku tautu pasaulē, kuŗām nav savas valsts, kuŗas cīnās un lej asinis gadu desmitiem ilgi, lai sasniegtu šo mērķi. Kādēļ? Tādēļ, ka sava valsts dod iespēju tautai saglabāties. Savukārt valsts dod iespēju saglabāties valodai. Latviešiem, kas gadsimtiem ilgi dzīvojuši sveŗu karalistu un imperiju sastāvā, tas nav sīkāk jāpaskaidro. Mēs ļoti ļoti zinām, kas ir jāizcieŗ tautai, kuŗas nacionālo identitāti plānveidīgi grib likvidēt.”

Edvīna Šnores runa iedvesmoja un tika sveikta ar skaļiem aplausiem.

Iznākusi grāmata par BATUN (Baltieŗu aicinājums Apvienotajām Nācijām) vēsturi

TATJANA ŅAGARE-VĪTIŅA

(Turpināts no 2. lpp.)

Tur, kā viņa raksta savā nesen izdota grāmatā par Baltieŗu aicinājumu, *Sirje* pievienojās „spītīgu baltieŗu” grupai, kas bija uzsākusi cīņu par Baltijas valstu neatkarības atgūšanu. *BATUN* *Sirje* satika arī savu nākamā vīru Heino Ainso, kuŗš četras reizes bijis organizācijas prezidents.

Patī *Sirje* bijusi *BATUN* valdes locekle un no 1985. līdz 1987. gadam – Ņenēvas Cilvēktiesību komisijas delegāte.

Sirjes grāmata *The Story of BATUN* iznāca 2018. gada vasarā un tas ir, kā grāmatas ievadā raksta pati autore, „faktos balstīts atmiņu stāsts”. Lielu pateicību Oka Ainso izsaka Dr. Uldim Bluķim – uzticīgam *BATUN* aktivīstam un ilggadējam valdes loceklim, kuŗš nopietni pētījis organizācijas darbību.

Grāmata nav akadēmisks pētījums, bet godīgs stāsts par baltieŗu kopējām pūlēm atgādināt pasaulei par trim apspiestām tautām Baltijas jūras krastā. Grāmatas vērtība ir 40 lapas ar fotografijām un 90 – ar dokumen-

tiem, jo, lai cik emocionāli būtu mūsu stāsti, faktu sausā, bezkaislīgā valoda kādreiz spēŗ uzrunāt precīzāk un sist sāpīgāk. Ar lielu cieņu un pietāti autore grāmatā piemin savus draugus un līdzgaitniekus – igauņu, lietuvieŗu un latvieŗu trimdas aktivīstus, kas vēltjuŗi savu laiku, enerģiju un līdzekļus cīņai par Baltijas brīvības atgūšanu.

Grāmata sarakstīta angļu valodā, lai to varētu izlasīt ikviens, kuŗam interesē trimdas baltieŗu cīņa par neatkarības idejas uzturēšanu trimdā.

Sirje Okas Ainso grāmatu velta savam tēvam Dr. Augustam Okas, „kuŗš nepiedzīvoja, kā piepildījās viņa sapnis par to, ka mūsu zeme reiz atgūŗ brīvību, bet vienmēr ticēja, ka tas reiz notiks”. Un savam vīratēvam *Valdur Ainso* – virsniekam Igaunijas armijā, kuŗu padomju armija nogalināja 1941. gadā.

Par iespējām iegādāties grāmatu “*The Story of BATUN*” sazinieties ar **Dr. Heino Ainso 1420 Brickell Bay Dr. #1004, Miami, FL 33131**

DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

BOSTONA (MA)

Trimdas dr. zāle (58 Irving St, Brookline MA 02445).

DENVERA (CO)

Kolorado Latvieŗu Kultūras Centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piektdienās** 19:00 tiekas latvieŗu deju grupa, 20:30 notiek koŗa mēģinājums.

FILADELFIJA (PA)

Filadelfijas Brīvo latvju biedrības telpas (531 North 7th St, Philadelphia PA 19123).

5.martā 11:00 pensionāru kopas rēģulārā sanāksme groziņu veidā. Programmā valdes ziņojumi, nākotnes darbība un pārrunas par notikumiem. Saiets beigsies ar dzimumdienu svinēšanu pie kafijas galda. Viesi arvien laipni gaidīti!

NUJORKA (NY)

(*Latvian Mission to the UN* (333 East 50th Str, New York, NY 10022).

Mobile Passport Station in NYC- February 22- 24. Info: Embassy’s website.

4. un 7. martā Aleksandrs Antoņenko (tenors no Latvijas) uzstāsies Mēģropolitēna operā Dž. Verdi operā “*AIDA*” Radamesa lomā;

13., 16., 19., 23.martā – Samsona lomā K. Sensānsa operā “*Samsons un Dalila*”.

Carnegie Hall **19.martā** 20:00 **Andris Nelsons** un *BSO* ar **Renēe Fleming**. Programmā R. Strauss.

PRIEDAINE (NJ)

(1017 Hwy 33 East, Freehold, NJ). **SIETLA (WA)** Sietlas Latvieŗu Sabiedriskais Centrs (11710 3rd Ave NE,

Seattle WA 98125). Info: www.seattlatviancenter.com

SV. PETERSBURGA (FL)

Sv.Petersburgas latvieŗu biedrība (5220 Brittany Dr. S, Apt. 1410, St.Petersburg, FL 33715), tālr: 727-8272338.

16.februārī 16:00 (5101 Brittany Dr, St. Petersburg, FL 33715) *Point Brittany Clubhouse* telpās **Sirsniņu balle**, kuŗā koncertu sniegs un par deju muziku gādās **Krisīte Skare, Silvija Padegs Grendze un Maikls Glashow**.

Mārīte Rubīns klās bufetes galdu ar vieģlām uzkodām un gādās par trim lieliskiem dāvanu groziem loterijai. Tiem, kuŗi gribēs sirdis sasildīt ar glāzi vīna, par to jāģadā pašiem. Atspirdzinoŗus bezalkoholiskos dzērienus varēs nopirkt uz vietas. Ieejas ziedojums, sākot ar \$

25. Tā kā vietu skaits zālē ir ierobeģots, lūdsu pieteikties iepriekŗ pie **Daces Hohlovas**, tālr: 727-479-8026. Pie vārtiem deģurantam sakiet, ka dodaties uz latvieŗu pasākumu klubā (*Attending function at Clubhouse*).

23.februārī 13:00 biedrības pilnsapulce (5101 Brittany Dr, St.Petersburg, FL 33715) *Point Brittany Clubhouse* telpās. Notiks valdes vēlēŗanas, budģeta pieņemŗana un lemŗana par biedrības turpmāko darbu. Katra biedra viedoklis ir ļoti svarīģs. Lūdzam aktīvi iesaistīties lēmumu pieņemŗanā! Noslēģumā balsstiesīģos cienāŗ ar pankūkām un desiņām. Vārtu deģurantam sakiet, ka braucat uz *Latvian event*.

5.martā 10:00 Biedrības valdes sēde.

9.martā 14:00 (7500 Sun Island Dr, South Pasadena, Bay Island Clubhouse, 2.stāvā) notiks DV rikota **O.Kalpaka un leģionāru atceres pēģpusdiens**. Programmā DV priekŗnieka **A.Pelda** uzruna, kam sekos **Kanaku** snieģtais koncerts un frikadeļu zupas cienasts. Ieja bez maksas, tādēļ DV valde aicina visus būt deģīgiem marta ziedojumu akcijā!

28.aprīlī 16:00 notiks **4.maijam, Latvijas republikas neatkarības atģūŗanas dienai** veltīts dziesminieka **Karla** koncerts, pēģ kuŗa, pie balti klātiem galdiem *piknika* vietā mielosimies ar paŗu groziņos atnes tiem labumiem. Biedrība viesus cienāŗ ar vīnu un sieru. Ieejas ziedojums, sākot ar \$10.

(Turpināts 18. lpp.)

Milvoku Plkv. O. Kalpaka skolas Draudzīgā aicinājuma sarīkojums

MAIJA STRĒLNIEKS

Milvoku Plkv. Oskara Kalpaka skolas Draudzīgā aicinājuma uzrunā Arch. Lauma Zušēvica turpināja tematu, kurš tika iesākts bērnu uzrunā tikko noturētā dievkalpojumā. Viņa norādīja, ka mācības, kas iegūtas gan dievkalpojumos, gan skolā, palīdz bērniem kļūt "gudriem" un "inteliģentiem", kas savkārt palīdz izšķirt starptu, kas ir labs, kas ne. Viņa paskaidroja, ka vārds "inteliģence" nāk no latīņu valodas, kas nozīmē "izvēlēties" un "starp". Arch. Zušēvica deva praktisku piemēru, ka labai izvēlei ir labas sekas. Viņa pieminēja, ka gatavojoties Ziemsvētkiem, draudze un skola izvēlējās palīdzēt citiem cilvēkiem. Šai izvēlei bija labas sekas, spriežot pēc pateicības vēstulēm, gan no vietējiem bērniem, gan no bērniem Latvijā, kuri bija saņēmuši draudzes sūtītās dāvanas, kas šiem bērniem radīja prieku un apziņu, ka mēs par viņiem domājam un lūdzam.

Šogad Draudzīgā aicinājuma akta programmas vāku greznoja "Latvijas Valsts Simtgades svinību pasākumu plāna" pieci atslēgas vārdi: Griba 1917 (2017); Dzimšana 1918 (2018);

Varonība 1919 (2019); Brīvība 1920 (2020) un Augšana 1921 (2021).

Skolas pārzinis E. Kākulis savā uzrunā pieminēja notikumus 1918. gada 18. novembrī, kad Latvija pasludināja sevi par patstāvīgu, neatkarīgu, demo-

// FOTO: Janae Kākulis

krātisku valsti. „Tas notika zem Latvijas karoga, simbola, kas mūs vienoja, kas mūs stiprināja un iedvesa mūsu cilvēkos varonību doties cīņā par Latvijas brīvību.” Sekoja skolas audzēkņu deklamācija – Edvarta Virzas "Karogs". Turpinot savu runu, E. Kākulis atgādināja, ka 1918.

gada 18. novembrī Latvijas Valsts neatkarība bija proklamēta, bet ne vēl nopelnīta. Tad sākās 1919. gads, kam atslēgas vārds "Varonība", kas labi apraksta šo gadu. E. Kākulis turpināja savu runu ar vēsturisku pārskatu par sīvajām kaujām, ieskaitot cīņas divās

valstī. Savu runu nobeidzot, E. Kākulis uzsvēra, ka plkv. O. Kalpaka skola turpina arī šeit strādāt jau 68 gadus, lai nodrošinātu arī nākotnes paaudzēm savu vietu latviešu sabiedrībā, gan vietējā, gan pasaules mērogā. Viņš uzsvēra, ka šo svēto darbu spējām un turpināsim spēt veikt, tikai pateicoties sabiedrības atbalstam. Tad E. Kākulis aicināja visus vienoties valsts himnā "Dievs, svētī Latviju!"

Sekoja liecību izdališana, un Starptautiskā Tautību festivāla žetonu izdališana *Mazā Metieniņa* tautasdeju grupu dalībniekiem, kuri piedalījās Tautību festivālā. Plkv. Kalpaka skola saņēma apsveikumus no Milvoku Trīsvienības draudzes, Milvoku Daugavas Vanagu apvienības, Viskonsīnas Kredītsabiedrības, Korp. Imerias, un Korp. Talavijas.

Jāpiemin, ka skolnieku vecāku un sabiedrības ieguldījums Plkv. O. Kalpaka skolā ir ļoti atmaksājies. Pašlaik O. Kalpaka skolā māca 6 skolotāji, no kuriem 4 ir Kalpaka skolas absolventi un aktīvi darbojas latviešu sabiedrībā: Ēriks Kākulis, bijušais DV Milvoku

apvienības priekšnieks, pašreizējais skolas pārzinis un skolotājs, Milvoku ev. lut. Trīsvienības draudzes Revīzijas komisijas priekšsēdis, pašreizējais Okupācijas muzeja valdes loceklis, un Dzimtenes-Brusubārdas apvienotā koļa priekšnieks; Līva Kalve, skolotāja un Milvoku Latviešu nama valdes locekle; Sandra Mednis, skolotāja, draudzes padomes locekle un kasiere, un Viskonsīnas kredītsabiedrības valdes locekle; Zīle Rudzītis, skolotāja, Milvoku ev. lut. Trīsvienības draudzes padomes locekle.

Visu noklausoties, nāk prātā Jāņa Veseļa dzejolis "Latvju valoda":
"... Plūst tā mierīgi, brīvi pēc saviem likumiem skaidriem, Ieved mantnīcās klusās, kur dainu dārgumi zvīlo. Pasaku vāceles atceļ, no kurienes varonis jaunais Izkāpis dodas cīņā ar sumpurņiem, jodiem ir velniem..."
Varētu teikt, ka ģimene un latviešu skola dod jauniešiem atslēgu, ar kuru šīs dārgās mantnīcās durvis atslēgt.

Pēc akta klātesošie pulcējās baznīcas lejas zālē uz kafiju un uzkodām.

Pēc akta klātesošie pulcējās baznīcas lejas zālē uz kafiju un uzkodām.

Pēc akta klātesošie pulcējās baznīcas lejas zālē uz kafiju un uzkodām.

Pēc akta klātesošie pulcējās baznīcas lejas zālē uz kafiju un uzkodām.

Pēc akta klātesošie pulcējās baznīcas lejas zālē uz kafiju un uzkodām.

Pēc akta klātesošie pulcējās baznīcas lejas zālē uz kafiju un uzkodām.

Pēc akta klātesošie pulcējās baznīcas lejas zālē uz kafiju un uzkodām.

Pēc akta klātesošie pulcējās baznīcas lejas zālē uz kafiju un uzkodām.

Pēc akta klātesošie pulcējās baznīcas lejas zālē uz kafiju un uzkodām.

Pēc akta klātesošie pulcējās baznīcas lejas zālē uz kafiju un uzkodām.

ILVA METLĀNE

Aizvadītā gada decembrī Rīgas Leļļu teātrī notika trimdas rakstnieces Mirdzas Timmas lugas „Sidraba egle” pirmizrāde. Oregonas Latviešu biedrība sazinājās ar teātra vadību un darīja zināmu, ka Mirdza Timma kādu laiku dzīvoja Oregonā un biedrības

archīvos ir atrodami materiāli par rakstnieci. Tika aizsūtītas vairākas fotogrāfiju kopijas, kā arī videomateriāls par Mirdzu Timmu, ko uzņēmis rakstnieks Valdemārs Kārklīšs aizvadītā gadsimta 60. gadu sākumā.

2018. gada nogalē, būdama Rīgā, apmeklēja izrādi, tikos ar

režisori Arnitu Jaunzemi, izrādes aktieriem un izteicu pateicību, ka trimdas daiļliteratūras darbi tiek uzvesti uz latviešu teātra skatuves, tādējādi jau no mazām dienām iepazīstinot gan mazos skatītājus, gan vecākus ar šo savulaik Latvijā nepieejamo literāro mantojumu.

Prieks bija redzēt, ka Mirdzas Timmas piemiņai teātrī izveidots savs stūritis, kur apmeklētāji var iepazīt rakstnieci, atsūtītais videomateriāls ir arī redzams TV ekrānā.

Šī literatūra nav pienācīgi populārizēta no pašu trimdas organizāciju puses, kas līdzētu

Tuvāk Mirdzai Timmai

Raksta autore kopā ar izrādes režisori Arnitu Jaunzemi

Sidraba egle

Mirdza Timma

kliedēt neziņu, ka trimdā ir bijusi tik liela, bagāta un daudzveidīga literārā dzīve, jo līdz šim darbošanās galvenokārt ir aprobežojusies ar grāmatu vākšanu un nosūtīšanu uz Latviju, nevis ar mērķtiecīgu trimdas literatūras un citu darbu populārizēšanu Latvijā. Tas rosināja mani vēlreiz apskatīt Oregonas latviešu biedrības archīvus – cerībā, ka varbūt vēl kāds no trimdas rakstnieku darbiem būs tā vērts, lai to uzvestu jaunajiem teātra draugiem par prieku.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Latvijas goda konsuli pulcējas Vašingtonā

1. februārī Vašingtonā uz ikgadējo sanāksmi pulcējās Latvijas goda konsuli ASV. Sanāksmes laikā Latvijas vēstnieks Andris Teikmanis un vēstniecības darbinieki informēja par 2018. gada notikumiem un nākotnes plāniem.

Neapšaubāmi politiski nozīmīgākais notikums Latvijas un ASV attiecībās bija 3. aprīļa Baltijas valstu un ASV prezidentu samits (galotņu apspriede) Baltajā namā, kuŗa laikā tika organizēts arī augsta līmeņa biznesa samits. Iepriekšējā gadā notika vairāki desmiti ar Latvijas Simtgadi saistīti pasākumi visā ASV. Spilgtākais no tiem bija Niagāras ūdenskrituma izgaismošana Latvijas karoga krāsās 17. novembrī – pateicībā par lielo darbu, kas tika ieguldīts, lai šī skaistā dāvana piepildītos, vēstnieks Teikmanis pasniedza Ārlietu ministrijas Atzinības rakstu ASV latvietei Sandijai Bajotai. Tāpat vēstnieks pateicās goda konsulam Kārlim Šteinmanim (Ohio pavalsts), kuŗš koordinēja goda konsulu dāvanas vēstniecībai sarūpēšanu – Egila Rozenberga gobelēnus, kas tiks izmantoti vēstniecības telpu pastāvīgai iekārtošanai. Arī šogad vēstnieks aicināja goda konsulus turpināt aktīvo iesaisti Latvijas un ASV uzņēmēju kontaktu veicināšanā, sadarbojoties ar vēstniecību un Latvijas – ASV tirdzniecības kameru. Darba pusdienas bija veltītas sarunai par starptautiskās tirdzniecības jautājumiem ar Ārlietu ministrijas Ekonomisko attiecību, tirdzniecības un attīstības sadarbības direkcijas vadītāju Juri Stālmeistaru. Sanāksmes laikā ar goda konsuliem par savu pieredzi ASV un tālākajiem plāniem dalījās četru veiksmīgu uzņēmumu pārstāvji no *Latvijas finieris*, *SAF Tehnika*, *Vizulo* un *GroGlass*. Par Latvijas diasporas aktivitātēm, gan aizstāvēt Latvijas intereses saziņā ar ASV amatpersonām, gan vēstot par Latvijas Simtgadi savās kopienās, uzstājās Amerikas latviešu apvienības vadītājs Pēteris Blumbergs.

Ieceļ ES Vispārējās tiesas tiesneša amatā

Par Eiropas Savienības (ES) dalībvalstu valdību pārstāvi 1. februārī uz vēl vienu termiņu ES Vispārējās tiesas tiesneša amatā iecelta Inga Reine (*attēlā*).

Reines jaunais darba termiņš būs no šī gada 1. septembra līdz 2025. gada 31. augustam. Valdība par Reines atkārtotu virzīšanu šim amatam lēma jau pērn 9. oktobrī.

Latvija atbalsta starptautisko koalīciju cīņai pret ISIL

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (*Jaunā Vienotība*) Vašingtonā piedalījās starptautiskās koalīcijas *ISIL* sakāvei sanāksmē. Tās laikā koalīcijā iesaistīto valstu ministri un organizāciju vadītāji apsprieda sasniegto progresu cīņā pret *ISIL* grupējumu Irākā un Sīrijā, kā arī pārrunāja koalīcijas mērķus un uzdevumus 2019. gadā, reaģējot uz izmaiņām *ISIL* grupējuma taktikā un struktūrā.

Rinkēvičs vērsa uzmanību, ka starptautiskā koalīcija ir veikusi ļoti svarīgu uzdevumu – *ISIL* no Irakas un Sīrijas ir gandrīz pilnībā padzīta. Tomēr darbs nav pabeigts, koalīcijai ir jāturpina koordinēt rīcību, lai nepieļautu *ISIL* ideoloģijas izplatīšanos, jo *ISIL* taktika mainās. Tāpēc arī koalīcijas taktikai jāspēj pielāgoties šīm izmaiņām.

ASV Latvijā izvietojas Black Hawk helikopterus un kaŗavīrus

Turpinot ASV operāciju *Atlantic Resolve*, Latvijā ieradušies 13 helikopteri UH-60 un HH-60 *Black Hawk*, lai stiprinātu reģionālo drošību un demonstrētu ASV klātbūtni reģionā.

Operācijas *Atlantic Resolve* rotācijas ietvaros Latvijā ieradušies apmēram 150 kaŗavīru no ASV 1. kaujas aviācijas brigādes 3. bataljona, kas ar 13 helikopteri atbalstu pildīs dienesta pienākumus Nacionālo bruņoto spēku aviācijas bazē Lielvārdē. 1. kaujas aviācijas brigādes 3. bataljona kaŗavīri trenēsies kopā ar Nacionālo bruņoto spēku un NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas kaŗavīriem, kā arī piedalīsies militārajās mācībās.

Dienestu bruņotajos spēkos sāks 30 kaŗavīru

13. februārī gandrīz 30 kaŗavīru, kuŗi sekmīgi pabeiguši Rekrutēšanas un atlases centra veikto atlasi, sāka dienestu Nacionālajos bruņotajos spēkos. Šogad profesionālajā dienestā plānots pieņemt līdz 710 kaŗavīru, un viņu apmācībai ielānoti 14 militārās pamatapmācības kursi.

Partijas meklēs prezidentu

Šovasar 13. Saeimas deputātiem vajadzēs ievēlēt 13. prezidentu valsts vēsturē, turklāt pirmo reizi atklātā balsojumā. Oficiālu kandidātu vēl nav, taču kuluāros virmo īstas kaislības un Saeimas partijām ir notikusi pamatīga viedokļu maiņa. Visaugstāk vērtē Eiropas Savienības Tiesas tiesneša Egila Levita izredzes. *Zaļo* un Zemnieku savie-

nība (*ZZS*), kuŗas agrākais līderis Raimonds Vējonis ir pašreizējais prezidents, visticamāk, liegs savu atbalstu pašreizējam prezidentam. Pirms gandrīz četriem gadiem Valsts prezidenta ievēšanu aizklātā balsojumā izšķīra *Vienotības* atbalsts Raimonda Vējoņa kandidatūrai. Tagad situācija mainījusies, un *Jaunā Vienotība*, visticamāk, vairs nav gatava atbalstīt Vējoni, tāpat kā *Zaļo* un Zemnieku savienība. *ZZS* Saeimas frakcijas priekšsēdis Uldis Augulis norādīja, ka gadījumā, ja koalīcija, kuŗai ir 61 balss parlamentā, vēlas vienoties par savu kandidātu, būtu diezgan utopiski virzīt cilvēku, skaidri zinot, ka viņam nebūs nepieciešama atbalsta. Vējonis iepriekš individuāli ticis ar frakciju vadītājiem un pieskāries arī jautājumam par viņa pārvēlēšanu. Atklāti pie kameras partiju pārstāvji nav gatavi komentēt tikšanos, vien atzīst, ka jautājums pārrunāts. Nacionālā apvienība (*NA*) neslēpj, ka prezidenta amatam virzīs Eiropas Savienības Tiesas tiesnesi Egilu Levitu.

EK jauno tulkotāju konkursā no Latvijas uzvar Elvis Groskops no Druvas vidusskolas

Saldus novada Druvas vidusskolas audzēknis Elvis Groskops kļuvis par labāko jauno tulkotāju no Latvijas Eiropas Komisijas (EK) rīkotajā konkursā. Šī ir jau ceturrtā reize pēc kārtas, kad konkursā uzvar kāds skolēns no Druvas vidusskolas.

Elvis Groskops

Tulkošanas ģenerāldirektorāta rīkotajā jauno tulkotāju konkursā *Juvenes Translatores* piedalās 17 gadus veci jaunieši no visām Eiropas Savienības dalībvalstīm. Pats konkurss vienlaikus visās valstīs notika pērn novembrī, bet rezultāti uzzināti februāra sākumā. Katrs skolēns var izvēlēties tulkot no ikvienas oficiālās Eiropas Savienības valodas jebkuŗā citā ES oficiālajā valodā. Elvis bija izvēlēties tulkot no angļu uz latviešu valodu. Viņš konkurēja ar skolēniem no Ķeguma, Valkas, Saldus un četrām Rīgas skolām. Konkursa tema šai reizē bija Eiropas Kultūras mantojuma gads.

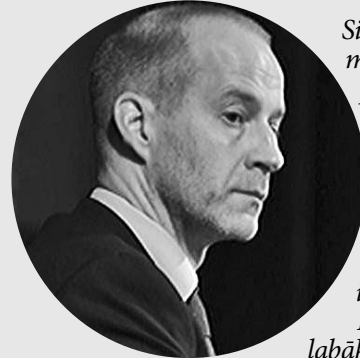
Studentu apvienība rosina palielināt stipendijas

Latvijas Studentu apvienība (*LSA*) rosina būtiski palielināt valsts stipendijas visos studiju līmeņos studējošajiem, pastāstīja apvienības prezidente Justīne Širina. Studentu apvienība uzskata, ka ir nepieciešams pilnveidot augstākās izglītības finansēšanas un studējošo atbalsta sistēmu, tostarp būtiski kāpinot valsts budžeta stipendijas.

SPILGTS CITĀTS

“Telefonos dzīvo pats nelabais...”

Žurnālā *IR* apskatnieks Pauls Raudseps raksta par jauno tehnoloģiju ietekmi uz sabiedrību. Viņš konstatējis, ka ASV nabadzīgākās skolas dižojas ar e-ierīcēm, bagātnieku skolās tās aizliedz. Kāpēc tas tā? Lasītāju ieskatam fragments no šī raksta.

Silīcijas ielejas miljonāri un miljardieri ir panikā. Viņu bērni pārāk daudz lieto viņu produktus. Pēdējo pāris gadu laikā aizvien vairāk jauno tehnoloģiju celmlaužu, ieviesēju un attīstītāju nolēmuši, ka bērniem vismaz līdz padzīmnieka gadam būtu jāturas, cik vien iespējams, tālu no ekrāniem.

Paši jauno tehnoloģiju radītāji labāk par jebkuŗu citu zina, ka viedtālrunu lietotņu un sociālo tīklu dizains tiek sevišķi veidots, lai radītu cilvēkos atkarību, vēlmi atkal un atkal atgriezties savā tvitera laika līnijā, Facebook lappusē, Instagram kontā un pārbaudīt – kas atzīmējis ar “Patik” manu ierakstu? Kas ar to dalījies tālāk? Vai pie tā ir kādi jauni komentāri? Jo ilgāk lietotāji kā nozombēti blenž ekrānos, jo vairāk reklāmas viņiem var parādīt, jo vairāk naudas var nopelnīt.

Paši jauno tehnoloģiju radītāji vislabāk redz, kā nepārtrauktā atrašanās pozā, kuŗu varētu saukt par “viedtālruna kūkumu” (izcēlums mūsu. – Red.) – roka lūdzoši izstiepta, acis pienaglotas mirgojošajam priekšmetam plaukstā, mugura neveselīgi saliekta uz priekšu –, kaitē gan miesai, gan prātam, gan cilvēciskām attiecībām.

Viņi grib glābt savus bērnus no pašu radīta briesmoņa. Kā ziņo *The New York Times*, daudzi vadošie timekļa kompaniju darbinieki sākuši pilnībā bērniem aizliegt pieeju ekrāniem – gan viedtālruniem, gan planšetdatoriem, gan parastajiem datoriem. Facebook darbiniece Atēna Čavarija (*Athena Chavarria*) laikrakstam saka: “Esmu pārliecināta, ka mūsu telefonos dzīvo pats nelabais, un viņš nodara milzīgu postu mūsu bērniem.” Daudzām šo turīgu cilvēku bērnu auklēm tagad jāparaksta līgums, ka viņas pašas bērnu klātbūtnē nelietos mobilos telefonus un nelāus viņiem izmantot ekrānītes.

Demokratijas situācija Latvijā

Demokratija 2018. gadā piedzīvojusi grūtus laikus, situācijai pasliktinoties jau 13. gadu pēc kārtas, secināts ASV nevalsts organizācijas *Freedom House* ikgadējā ziņojumā.

Ziņojumā *Freedom In The World 2019* teikts, ka izaicinājumi demokrātijai ASV “draud iedragāt politiskās tiesības un pilsoniskās brīvības” visā pasaulē. 2018. gadā politisko tiesību un pilsonisko brīvību samazināšanās konstatēta 68 valstīs, bet situācijas uzlabošanās šajās jomās bijusi vērojama tikai 50 valstīs, norādīts ziņojumā. Latvija pēc politisko tiesību un pilsonisko brīvību novērtējuma ziņojumā atzīta par brīvu valsti un kopumā organizācijas vērtējumā saņēmusi 87 no 100 iespējamajiem punktiem, kas ir tikpat, cik pirms gada. Par brīvām ziņojumā atzītas arī abas pārējās Baltijas valstis. Igaunija *Freedom House* vērtējumā saņēmusi 94 punktus, bet Lietuva 91 punktu. Abu valstu saņemtais punktu skaits gada laikā nav mainījies.

(Turpinājums 10. lpp.)

Saskaņā ar Izglītības attīstības pamatnostādņēm 2014. – 2020. gadam Latvijai būtu jāvirzās uz pilnībā no valsts budžeta dotētu doktorantūru.

Amatā apstiprina VID vadītāju

Ministru kabinets 5. februārī Valsts ieņēmumu dienesta (VID) vadītājas amatā apstiprināja Ievu Jaunzemi. VID vadītāja pilnvaru termiņš ir pieci gadi.

Ieva Jaunzeme // Foto: LETA

Jaunzeme līdz šim bija Ekonomikas ministrijas Administrācijas vadītāja, bet iepriekš viņa bijusi valsts sekretāre Labklājības ministrijā. Tāpat potenciālā VID ģenerāldirektore sešus gadus vadīja Konkurences padomi, bet pirms tam bija padomniece Latvijas pastāvīgajā pārstāvniecībā Eiropas Savienībā. Jaunzeme arī četrus gadus bija ģenerāldirektore Latvijas Darba devēju konfederācijā. VID ģenerāldirektora amata kandidātei ir biznesa vadības maģistra grāds un arī Ekonomikas fakultātes ekonomista diploms, kas ar Akadēmiskās informācijas centra lēmumu pielīdzināts profesionālā maģistra gradam. Viņa pārvalda angļu un krievu valodu un pamatzināšanu līmenī apguvusi arī vācu un franču valodu.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Ķīnas specdienesti uzdarbojas arī Latvijā

To, ka ķīnieši spiego Lietuvā, šīs valsts drošības policija pasaka pirmo reizi. Kā atklājis mūsu kaimiņu Valsts drošības departaments, Lietuvā slepus darbojas Ķīnas Valsts drošības ministrijas un Militārās izlūkošanas direktorāta darbinieki.

Eiropas Ārējā darbības dienesta (EĀDD) iekšējās drošības nodaļa brīdina, ka Briselē darbojas simtiem Krievijas un Ķīnas izlūkdienesta aģentu, kas strādā diplomātu un tirdzniecības pārstāvju aizsegā. Saskaņā ar EĀDD aplēsēm Beļģijas galvaspilsētā, kur izvietotas visas svarīgākās ES vadības iestādes, darbojas aptuveni 200 Krievijas un 250 Ķīnas aģentu. ES diplomāti saņēmuši ieteikumus izvairīties no zināmu restorānu apmeklēšanas Briselē.

Skalu spiegu skandālu piedzīvo pasaulē otrs lielākais mobilo tehnoloģiju uzņēmums Huawei. Arestēta šīs Ķīnas kompānijas finanču vadītāja, kurās tēvs ir firmas dibinātājs. Huawei tiek vainots tehnoloģiju zādībā un neatļautās finanču mahinācijās.

Arī Latvijā darbojas Ķīnas tehnoloģiju kompānija Huawei. Kā liecina pēdējais gada pārskats, Ķīnas milža pārstāvniecības apgrozījums pirms gada Latvijā bija 22 miljoni eiro (22 735 493 eiro). Aizvadītais gads Latvijas un Ķīnas tirdzniecības sakaros bijis labākais kopš 2000. gada. 212 firmās Ķīnas uzņēmēji ieguldījuši 3 miljonus un 630 tūkstošus. Kāds ir patiesais Ķīnas investīciju apjoms, ir grūti aplēst. Jo, piemēram, Huawei gadījumā Latvijā dibinātā firma pieder Nīderlandē, nevis Ķīnā reģistrētam uzņēmumam.

Visaktīvāk ķīnieši iesaistījušies Latvijas kokapstrādes biznesā. Vairāki darījumi notikuši, dibinot ķīniešu ēdināšanas uzņēmumus. Viens no tiem ar nosaukumu "Lielais Ķīnas mūris" jau vairākus gadus atrodas īpaši zīmīgā vietā – tieši pretī Aizsardzības ministrijai. Mūsu Valsts drošības dienesta darbinieki Latvijā ir pamanījuši Ķīnas specdienestu darbošanos. Secinājums līdzīgs kollēgām Lietuvā – notiekot mēģinājumi zagst informāciju no ietekmīgiem cilvēkiem, lai šādi varētu kontrolēt procesus Ķīnai izdevīgā virzienā. Aiz augstajiem mūriem Zaslaukā paslēpusies Ķīnas Tautas Republikas tirdzniecības pārstāvniecība Rīgā.

Mitiņš Ušakova atbalstam

Rīgas Rātslaukumā 9. februārī mitiņā pulcējās daudz cilvēku, kas vēlējas paust atbalstu galvaspilsētas mēram Nilam Ušakovam (Saskaņa). Nekādi starpgadījumi pasākuma norises vietā netika novēroti. Daļa mitiņotāju rokās turēja plakātus Ušakova atbalstam, citu

plakātu saturs bija vērsti pret valdību, prasot solīto 500 eiro pensiju. Mitiņa dalībnieku turētajos plakātos arī tika prasīts nodrošināt zemākas medikamentu cenas un apturēt cilvēku aizbraukšanu no Latvijas. Pēc Valsts policijas (VP) informācijas, kulminācijas brīdī mitiņā pulcējās apmēram 3000 cilvēku. Pasākums noritēja mierīgi bez starpgadījumiem un neviens nav aizturēts.

Ušakovs iztur uzticības balsojumu

Nesen Rīgas domi atkārtoti "sašūpoja" korupcijas skandāls pašvaldības uzņēmumā "Rīgas satiksmē". Veicot procesuālās darbības, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) veica kratīšanu Rīgas mēra kabinetā un dzīvesvietā. Ušakovs pēc kratīšanām no amata atkāpties negrasās, jo viņam nekāds statuss šajā procesā piemērots neesot un viņš neesot veicis nekādas nelikumīgas darbības. Saskaņa paudusi viedokli, ka notikušās kratīšanas esot politiska izrēķināšanās.

Rīgas domes opozīcijai 11. februārī nepietika balsu, lai no amata atbrīvotu pilsētas mēru Nilu Ušakovu (Saskaņa), līdz ar to viņš saglabājis amatu. Par Ušakova atbrīvošanu balsoja visi klātesošie opozīcijas deputāti.

Linda Liepiņa atstāj KPVLV līdzpriekšsēdes amatu

Saeimas deputāte Linda Liepiņa (KPVLV) nolēmusi atstāt partijas KPVLV līdzpriekšsēdes un valdes locekles amatu. Šādu lēmumu politīķe pieņēmusi vairāku iemeslu dēļ – ņemot vērā KPVLV pieņemto lēmumu pievienoties Jaunās Vienotības vadītajai valdībai, kuru Liepiņa balsojumā neatbalstīja, un partijas līdzpriekšsēža Artusa Kaimiņa (KPVLV) "vairāku izgājienu dēļ" pēdējās nedēļas.

Par PSRS karoga vicināšanu piemērots sods

Rīgas rajona tiesa Jūrmalā piemērojusi 20 eiro naudas sodu kādam vīrietim, kurš pērn 18. novembrī no sava loga vicināja karogu ar PSRS simboliku, proti, sirpi un āmuru, brīdī, kad blakus mājai norisinājās pasākums par godu Latvijas proklamēšanas dienai, liecina publiski pieejamais anonimizētais tiesas spriedums. Vīrietis tiesai savu vainu atzina un skaidroja, ka atzīmēja svētkus un ar karogu māja savai draudzenei un paziņām, kuri dzīvojot blakus pasākuma skatuvei. Vīrietis tiesā secināja, ka karoga vicināšana bijusi lieka un piebilda, ka pārkāpuma izdarīšanas laikā bijis alkohola reibumā.

Noskaidrots 2018. gada vārds, nevārds un spārnotais teiciens

Noslēgusies Rīgas Latviešu biedrības Latviešu valodas attīstības ko-

pas un Latvijas Rakstnieku savienības ikgadējā akcija "Gada vārds, nevārds un spārnotais teiciens". Sabiedrības aptaujā apkopoti spilgtākie priekšlikumi 2018. gada vārda, nevārda, spārnotā teiciena un savārstījuma kategorijās.

Zūrijas ieskatā par iespaidīgāko savārstījumu atzīts priekšvēlēšanu laikā plaši tīrātais solījums: "Darīsim visu, lai radītu valsti, kurā cilvēki gribētu piedzimt." Spārnotais teiciens tiek atzīts par spārnotu ne tikai tāpēc, ka tas aizgājis tautā, bet ir arī tāds, kas spārno domāt, pārdomāt un iznākumā rīkoties uz labu. Šoreiz par tādu izraudzīts pamatotais aicinājums: "Izkāp no telefona!"

Gada nevārds 2018 – *influence-ris*. Vairbūt kas mainīsies, kad sapratīsim, ko ar to galu galā domājam latviešu valodā – "viedokļa" vai "viedokļu" lideri. Gada vārds – *zibmaksājumi* (banku klientiem pieejami ātrie maksājumi) priecē tāpēc, ka nav dzimis tukšā vietā: salīdzinoši nesen valodā ienākušas gan *zibatmiņa*, gan *zibakcija*. Visi vārdi nākuši kā nepieciešams apzīmējums jaunienākušām lietām, visai drīz un manāmi sākuši zibēt saziņā, tātad uzskatāmi par veiksmīgiem darinājumiem.

Rail Baltica padomi vadīs Karolis Sankovskis

Baltijas valstu kopuzņēmuma AS RB Rail padomes priekšsēža amatā iecelts Karolis Sankovskis un priekšsēža vietnieka amatos – Riu Sillavi un Edvīns Bērziņš.

Karolis Sankovskis

Pamatojoties uz akcionāru līgumu un padomes statūtiem, priekšsēdis un divi tā vietnieki ik gadu tiek iecelti rotācijas kārtībā. Pirms darbības uzņēmumā Lietuvos Geležinkeliai Sankovskis bija Lietuvas elektrības pārvades sistēmu operātorā Litgrid AB valdes loceklis un vadīja uzņēmuma stratēģiskās infrastruktūras departamentu. Viņš bija atbildīgs par tādiem stratēģiski nozīmīgiem projektiem kā elektrības pārvadu savienojumu starp Lietuvu un Poliju (LitPol Link) un Lietuvu un Zviedriju (NordBalt) ieviešanu.

Pēti Rail Baltica dzelzceļa līniju

Dzelzceļa projekta Rail Baltica trasē Latvijā atklāti 126 potenciāli kultūrvēsturiski nozīmīgi objekti, kas būs jāizvērtē pirms dzelzceļa līnijas būvniecības, žurnālistiem pastāstīja Rail Baltica projekta reālizētāja Latvijā – Eiropas Dzelzceļa līnijas (EDZL) pārstāve Ilze Lukstiņa. Gada laikā divas speciālistu komandas ir veikušas milzīgu darbu, skaidroja Lukstiņa, norādot, ka darbos piedalījās 16 archeologi, četri arhitekti un viens arhitekta

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

KANADA. 4. februārī vēstnieks Kārlis Eichenbaums nodeva Latvijas Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas projekta "Radušās darbnīcas" dāvinājumu – astoņus gadus vecās Sāras zīmējumu jaunatnes centram Youth Services Bureau Ottawa. Izpildītore (ģenerāldirektore) Patija Mērfija (Patti Murphy) informēja, ka mazās Sāras jauko zīmējumu pēc telpu remonta izvietos jauniešu palīdzības namā (Downtown Services and Drop-In) Otavas pilsētas centrā, kur tiek sniegta aprūpe un atbalsts grūtībās nonākušajiem jauniešiem.

• 2. februārī Latvijas vēstnieks Kārlis Eichenbaums ar dzīvesbiedri Ināru Eichenbaumu piedalījās kopējās Eiropas Savienības ledusskulptūras atklāšanā Otavas ziemas festivālā Winterlude. ES kopējā ledusskulptūru veido īpaši 30 ledus bloki. Katrā no tiem ir kāds Eiropas Savienības dalībvalsti simbolizējošs ražojums vai priekšmets, kas parāda kultūras daudzveidību ar ikdienā lietojamu objektu starpniecību. Latvijas blokā ir pasaulslavenie produkti: šokolāde "Laima", "Rīgas Melnais balzams" un "Rīgas Zelta šprotes".

FRANCIJA. 8. februārī vēstnieks Imants Lieģis Latvijas vēstniecībā Parīzē tikās ar Francijas Nacionālā austrumu valodu un civilizāciju institūta (INALCO) Starptautisko attiecību asociācijas "Prometejs" studentiem.

Savā uzrunā studentiem vēstnieks pieskārs plašam jautājumu lokam. I. Lieģis pastāstīja par Latviju, tās iekšpolitiku un ārpolitiku, tai skaitā Eiropas Savienības aktualitātēm un Latvijas viedokli par Krievijas agresiju Ukrainā. Vēstnieks pieskārs arī aktuāliem drošības politikas jautājumiem un starptautiskajai situācijai kopumā. Vēstnieks Lieģis norādīja, ka pašreizējā brīdī, kad starptautiskā sistēma sabrūk, ir ļoti pateicīgs laiks mācīties par starptautiskajām attiecībām.

BALTKRIEVIJA. 5. februārī Latvijas vēstnieks Baltkrievijā Dr. Mārtiņš Virsis pasniedza Ārlietu ministrijas Atzinības rakstu Baltkrievijas valsts Universitātes Starptautisko attiecību fakultātes dekānam un profesoram Dr. hist. Viktoram Šadurskim, kurš savas darbības laikā sniedzis ilgtermiņa atbalstu Latvijas vēstures un kultūras popularizēšanā Baltkrievijā. Uzrunājot klātesošos, vēstnieks M. Virsis atzīmēja Latvijas vēstniecības Baltkrievijā un Latvijas institūciju veiksmīgo sadarbību ar Baltkrievijas valsts Universitātes Starptautisko attiecību fakultātes dekānu un profesoru V. Šadurski.

INDIJA. Deli apmeklēja pārstāvji no Latvijas transporta un loģistikas nozares, lai ar Latvijas stendu piedalītos nozarei veltītā izstādē, un prezentētu iespējas, ko Latvija var sniegt kā tranzīta mezglpunkts tirdzniecības ceļos Dienvidu-Ziemeļu un Austrumu-Rietumu virzienā. Delegāciju vadīja VAS Latvijas dzelzceļš (LDZ) meitas uzņēmuma LDZ loģistika valdes priekšsēdis Gundars Ābols, un tās sastāvā bija LDZ koncerna, Ventspils brīvostas un citu ar loģistikas nozari saistītu uzņēmumu pārstāvji.

palīgs, trīs ģeodēzisti inženieri, divi mākslas vēsturnieki, trīs vēsturnieki un viens tehniskais darbinieks. Lukstiņa pastāstīja, ka šobrīd priekšā ir ļoti liels darbs sadarbībā ar Nacionālo kultūras pieminekļu pārvaldi, lai visus šos ieteikumus, rekomendācijas un secinājumus izmantotu, projektējot Rail Baltica dzelzceļa līniju.

Izdota Silvijas Radzobes grāmata

"100 izcili Latvijas aktieři"

Latvijas Universitātes (LU) Akadēmiskais apgāds laidis klajā grā-

matu "100 izcili Latvijas aktieři" – skatuves mākslinieku personību un daiļrades portretējums un 486 fotoattēli 1016 lappusēs divos sējumos. Grāmatas idejas autore, projekta vadītāja un zinātniskā redaktore ir LU profesore teātra kritiķe Silvija Radzobe.

Pirmo reizi Latvijā tapis oriģināls darbs, kas izseko aktiermākslas attīstību visā latviešu teātra pastāvēšanas laikā. Portretu autori – 22 latviešu teātra zinātnieki/kritiķi, kuri pārstāv visas paaudzes. Autori raksturo aktieru personības, kā arī noskaidro viņu daiļrades savdabības "formulu", neslēpjot pretrunas un dzīves sarežģītus likločus. Grāmatā raksturota visu lielāko Latvijas teātru režijas specifika, kā arī laikmets, kurā dzīvoja un strādāja aktieři. Pirmo reizi Latvijā tik principiāli raksturota aktiermāksla kā padomju, tā nacistu okupācijas apstākļos, līdz ar to pētījums iegūst kultūrvēsturisku nozīmi.

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Apzinoties savu etnisko izcelsmi un ņemot vērā zināmus aizspriedumus, aprobežošos ar faktu izklāstu, atstājot emocijas un secinājumus lasītājiem.

41 g. v. Ukrainas ebrējs Vladimirs (Volodimirs) Zeļenskis pieņēma savu kandidatūru Ukrainas prezidenta vēlēšanās, kam jānotiek šā gada 31. martā. Kad top šis rindīnās, aptaujas vēsti, ka Zeļenskis pēc atbalstītāju skaita ierindojies pirmajā vietā, atstājot aiz sevis gan pieredzējušo politiķi Jūliju Timošenko, gan pašreizējo Valsts prezidentu Petro Porošenko.

Zeļenskis Ukrainā izpelnījies

ļoti lielu populāritāti kā TV "zvaigzne", aktieris, kino darbinieks. Jaunībā viņš bija aktīvs KVN ("Jautro un atjautīgo klubs") sacensībā. Jūsmīgu publikas atsaucību Zeļenskis iemantojis sakarā ar teātralizēto TV uzvedumu seriju "Tautas kalps", kur viņš sarkastiski attēloja sevi kā ... valsts prezidentu, šausmīgs nebūšanas un korupciju. Pagājušā gada nogalē viņš nodibināja pats savu partiju ar to pašu nosaukumu – "Tautas kalps" un paziņojis, ka balotiesies gan Ukrainas prezidenta, gan Augstākās Radas (parlamenta) vēlēšanās.

Zeļenskis rosīgi piedalījās Eiromaidanā un kā prezidenta amata kandidāts uzsvēra, ka visnotaļ skubinās Ukrainas virzību uz NATO un Eiropas Savienību un turpinās t. s. dekomunizāciju.

Ukrainas premjērministrs patlaban ir tāpat 41 g. v. Ukrainas ebrējs Volodimirs Groismans, kurš vairākus gadus bija savas dzimtas pilsētas Viņņicas mērs un atzīts kā viens no visveiksmīgākajiem pašvaldību vadītājiem. No 2014. līdz 2016. gadam viņš bija Ukrainas parlamenta priekšsēdis. Kā premjērministrs Groismans pērn apmeklēja Izraēlu un

tikās ar premjērministru Benjaminu Netanjahu.

Šā gada 21. janvārī ar vizīti Izraēlā ieradās arī Ukrainas prezidents Petro Porošenko, tikās ar Netanjahu un noslēdza vienošanos par brīvas tirdzniecības zonu. Vizītes laikā Porošenko uzsvēra, cik svarīgi ir godināt gan holokausta, gan golodomora upuru piemiņu.

Pirms pusgada Kijevā ieradās jauns Izraēlas vēstnieks – 55 g. v. Joels Lions. Viņš ir pieredzējis diplomāts, bet atšķirīgs tai ziņā, ka ir ortodokss un viņam ir rabina tituls. Kijevā viņam ir teicama reputācija.

Kāpēc šim rakstam dots nosaukums "Ukrainas paradokss"?

Tāpēc ka mūsdienu Ukrainā kā tautas varonis tiek godināts Stepana Bandera, kuŗa UPA (Ukrainas nemiernieku armija) gan varonīgi cīnījās pret padomju kaŗaspēku un vairākus gadus pēc kaŗa pret padomju soda ekspedīcijām, bet piedalījās arī vardarbībā pret ebrējiem. Un godināts tiek arī Simons Peļtura – pirmās Ukrainas republikas vadītājs, kuŗam padoto vienību atamani 1919. gadā rīkoja asiņainus grautiņus.

To nevar vienkārši "izdzēst".

Ukrainas paradokss VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

KĀRLIS
STREIPS

Pagājušī nedēļā partijai KPV LV bija ļoti karsta – no partijas un pēc tam arī no tās Saeimas frakcijas izslēgts politiķis Aldis Gobzems. Kā atmināms, viņš bija otrs kandidāts, kuŗu valsts prezidents Raimonds Vējonis izvirzīja premjērministra amatam. Nekas nesanāca. A. Gobzems kādu brīdi sprieda par tehnokrātisku valdību, kuŗā būtu viņš un citi cilvēki, kuŗi ir speciālisti savā jomā, bet nav politiķi, kur nu vēl Saeimā ievēlētu deputāti. Neviens nebūs pārsteigums, ka Saeimā ievēlētu politiķi par kaut ko tādu negribēja dzirdēt ne vārda un šādu valdību izveidot neizdevās. Kad valdības veidošanu uzņēmās Krišjānis Kariņš, KPV LV A. Gobzemu nominēja iekšlietu ministra amatam, bet – Kariņš paziņoja, ka kandidatūra viņam ir nepieņemama, acīmredzot sakarā ar pielaidi valsts noslēpumam, kuŗa Gobzemam pagaidām vēl nav.

Dienā, kad deputāti debatēja par K. Kariņa veidotās valdības apstiprināšanu, A. Gobzems no Saeimas tribīnes paziņoja, ka laikā pirms pērnajām Saeimas vēlēšanām KPV LV partijas dibinātājs, kādreizējais Nacionālā teātra aktieris Artuss Kaimiņš, paziņojis, ka naudas trūkuma apstākļos "Rūdolfis ir gatavs dot 100 tūkstošus eiro." Rūdolfis domāts advokāts no Šveices Rudolfo Meroņi, kuŗš jau pasen bijis iesaistīts Ventpils tranzīta industrijā, un mājiens no A. Gobzema puses bija tāds, ka caur partijas KPV LV kasi viņš vēlējas atmazgāt naudu. A. Kaimiņš šo apgalvojumu stingri noliedza un paziņoja, ka kolēģa meloja, tāpēc izslēdzams no frakcijas un partijas. Nu tas ir noticis.

Aldis Gobzems ir cilvēks, kuŗam ambīciju netrūkst, un nu viņš sācis runāt par cita politiska spēka veidošanu. Tūlīt pēc izslēgšanas viņš Facebook izplatīja aicinājumu atbalstītājiem pulcēties un veidot "patriotiski noskaņotu virsnieku grupu, jo jums ir mu-

gurkauls un drosme". Par šo izteikumu uzreiz ieinteresējās Valsts drošības dienests, kā arī saausījās Latvijas bruņotie spēki, jo armijas virsnieka zvērestā teikts, ka politiski jābūt absolūti neitrāliem un nekādās politiskās kustībās iesaistīties nedrīkst. Vēl A. Gobzems rakstīja: "Aicinu pieteikties (sūtot privātu ziņu) ap 50 brīvprātīgos, kuŗi sevi jūt organizatora spējas. Sāksim darbu pie jauna veidojuma radīšanas. Nepieciešama palīdzība. Bez steigas un kvalitatīvi pirmajā posmā apzināsim un kopā uzrunāsim 10 tūkstošus cilvēku. P.S. Bezmugurkaulniekus, nodevējus vai tos, kas pie pirmām grūtībām padodas un nolaiž rokas, neatsaukties!"

Grūti spriest, kāds šis jaunais "veidojums" varētu būt, īpaši tāpēc, ka ir šaubas, ka Gobzema kungam ir kaut kas neparasts piedāvājams. Pēc profesijas viņš ir advokāts, kuŗš sabiedriski pazīstams kļuva kā Zolitūdes traģēdijas upuru viens no galvenajiem aizstāvjiem. Savulaik viņš bija Maksātspējas administrācijas direktors, pēcāk bilstot, ka viņš no amata ir aizgājis "politisku intrigu" dēļ. Politikā A. Gobzems bija viens no partijas *Sabiedrība citai politikai* viens no valdes locekļiem (SCP ar laiku iekļāvās apvienībā *Vienotība*). No turienes viņš aizgāja, sakot, ka viņam kā advokātam bija pārāk daudz citu darbu. 2012. gadā viņš noziedoja 17 tūkstošus latu biedrībai *Latvijas attīstībai*, paziņojot, ka reiz biedrība pārtaps par partiju un viņš būs viens no tās kandidātiem 12. Saeimas vēlēšanās. 2014. gada jūlijā A. Gobzems 12 tūkstošus eiro noziedoja *Vienotībai*, taču galu galā nevienā vēlēšanu sarakstā tā rudens vēlēšanās viņa uzvārds nebija atrodams. Savukārt kā KPV LV kandidāts premjērministra amatam viņš tika nosaukts jau pērn maijā, tikai dažas dienas pēc tam, kad viņš bija iestājies partijā. Tautā, kāpēc viņš partijai nav ziedojis nau-

du, advokāts skaidroja tāpēc, ka naudas nebija, jo Zolitūdes upuru viņš bija aizstāvējis bez atbildības. Pērn novembrī par atkārtotiem disciplināriem pārkāpumiem Latvijas Zvērināto advokātu padome A. Gobzemu izslēdza no advokātūras, kas nozīmē, ka viņš vairs nedrīkst strādāt kā advokāts. Laikam politiku viņš uzskata par glābiņu.

Cita starpā Aldis Gobzems ir palielījis, ka viņš esot tik populārs, ka pavasarī gaidāmajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās, ja viņš būs kandidāts, viņu noteikti ievēlēs. Nav jau izslēgts. Šajās vēlēšanās parasti piedalās ļoti mazs vēlēšanu skaits, un tas nozīmē, ka ievēlēšanai nav vajadzīgs īpaši daudz balsu. Iepriekšējās EP vēlēšanās Latvijas nedraudzene Tatjana Ždanoka savu mandātu ieguva ar tikai mazliet vairāk nekā 22 tūkstošiem balsu. Taču, lai kandidētu vēlēšanās, cilvēkam ir jābūt kādas partijas izvirzītam. A. Gobzema "jaunais veidojums" par tādu nevarētu būt, pat ja tuvākajā laikā viņš to izveidotu, jo vēlēšanās drīkst piedalīties tikai tās partijas, kas dibinātas vismaz pirms gada. Latvijā ir ļoti daudz reģistrētu partiju, kuŗas ir centušās piedalīties vēlēšanās, bet bez jebkādiem rezultātiem. A. Gobzems varētu censties reanimēt kādu no tām, taču diez vai no tā kaut kas īpaši labs sanāktu. Atliek gaidīt, ko viņš galu galā izdomās.

Runājot par partiju KPV LV, jāteic, ka visvairāk tā atgādina cilvēku grupu, kas sanākuši kopā gadījuma rakstura dēļ un isti nezina, ko nu iesākt. Lasītāji, iespējams, zinās, ka balsojumā par Kariņa valdību pieci šīs partijas deputāti balsoja pret. Pēc garākām diskusijām frakcija nolēma tomēr viņus neizslēgt, savukārt jaunais premjers paziņoja, ka viņš tos uzskata par opozīcijas deputātiem. Šāda šķelšanās Latvijas politikā nav nekas nepieredzēts. Savulaik 6. Saeimā bija *Tautas kustība Latvijai*, kuŗa plašāk

bija pazīstama kā Zigerista partija, nosaukta par godu tās dibinātājam, ekscentriskajam vācietim Joachimam Zigeristam. Partija izjuka pa vilēm drīz pēc tam, kad tā Saeimā ieguva 17 mandātus. Nesenāks piemērs ir partija, kuŗu Valsts prezidents Valdis Zatlers nodibināja ārkārtas 11. Saeimas vēlēšanās (kas bija nepieciešams, jo prezidents iepriekšējo Saeimu bija atlaidis). Partija Saeimā ieguva 22 mandātus, bet jau pirmajā darba dienā seši deputāti no frakcijas aizgāja, apgalvojot, ka tās līderi esot pārāk diktatoriski. Arī šī partija nākamajās vēlēšanās pazuda pavisam. KPV LV gadījumā Kariņa valdībā partiju pārstāv iekšlietu ministrs Sandis Ģirgens, ekonomikas ministrs Ralfs Nemiro (kuŗu partija izvirzīja pēc tam, kad no

nominācijas atteicās Didzis Šmits, viens no tiem, kuŗi balsoja pret Kariņa valdības apstiprināšanu), kā arī labklājības ministre Ramona Petraviča, kuŗa ir izcēlusies ar to, ka atšķirībā no pārējiem valdības ministriem nav nolikusi Saeimas deputāta mandātu un vienlaikus darbojas gan kā deputāte, gan kā ministre. Ministra darbs ir ļoti laikietilpīgs, un tas nav īpaši daudzsolīši. Petravičas kundze teikusi, ka viņa mandātu saglabās līdz šī gada valsts budžeta apstiprināšanai, jo viņa vēlas pieskatīt labklājības finansējumu. Būtbū budžets ir iepriekšējās valdības izstrādātais, nekādas lielas grozījumus Kariņa valdība tajā neveiks, tāpēc tas nav gluži loģiski. Kādus pārsteigumus vēl sagādās KPV LV – dzīvosim, redzēsim!

Haoss partijā

JURIS
GRĪŅEVIČS

Laika gaitā daudz kas mainījies: orķestru skaits, samērs starp klasisko un mūsdienu mūziku, provokatīvais un tradicionālais. Tomēr šogad koncerta rīkotāji nenomocīja melomānus līdz nāvei ar gigantisku apjomu, ko citkārt grūti uztvert. Viss bija samērīgs. Akustiski joprojām neatbilstošajā Liepājā gildē pirmajā daļā mūzicēja Liepājas simfoniskais orķestris Gintera. Rinkēviča vadībā. Protams, liepājnieki bija pelnījuši spēlēt pirmajā daļā, jo kā nekā viņiem priekšā gandrīz četru stundu ilgs mājupceļš. Vēju pilsētas mūziķi jau gandrīz visu laiku šajā gadu tūkstoši sevi apliecinājuši par aktīviem latviešu mūzikas populārizētājiem, ne tikai ierādot tai nozīmīgu vietu programmās, bet arī speciāli pasūtīti jaundarbus, t. s. Liepājas koncertus.

Šoreiz liepājnieki parādīja godu klasiķim Alfrēdam Kalniņam, kuŗa mūža vēju pilsētai bija nozīmīga loma – te viņš darbojās par ērģelnieku. Sākotnējā redakcijā simfoniskais tēlojums “Latvijā” tapa 1919. gadā – mūsu jaunajai valstij dramatiskā laikā. Tomēr vēsturiskie notikumi atspoguļoti ne jau to skaudrumā. Alfr. Kalniņš savā būtībā bija lirīķis. Atskaņojums gan īstu gandarījumu nesagādāja, jo “Latviju” grūti nosaukt par šedevru, manuprāt, tas ir tikai vēsturisks

artefakts. Latviešu mūzikas lielākā traģēdija ir tā, ka mūsu visspilgtākie skaņraži (E. Dārziņš, Alfr. Kalniņš, J. Kalniņš, M. Zariņš) tā arī neieguva profesionālo komponista izglītību. To nevar pamanīt miniatūrās, bet tas uzskatāmi izpaužas plašākas formas darbos, kur trūkst izstrādājuma spilgtām tēmām. Liekas, ka maestro G. Rinkēvičs nebija pietiekami pestrādājis pie detaļām, jo kopumā neveiksmīgo instrumentāciju tomēr bija iespējams nedaudz koriģēt, piemēram, ar smalkākām dinamiskām niansēm. Izskanēja patriotiski robusti.

Rūpīgāk bija strādāts pie jaunā komponista Kristapa Pētersona (dz. 1982. gadā) *Otrā Liepājas koncerta*. Tas komponēts pēc liepājnieku pasūtījuma un Liepājā piedzīvojis savu pirmatskaņojumu. Orķestris un soliste – čelliste Kristīne Blaumane – bija tie paši, bet diriģents šoreiz cits. Protams, būtu navi cerēt, ka pēc vairāku simtu stundu mūzikas atskaņošanas orķestris vēl atcerētos agrāko sniegumu. Tātad – pilnīgi jauns skatījums. Mūsu izcilā čelliste Kristīne Blaumane (pastāvīgi darbojas Londonā) kā vienmēr saistīta ar izkoptu sniegumu, skanējuma daiļumu, emocionāli piesātinātu iztulkojumu.

Otrajā daļā LNSO un diriģenta Andra Pogas iztulkojumā skanēja

kāda jaundarba pirmatskaņojums un arī 1983. gadā tapusi kompozīcija. Būdamā vēl tikai mūža trešajā gadu desmitā, skaņrade Linda Leimane jau ir vairāku plašākas formas kompozīciju autore. Tās izskanējušas ne tikai Latvijā vien. Jaundarbs saucas *ENANTIOMORPHIC CHAMBERS*. Lasītāji! Pamēģini, neskatoties to atkārtot, komponiste to raksturojusi kā “vertikālu sapludināšanu, tās mērķtiecīgi vedot uz skanējuma reljefa smagākajiem punktiem, kā arī pārspīlētā veidā izmantojot vibrācijas fenomenu un galīgi, līdz izturamības robežai lēnu tempu”. Protams, šāda sonorikā balstīta estētika nav nekāda inovācija pasaules mērogā, tomēr L. Leimanei piemīt tāda īpašība (atšķirībā no vairākuma laikabiedru) kā formas izjūta, mūzikas laika sajūta, tāpēc arī šī interesantā, tēmbraļiem efektīviem bagātā mūzika (kaut vai divu tam-tamu daudzveidīgais pielietojums) spēja piesaistīt uzmanību visā darba (un kuŗš atceras nosaukumu?) gaitā.

Tomēr par visa koncerta kulmināciju izvērtās Tāļivalža Ķeniņa (1919–2008) 1983. gadā radītais šedevrs *Koncerts pieciem sitaminstrumentālistiem un orķestrim*. Varbūt tā nejaušība, bet visai simboliski, ka Linda Leimane ir Tāļivalža Ķeniņa balvas laureāte. Šis

bija *Koncerta* otrais atskaņojums Latvijā. Jācer, ka komponista jubilejas gadā notiks daudzi viņa mūzikas atskaņojumi un ieskaņojumi, jo dzimtenē Ķeniņa mūzika skan tikai epizodiski, neļaujot gūt plašāku ieskatu tās kvalitātēs.

Pirms Pēterā Vaska tieši Tāļivaldis Ķeniņš bija pasaulē pazīstamākais latviešu komponists, kaut arī pārstāvēja savu mītnes zemi Kanadā. Tomēr arī trimdā, darbojoties atšķirīgā nacionālā vidē, savās kompozīcijās T. Ķeniņš apzināti saglabāja latviskumu.

Atceros, ka Atmodas laika sākumā komponists viesojās Rīgā un mūsu mūzikas eliti šokēja ar apgalvojumu, ka, ja viņš būtu mācījies pie J. Vītola, neviens pasaulē viņu nezinātu. Tiešām, neraugoties uz augstu profesionālismu, mūsu vecmeistara estētiskie uzskati sakņojās 19. gs. vidū. T. Ķeniņam laimējās studēt Parīzes konservātorijā, kad Francijas galvaspilsēta bija pasaules avangardisma centrs, bet toreiz absolūti dominējušā bija neoklasicisma estētika. Šai stilistikai T. Ķeniņš palika uzticīgs visu mūžu. Tas savukārt saistās ar formas loģiku, skaidrību, arī emocionālu atturīgumu. Studiju rezultātā (T. Obēns/*Aubin*/ kompozīcijā un O. Mesiāns/*Messiaen*/) ielika stingrus pamatus visam Ķeniņa daiļrades

mūžam. Viņa kompozīcijas var arī nevaldzināt ar savu emocionalitāti, bet no kompozīcijas tehnikas viedokļa tie ir meistardarbi.

Koncertā perkusijas iespējas izmantotas ar milzīgu izdomu gan atsevišķi, gan apvienojumā ar orķestra instrumentiem, grupām vai visu sastāvu. Katra nākamā epizode loģiski izaug no iepriekšējās. Šo krāšņo skanējumu, formas loģiku labi izdevās atklāt sitaminstrumentu ansamblim *Perpetuum Ritmico* – Guntars Freibergs, Mikus Bāliņš, Elvijs Endelis, Ernests Medīņš – timpānistei Elinai Endzelei un A. Pogas vadītajam LNSO, kas ritmiskās precizitātes ziņā bija uzdevumu augstumos. Spoža visa koncerta kulminācija, ko klausītāji bagātīgi apbalvoja ar aplausiem.

Bet – vai tas tiešām bija Lielkoncerts? Galu galā – normāla apjoma programma (par ko paldieš!). Vai tomēr par to pašu naidu nebūtu labāk katram orķestrim dot iespēju atsevišķam koncertam, kaut vai nosaucot to par festivālu. Latviešu mūzikā ir ko klausīties! Bet citreiz, šķiet, mums piemīt nosliece uz gigantomaniju, iespējams, tādējādi kompensējot kādus kompleksus.

Katrā ziņā augstvērtīgs notikums mūsu mūzikas dzīvē jeb, kā apgalvo vietējie “jaunlatvieši” – ar augstu pievienoto vērtību.

Aizrakties līdz saknēm

Pagājušajā nedēļā Nacionālajā teātrī notika Zigrīda fon Fēgezaka “Baltiešu gredzens” pirmizrāde

GUNDEGA
SAULĪTE

Ar dedzīgu pārliecību par romānu tetraloģijas “Baltiešu traģēdija” vietu un nozīmi mūsdienu cilvēka apziņā – 2012. gadā to latviešu lasītājam pieejamu padarīja Pēterā Bolšaiša tulkojums, morālais un materiālais atbalsts (“Baltiešu gredzens” izdots apgādā VESTA-LK, seriā *Laika grāmata*). Tagad režisors Viesturs Kairiņš sadarībā ar dramaturģi Ingu Ābeli izveidojuši dramaturģiju, kas ietver galvenokārt pēdējo tetraloģijas romānu, taču tajā ir arī atsauces uz iepriekšējo notikumiem.

Izrādei, kas savu skatuves dzīvi sāks Nacionālā teātrī 100. gadā, kad jauniestudējumu piedāvājuma uzsvērts latviešu dramaturģijas materiāls, ir gan savs pamatojums, gan, uzdrošinot apgalvot, piemīt arī polemiskas diskusijas rosinājums. Šis retajam teātrī apmeklētājam pazīstamā baltvācu autora darbs, kuŗā skatījums uz notikumiem Baltijā 20. gadsimta gaitā sniegts no “otras puses” – t. i. – baltvāciešu skatpunkta, vēsta par visai sazarotas dzimtas gaitām Vidzemē līdz vēsturiskajam pagrieziena punktam – piespiedu izceļošanai 1939. gadā it kā uz Vācieti. Galvenais konflikts skatuves darba varoņos ir starp divām, kā šodien teiktu, identitātēm. Viens no viņiem tieši tā arī pasaka: “Vācija ir mana tēvzeme, bet šeit ir mana dzimtene.” Un izrādes emocionālā gaisotne ir veltīta šai dzimtenei, kas iemīlota un kuŗu tik

sāpīgi ir atstāt uz visiem laikiem. Te paliek no bērna gaitām iemītas takas, iemīlotas ainavas, atmiņas un galu galā – arī vairāku paaudžu senču kapi. Nemaz nerunājot par cilvēciskajām saitēm, kas arī tiks sarautas.

Izrādes reklāmā, tāpat režisora izteikumos daudzkārt tika atkārtots teikums “viņi bija daļa no mums”, ar to uzsvērot baltvāciešu līdz šim noklusēto vai “piemirsto” līdzdalību latviešu nācijas veidošanā. Izrādes “Baltiešu gredzens” programminā lieliski atainots šis viedoklis, sniedzot ziņas gan par autoru, gan par vācbaltiešu literāturu un kultūru kopumā, gan par mūzikālā ietēpa autoriem Richardu Vāgneru un nu jaunatklāto baltvācu komponistu Nikolaju fon Vilmu (*Nicolai von Wilm*). Ja režisora Viestura Kairiņa lielā mīlestība pret Vāgnera opermūziku un opermūziku vispār ir labi zināma un tās iesaistīšana skatuves norisēs šķiet likumsakarīga, bet ne vairs pārsteidzoša (galvenais varonis Aurels arī sirgst ar Vāgnera māniju un daudzkārt to piemin, jo tāda piemītusi arī Z. fon Fēgezakam), tad mūzikālā konsultanta Juŗa Vaivoda izraudzītā Vilma klaviermūzika, ko pirmizrādē atskaņoja Mārtiņš Zilberts, bija ne tikai patīkams atklājums, tā tik tiešām uzbūra notikumam emocionālo, viegli romantizēto gaisotni. Kā izteicies J. Vaivods, šai mūzikai “ir iespējams sajūst 19. gadsimta Latvijas aina-

vu un iztēloties, kā saulainā ritā vēl nenopostītas muižas salonā atveŗas logs un kluso dārzu piepilda liegas klavieru skaņas”.

Ja režisora paša iecerēto scenogrāfiju ar Rundāles pils sienas “fototapeti” fonā pieņemam tikai par darbības fonu, tad lielāku nozīmību iegūst gan pagātnes tēlu “izceļšanās” no “pazemes” – gremdētavas spēles laukuma centrā, kam priekšplānā visas skatuves platumā savu tēlaino uzdevumu spēlē melnas zemes grēda. Tā tiek apspēlēta (dažbrīd, iespējams, pat par daudz uzkrītoši) daždažādos veidos, turklāt daudzas mizanscēnas izveidotas, aktieŗiem atrodoties “uz zemes” vai “pie zemes”, kādā ainā jaunie cilvēki pat atēllo

peldi ezerā. Protams, bez ūdens, uz šīs pašas melnzemes kārtas. Kad, gatavojoties prombraukšanai, varoņi izmisīgi tveras pie zemes, ko nevar paņemt līdzī, tuvojās izrādes traģiskā kulminācija. Saspiedušies ciešā pulciņā uz zemes pauguriņa, viņi vienojas kļūsumā brīdī, lai pēdējo reizi vēl paskatītos uz Vecrīgas torņiem.

Izrādes risinājumā ir maz dzīves detaļu, bet daudz tēlainu risinājumu. Tāpēc “Baltiešu gredzens” uzlūkojams ne par tradicionālu dramaturģiju, bet drīzāk gan lirisku poēmu, kas veltīta galveno varoņu zaudētajai dzimtenei. Pārliecinoši atdevīgajā aktieŗu spēlē arī ieraugām šo vieglas pavarīgas vēsmas apdvesto roman-

tiku un tai līdzās – sūro reālītes un cilvēciskas bezspēcības apzināšanas lielo vēstures ratu priekšā.

Emocionāli un fiziski vērienīgajā galvenā varoņa Aurela lomā Arturs Krūzkops pārliecina ar patiesu inteligenci. Viņa varonis notikumus un pārdzīvojumus piepilda ar gaišumu un ar aizrautību iemieso visus (arī nepārliecinošos) režijas uzdevumus. Taču vislielākā vērtība ir cilvēciskajai ieinteresētībai sava varoņa un līdzcīvēku liktenī. Kad kopā saslēdzas tik daudz personisko sāpju, tad izrādes kodols top smags un emocionāls piepildīts, tur sava nozīme arī Agneses Cīrulas Madeleinei un Lauras Siliņas Barbelei, Jēkaba Reiņa Heinricam un Kaspara Zvīguļa Alnim. Savukārt viegli grotesku piesitienu ansambli ienes trīs tantes Lolitas Kaukas, Intas Tiroles un Ināras Sluckas tēlojumā. Bet Uldis Dumpis Kārļa lomā uztverams kā gluži simbolisks mūžam padēvēgā latviešu kalpotāja tēls.

Pirmizrādē mazliet par daudz spilgto akcentu savu raksturu krāsošanā lietoja Raimons Celms – dakteris Spalviņš, bet jo īpaši Kārlis Reijers – Ruprehts.

Kaut ne bez iebildumiem, taču “Baltiešu gredzena” iestudējums Nacionālajā teātrī vērtējams kā nozīmīgs pienenums mūsu valsts Simtgadē un teātra tuvajā 100 gadu jubilejā. Jāpiebilst, ka tiek gatavots romānu tetraloģijas papildmetiens.

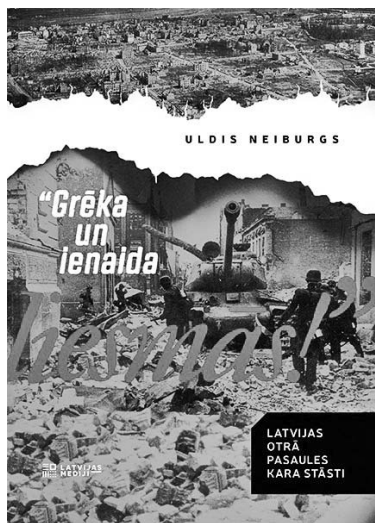
“Tabu tematu man nav”

Vēsturnieks Uldis Neiburgs intervijā Viesturam Sprūdem (LA)

Grāmatnīcās jau nopērkama apgādā Latvijas Mediji izdotā vēsturnieka **Ulda Neiburga** grāmata “Grēka un ienaida liesmās! Latvijas Otrā pasaules kara stāsti” – 33 vēstījumi par konkrētām Otrā pasaules kara epizodēm un personībām Latvijā. Pats Neiburgs atzīst, ka viņam emocionālākās šķitušas nodalās par Rēzeknes bombardēšanu 1944. gada Lieldienās un Jelgavas nopostīšana 1944. gada vasarā. Arī mūsdienās vēsturnieki aizvien sastopas ar jauniem avotiem, agrāk plašam lokam nezināmiem laikabiedru memuāriem, dienasgrāmatām un dokumentiem. Tā vēstures mozaika iegūst jaunas krāsas. “Tāpēc gribētu aicināt tos, kas lasīs šo grāmatu un kuŗu tuvinieki varbūt tajā pieminēti, dalīties vēstures liecībās, ja tādās saglabājušās. Agrāk varbūt bijusi piesardzība tās atklāt, bet tagad ir pēdējais brīdis,” mūdina autors.

U. Neiburgs. Manas grāmatas (iepriekšējā – “Dievs, tava zeme deg!” – Red.) nav kā enciklopēdijas, jo es uz lietām absolūti neskatos enciklopēdiski – tikai ar sausiem faktiem, skaitļiem. Man svarīgi parādīt, kas ir iesaistītās puses, personas, viņu rīcību, motivāciju. Tad, protams, nāk līdzī arī cilvēku individuālie stāsti un likteņi. Varbūt pirmajā grāmatā bija tādas fundamentālākas tēmas, kas prasīja pamatīgāku iedziļināšanos arhīvos, bet “Grēka un ienaida liesmās!” vairāk ir tādi stāsti, par kuŗiem arhīvu dokumentu nemaz nav daudz, un vairāk jāanalizē mutvārdu vēstures liecības. Piemēram, romu (čigānu) iznīcināšana Latvijā. Izteismīgu stāstu jau var uzrakstīt tikai tad, ja rakstītos vēstures avotus papildina ar aculiecinieku stāstiem. Arī šajā grāmatā ir sabiedrībā pretrunīgi vērtēti vai piemirsti temati. Teiksim, nacionālo partizānu kustība 1941. gadā – Limbažu un Raganas kaujas 1941. gada 4. jūlijā. Bieži vien pat historiografijā neredz atšķirību starp toreiz spontāni veidotajām partizānu grupām un “pašaisardzības grupām”, kas jau ir vācu okupācijas varas pakļautībā izveidoti. Nacionālie partizāni 1941. gada vasarā uzsāka darbību ar domu par valstiskuma atjaunošanu. Limbažus viņi atbrīvoja bez tiešas vācu kaŗaspēka līdzdalības. Tikmēr pašaisardzības grupas vēlāk tiek iesaistītas nacistu noziegumos. Piemēram, holokausta. Personāliju līmenī daļa nacionālo partizānu patiešām pārgāja šo grupu rīcībā, bet liela daļa ne. Tā kapteinis Ernests Kešelis, kuŗš Limbažu kaujas laikā tika ievainots, no tālākās darbības vācu pusē izstājās, jo kāds vācu virsnieks viņam dažas dienas vēlāk pateica, ka noteicēji Latvijā turpmāk būs vācieši un sapņi par neatkarību jāaizmirst. Kešelis gan vēlāk dienēja leģionā, taču tie, kas Limbažos, pašaisardzības dienot, vērsās pret ebrējiem, bija jau pavisam citi cilvēki. Nesaku, ka esmu izpētījis, teiksim, visu par grāmatā aprakstīto “Sarkanās bultas” darbību Kurzemē vai Zlēku traģēdiju 1944. gada decembrī, taču svarīgi ir par šīm lietām runāt, apzināt informāciju un veikt pētniecību līdz līmenim,

kāds šobrīd iespējams. Vēl viena lieta, ar ko šī grāmata atšķiras no pirmās, ir tā, ka otrajā vairāk rakstīju par notikumiem provincē. Vēsture jau nav tikai Rīga. Kaut vai ebrēju iznīcināšana un glābšana Latvijas mazpilsētās. Latviešu iesaiste holokausta bija ļoti dažāda. To parāda arī nesen 102 gadu vecumā Mūžībā aizgājušās Valentīnes Lasmanes (Jaunzemes) stāsts. Viņa kā jauna skolotāja kaŗa gados strādāja Malnavas Lauksaimniecības skolā. Tur bija izvietots arī vācu stābs. Kādu vakaru vācieši sarīkoja ballīti skolotājiem, bet citā telpā pulcināja vecāko klašu skolēnus. Par skolas uzraudzību atbildīgais vācbaltietis bija atlasījis tos

skolēnus, kuŗu tuvinieki cieta no padomju represijām, kā arī emocionālāk noskanotos, sadzirdījis ar viņu un agrā rītā aizveda “šaut žīdus” netālajā Naudaskalniņā. Nākamajā rītā, kad Valentīne ienāca klasē, viņa redzēja, ka zēnu tajā gandrīz nav, bet meitenes sēž saurdātām acīm...

Vai arī Rēzeknes bombardēšana, ko padomju aviācija veica 1944. gada Lieldienās. Kad uzrakstīju par to žurnālā *Mājas Viesis*, mani sameklēja kāda kundze, kuŗa atzinās, ka nav varējusi nakti gulēt, jo tas uzjundījis bērnībā piedzīvoto. Kuriozi, bet apmēram tajā pašā laikā Rēzeknes pilsētas dome bija izsludinājusi, ka dalis pabalstus padomju veterāniem sakarā ar 8./9. maija atzīmēšanu – cilvēkiem, kam ar Rēzekni faktiski nav nekāda sakara. Tikmēr tie rēzeknieši, kas 1944. gada bombardēšanā gāja bojā, un viņu pēcnācēji nekad nekādu atbalstu nav saņēmuši. Tas parāda, ka okupācijas un citu iemeslu dēļ daudzās vietās iedzīvotāju sastāvs mainījies un vien dažī atceras to, kā īstenībā noticis. Tāpēc noteikti gribētu pieminēt, ka grāmatas tapšana esmu sadarbojies ar daudziem provinces muzejiem un novadpētniekiem – ar jelgavnieku Andri Tomašūnu, limbažnieku Uldi Bērziņu. Laimdota Jukare daudz zina par Zlēkām, par Incūkalnu – Pēteris Korsaks. Par kureliešiem man bijusi ilgstoša sadarbība ar Andreju Keizaru. Par Liepāju daudz pastāstījis Linards Muciņš. Grāmatas vāka bilde nākusi no Jelgavas mūzeja.

Grāmatā netrūkst tematu, ko vismaz daļā Latvijas sabiedrības noteikti uztver ļoti saasināti – padomju kaŗagūstekņu liktenis,

Salaspils nometnē ieslodzītie bērni...

Man nav tabu tematu. Man interesē viss, kas Latvijā Otrā pasaules kara laikā noticis. Arī no ārvalstīm atvestie ebrēji Mežaparka koncentrācijas nometnē un Dundagā ir mūsu vēstures sastāvdaļa. Padomju laikā daudz kas tika falsificēts. Kaut vai apgalvojums par 260 tūkstošiem Latvijā iznīcināto ārzemju ebrēju, kas ir vairāk nekā desmitkārtīgs pārspilējums. Tāpat jārunā par noklusētām lietām. Grāmatā iekļāvu, piemēram, stāstu par lietuviešu krasta sardzes karavīru traģēdiju Pāvilostā 1945. gada sākumā. Lietuviešu policijas bataljona viri Kurzemē bija vieno-

nā) 1945. gada 31. janvārī kauju gaitā Pomerānijā. Publikācijas Krievijā pat vēl mūsdienās tiek apgalvots, ka kaŗa noziegumu it kā izdarījuši latviešu leģiona 15. divīzija, kas ir absurds. Šo lietu pētījuši kolēģas no ASV un Lielbritānijas. Īstie vainīgie tur bija esesieši no kādas holandiešu vai vācu vienības.

Aprakstāt arī vairāku izcilu latviešu leģiona virsnieku gaitas. Pieņemu, ne vienmēr viegli “nolobī” tā laika vācu propagandas uzslāņojumu un arī trimdas specifisko skatījumu.

Tas patiešām nav tik vienkārši. Kad izmantoju vācu okupācijas laika presi, protams, cenšos atlasīt

kuŗus romānā “Kāvu blāzmā” dokumentējis rakstnieks Visvaldis Lāms.

“Grēka un ienaida liesmās!” rakstu gan par leģiona pulkvedi, kaujas grupas komandieri Kārli Aperātu, kuŗa kaujas grupa tika iznīcināta 1944. gada 16. jūlijā pie Mozuliem, gan par Latvijas aviācijas pulka pēdējo komandieri pulkvedi Rūdolfu Kandi, kuŗa liktenis arī ir traģisks, jo viņu 1942. gadā frontē pie Krasnoje Selo, pēc strīda, visticamāk, nošāva vācu virsnieks. Un rakstu arī par leģiona majoru Gustavu Praudiņu, kuŗu pēc nesaskaņām ar vāciešiem degradēja par kareivī, bet kuŗš kuriozā kārtā dižkareivja pakāpē pēc tam Kurzemes frontē komandēja bataljonu. Patiešām, ne jau viss ir dokumentos.

Manuprāt, unikāla personība ir leģiona 19. divīzijas trieciēnbataljona komandieris majors Ernests Laumanis. Viņa meita dzīvo Liepājā. Laumaņa bataljons bija slavens ar pretinieku pārsteidzošiem uzbrukumiem, bet komandieris vienmēr gādājis par saviem kaŗavīriem. Latvijas Valsts arhīvā Laumanim ir veselas divas krimināllietas. 1946. gadā viņu notiesā uz 20 gadiem un nosūta uz Vorkutu; 1955. gadā amnestē, bet 1957. gadā apcietina atkal un izsūta uz Mordoviju. Mani pārsteidza, ka viņš pievērsās filozofijas studijām un rakstīja par Latvijas nākotni. Gunārs Astra, Knuts Skujenieks, kas ar Laumani bija kopā nometnēs, viņu vērtējuši ļoti augstu. Laumanis centies uzturēt ne tikai kailo dzīvību, bet bijis arī aktīvs domātājs, diskutējis ar ieslodzījuma biedriem par eksistenciālām lietām. Viņš, starp citu, rakstīja, ka, kaut arī esam piedzīvojuši okupāciju, tas, kas mūs nākotnē spēcīnās, ir apstākļi, ka mums aiz muguras būs 20 gadu valstiskuma pieredze, kādas 1918. gadā nebija.

Būt aktīvam vēstures izpētē nozīmē aizvien radīt ko jaunu...

Ir lietas, ko tagad mums grūti līdz galam noskaidrot. Bijušais leģionārs Aldis Hartmanis, šobrīd jau nelaiķis, tika apzinājis vairākas liecības par gūstā nonākušo leģionāru nogalināšanu Kurzemes frontē vai tūlīt pēc kapitulācijas. Piemēram, ka 43. gvardes latviešu strēlnieku divīzijas kaŗavīri nogalinājuši gūstā saņemtos 19. divīzijas leģionārus. Sarkanās armijas latviešu daļās dienējušais Vilis Krūmiņš, vēlākais nacionāļkomūnists, gan to ir apstrīdējis. Vēl būtu jāpēta arī vietējo iedzīvotāju iesaiste holokausta Latvijas mazpilsētās.

Pašlaik esmu uzsācis darbu Latvijas Universitātes Latvijas Vēstures institūta Valsts pētījumu programmā. Pateicoties mācītāja Richarda Zariņa piemiņas fonda atbalstam un sadarbībai ar kureliešu piemiņai veltīto Rubeņa fondu, esam nolēmuši uzrakstīt monografiju par kureliešu vēsturi. Par viņiem rakstīts jau trimdā, taču pēdējos pārdesmit gados daudzas liecības nākušas klāt. Kad tad vēl to izdarīsim, ja ne tagad!

Publikācija tapusi sadarbībā ar *Latvijas Avīzi*. Grāmatu varat iegādāties, arī pasūtīnot tīmeklī www.veikals.lv

Uldis Neiburgs: “Pateicoties mācītāja Richarda Zariņa piemiņas fonda atbalstam un sadarbībai ar kureliešu piemiņai veltīto Rubeņa fondu, esam nolēmuši uzrakstīt monografiju par kureliešu vēsturi. Par viņiem rakstīts jau trimdā, taču pēdējos pārdesmit gados daudzas liecības nākušas klāt. Kad tad vēl to izdarīsim, ja ne tagad!”

jušies ar bēgļu laivu organizētājiem, ka skatīties “caur pirkstiem”, kad laivas dosies uz Zviedriju. Kad vācieši uzzināja, kas notiek, viena lietuviešu bataljona rota tika sapulcināta Pāvilostas tirgus laukumā, atbruņota un septiņu kaŗavīrus, pēc saskaitīšanās principa no ierindas izvēlēts, nošāva, bet 11 nosūtīja uz koncentrācijas nometni. Turklāt nāvessods bija jāizpilda pašu bataljona kaŗavīriem. Tie protestēja un kavējās šaut, bet nāvei nolemtie sauca, lai dara, ko pavēl, citādi vācieši pašus nošaus. Vēl gribētu pieminēt sagūstīto Polijas Tautas armijas kaŗavīru nogalināšanu Podgajē (Flederbor-

graudus no pelavām. Tajā pašā laikā tur, kur ir latviešu kaŗa ziņotāju apraksti un atmiņas, manuprāt, liela daļa varonības atbilst īstenībai. Vācu armijā tomēr gluži par velti apbalvojumus neveda. Pie stāsta par 1944./1945. gada Ziemassvētku kaujām Kurzemē grāmatā citēju mākslinieka Jurģa Skulmes atmiņas. Viņš kā jauneklis 1946. gadā staigāja pa šo kauju vietām. Skulme brīnās, cik tur daudz sašautu padomju tanku. “Kļuva saprotams, ar ko saistīts latviešu kaŗavīru Dzelzs krustu bīrums,” viņš raksta. Manuprāt, unikāli un personiskajā pieredzē balstīti ir leģionāru kauju apraksti,

DAIGA MAZVĒRSĪTE

Komponistes Maijas Einfeldes daiļradē, tieši un netieši, ir ierakstīta Latvijas vēsture. Par tās lapusēm stāsta cikls "Aizvestie", poēma "Manas bērības mājas" un "Noktirne" ar Plūdoņa dzeju, "Teika par zvaigznēm" jauktajam korim ar latviešu teikas tekstu un citi skaņdarbi. Maijas mūžs bijis pārbaudījumu pilns, piedzīvojot dzimto māju zaudējumu, trūkumu un badu, dzīvi strādnieku kopmītnē, lai tikai varētu nodoties savam dvēseles aicinājumam – mūzikas radīšanai.

2. janvārī Maijai Einfeldei apritēja astoņdesmit. Jubileja tika svinēta ar skaistu koncertu, tiesa, nelielā zālē, kas atrodas Vecrīgas vidū, Zirgu ielā, un tā bija stāvgrūdām pilna. Pašai gaviļņiecei bija liels gandarījums par jauniešu lielo skaitu klausītāju vidū. Ne-trūka Maijas kādreizējo audzēkņu, jo ilgu gadu viņa strādājusi par mūzikas teorētisko priekšmetu pasniedzēju dažādās skolās, taču galvenais vilinājums bija pati mūzika. Vienā vakarā tika parādīts labākais no vairāku gadu desmitu laikā radītā – 1983. gadā tapusi kamerkantāte "Džordāno Bruno sārts" un 2017. gadā sacerētā "Sonāte flautai un klavierēm". Kamermūzika un kořmūzika ir Einfeldes galvenie žanri, un tieši ar saviem sacerējumiem korim viņa piedzīvojusi pelnīto pasaules slavu.

1996. gadā pēc Latvijas radio kořa diriģenta Kaspara Putniņa pasūtījuma Maija sacerēja kameroratoriju "Pie zemes tālās" ar sengrieķu dramatiķa Eshila vārdiem. Pēc pirmatskaņojuma Latvijā skaņdarbu pieteica ASV rīkotajā starptautiskā Bārlova fonda kompozīciju konkursā. Tajā latviešu komponiste svinēja uzvaru gandrīz 300 dalībnieku konkurencē, un par šo izcilu sasniegumu toreiz laikrakstā *Laiks* ar prieku pavēstīja komponiste Dace Aperāne. Izrādījās, ka jau 90. gadu sākumā Einfeldes mūzika jau vairākkārt skanējusi Ērģeļu dienās Ņujorkā, Bostonā u.c., valdzinot ar savu izteiksmīgu, emocionālu un filozofijas sintēzi. Un, beidzot satikušās klātienē, Maija ar Daci ātri vien sadraudzējās.

Godalga Bārlova konkursā neprobežojās ar 10 tūkstošiem dolāru, par kuriem Einfelde toreiz iegādājās arī tik nepieciešamo veļasmašīnu un skaņu centru. Bija jauzraksta arī jauns, augstākās sarežģītības pakāpes kořa darbs. Tapa "15. psalms", kořu 1999. gadā iestudēja četri – divi Amerikas, Kanadas un Nīderlandes – koři un atskaņoja Kanzassitijā un Ņujorkā, Kārnegija zālē, autorei pašai klātesot. Toreiz kāds no turīgajiem trimdniekiem apmaksāja Einfeldei biļetes, un divas nedēļas Maija ceļoja pa Ameriku Kanzassitijas kořa diriģenta Čārlza Brafija un Aperānes sabiedrībā. Tika apskatītas skaistas vietas, Dace sarīkoja arī tikšanos – lekciju ar tautiešiem. Tā vien pusmūžā pie Einfeldes beidzot atnāca pelnītā slava, kas vainagota gan ar Latvijas Lielo mūzikas balvu (1997), gan Triju Zvaigžņu ordeni (2006), gan starptautisku atzīnību.

Pēc Bārlova konkursa Latvijas radio koris gadus piecus oratoriju "Pie zemes tālās" ņēma līdzi vai visos savos koncertos plašajā pasaulē. Komponiste pati nerēķina, kuŗos kontinentos viņas mūzika skanējusi, jo svarīgāk par "kur" ir tas, ka skan vispār.

70. un 80. gados, padomju varas laikā, Einfeldes vārdu koncertu afišās tikpat kā nevarēja ieraudzīt. Viņas mūzika ar tās dziļo, sāpīgo nopietnību bija nevēlama, atradās nelabvēli laikabiedru vidū, kas cīnījās pret Einfeldes uzņemšanu Latvijas Komponistu savienībā. Maija ir gatava nosaukt viņu vārdus, it kā cienījami, augstus amatus ieņēmuši kolēģas bija gatavi samīdīt neaizsargātas sievietes dvēselīkos, skaņās paustos pārdzīvojumus. Arī šī aizvainoju-

tur. 1931. gadā Dūrējs iekārtoja savu ērģeļu būvētavu Valmierā, kur arī viņa ģimenes ligzdu kopā ar vidzemnieci Valliju Erdmani. Viņa bija turīgu ļaužu atvase, vecākiem piederēja zemnieku saimniecība Viļķenē un divstāvu māja Valmierā. Vallija bija apguvusi klavier spēli, ar sudraba medaļu beidza ģimnaziju Rīgā, iestājās Pēterburgas konservatorijā, taču pēkšņā slimība liedza studijas pabeigt.

Ar nelielu vecumu starpību – pusotrs, divi gadi – pasaulē nāca pieci Dūrēju bērni. Maija piedzima 1939. gada 2. janvārī, kad mammai bija jau 44 gadi. Lielie smējušies, kad meitēns savā sētinā šūpojās un jau it skaidri dziedāja "Uz ciņu mostiet, darba ļaudis", saklausījusies pa radio raidīto

Komponiste 80. gadu sākumā

1999. gadā, pēc Daces Aperānes ielūguma viesojoties ASV

ma dēļ Einfelde daļu no saviem jaunības darbiem iznīcinājusi. Taču kā upuris viņa negribēja justies, turklāt Maijas raksturam kopš bērības zīmīga liela spītība, jo nācās rūdīties četru vecāko brāļu un māsu ķircināšanā un pāridarījumos. "Kad pieaugšu, tad gan es viņus sitīšu," toreiz cerēja Dūrēju ģimenes pastarīte, bet nekā – tā arī palika augumā mazākā un vārgākā.

Par uzvārdu Dūrēja Maijai sirds sāpēja kopš mazotnes. Tā no viņas arī izauga bite ar dzeloni – čakla darbiniece un medus vācēja, bet ja uzkāpsi, sargies! Dūrēju dzimta nāk no Rucavas pagasta Pešu ciema Mežsētām. Dzimtas vīrieši darbojušies kā zirgu vēļu dūrēji – vēdergraižu ārstētāji, tā arī radies uzvārds. Miķelim Dūrējam, Maijas vectēvam, bija astoņi bērni, četri dēli un meitas, dažs isāku mūžu, cits – īsts ilgdzīvotājs, viena no māsām, dedzīga baptiste, savulaik pat aizkuģojusi uz Brazīliju, kur centīgi darbojusies vietējo latviešu kopienā.

Maijas tēvs Jānis no sava tēva bija mantojis interesi par galdniecību. Pirmā pasaules kara laikā, nonācis vācu gūstā, viņš apguva ērģelbūvi – 20. gados meistarojis ērģeles Pērnāvā, Ērģemē, Irlavā, Salgalē, Aizkrauklē un ci-

"Internacionāli". Ja vecākos bērnus Vallija paguva skolot mūzikā, tad kara gados Maijai šāda uzmanība gāja secen.

1944. gadā bērni palika bez tēva, atraitne ar atvasēm steidzās uz lauku māju Viļķenē, pa to laiku nodega māja Valmierā. Visu nācās sākt no nulles, Maijas māte strādāja par ērģelnieci vietējā baznīcā, bet bērni pelnīja iztiku kā gani. Izpalīdzīgie kaimiņi Dūrējiem dāvāja pienu vai maizes kukulīti, taču skolā viņi bija vissliktāk ģērbtie. "Bija gadījumi, kad mamma mūs nosēdināja pie tukšiem šķīvjiem, noskaitījām lūgšanu un cēlāmiem kājās tukšiem vēderiem". 1950. gadā vietējā kolhoza priekšnieki izdomāja viņu mājā ierīkot mašīnu un traktoru staciju, ģimene tika izlikta uz ielas. Nekas cits neatlika, kā saspīsties noplukušā vienistabas dzīvoklīti.

Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas Dūrēji atņemtās zemes pieprasīja atpakaļ, tur tagad saimnieko komponistes brāļu ģimenes. Vecākais brālis Jānis aizrāvās ar tehniku, strādāja par šoferi. Otrs brālis Kārlis bija lielisks namdaris, kamēr vecākās māsas Annas meita Inese Nelsone mantojusi mūzikālo gēnu – ilgu gadu strādājusi par čellisti Nacionālās operas orķestrī. Otrās māsas Vallijas mūžs

aprāvās traģiski – būdama republikas kalnu slēpošanas izlases komandas dalībiece, viņa gāja bojā Siguldas slēpošanas trasē 1967. gadā.

Arī Maija skolas gados bija laba sportiste, pavevās skriešana, taču visvairāk saistīja mūzika. Jau ganu gaitās meitene sacerēja savas pirmās operas – dziedāja, sevi iztēlodamās dažādās lomās. Šo to arī dzejoja, sievišķīgās nodarbes – rokdarbi – patika mazāk, šo to plinkšķināja uz vecajām tāfelklavierēm. Tad trīspadsmit gadus veco Maiju pie sevis uz Liepāju paņēma pusmāsīca Lilija Kirsēntāle, kas, būdama dažus gadus vecāka, jau bija beigusi Liepājas mūzikas vidusskolu, strādāja par koncertmeistari un klavier spēles pedagoģi. Maija sāka mācīties klavier spēli pie Aleksandra Vikmanes, diemžēl bija par vecu, lai kļūtu par koncertpianisti, kaut ļoti centās. Jau Liepājā tapa arī pirmā kompozīcija – etiķe "Viļķiņš", taču pēc pamatskolas beigšanas nācās atgriezties pie savējiem Viļķenē. Tur vidusskolas nebija. Jāmēro ceļš uz Limbažiem, nereti skolas brīvpusdienas palika vienīgā ēdienreize. Daudz nācās pārdzīvot arī neskanīgā uzvārda dēļ. Atmiņā reize, kad bija jāstrādā skolas koptā, un uz lapiņas

bijis rakstīts – "dežurē Dūrēja un Šāvēja". Tagad jau komponiste to piemin ar ironiju, taču bērībā ir pa asarai nobirdināts...

Izlēmusi stāties Cēsu mūzikas vidusskolā, meitene ceļā naudu sakrāja, lasīdama kolhozā ķiršus: "Mūzika man ir no mammas puses, viņas mamma Amālija Ērtmane bija klavier skolotāja Rīgā. Esot savas kompozīcijas pat nesusi rādīt Jāzepam Viitolam. Viņš teicis, ka ideja nav smādējama, tikai ārējais uzvalks trūcīgs. Žēl, ka vecāmmammas polkas un mazurkas pazudušas, būtu varējusi kaut ko savos darbos izmantot." Paralleli mācībām mūzikas vidusskolā Maija pabeidza Cēsu Strādnieku un jaunatnes vakara vidusskolu un bija gatava doties uz Rīgu.

Jāzēpa Mediņa mūzikas vidusskolas biedru atmiņā viņa palikusi kā viena no klusākajām meitenēm, uz ballēm nebija, ko vilkt mugurā, tāpēc vakaros labāk komponēja. Sākusi mācīties mūzikas teorijas nodaļā, Maija neatrada piemērotu pedagogu, tādēļ pārcēlās uz klavieru nodaļu. Nu kompozīciju varēja mācīties fakultatīvi, un Einfelde ir bezgalīgi pateicīga savam toreizējam kompozīcijas pedagogam Jānim Kaijakam, vēlākajam Operetes teātra galvenajam diriģentam, kas viņu gada laikā sagatavoja konservatorijas iestājkārtējiem. "Jau tad kādā audzēkņu vakarā visi lamāja manu skaņdarbu, pārējos apsprieda garām ejot. Acīmredzot manā mūzikā bija kaut kas tāds, kas aizkaitināja. Biju jau arī kā cilvēks ērkšķaina, jo man darija pāri. Necietu, ja mani aizskaŗ, un mēle man bija pietiekami asa. Ja kāds pateica ko kritisku, atbildēju tā, ka viņš to ilgi atcerējās!"

Savu raksturojumu Maija papildina ar vārdiem – "man ir vājš raksturs un stipra griba". Toreiz jaunā komponiste nešaubīgi gribeja studēt pie simfoniķa Jāņa Ivanova, un tā arī notika. Daudz gūts no mūzikas klausīšanās, Einfeldei patika Šostakovičs, Prokofjevs, Bartoks. Taču viņa spēja nenogrīmt modernisma jūrā, saglabājot skaidru melodisko izteiksmi, lakonisku formu. Diemžēl gandrīz visus studiju gadu sacerējumus paškritiskā komponiste iznīcinājusi.

Konservatorijas pēdējā kursā Maija apprecējās ar inženieri Voldemāru Einfeldu, kořa dzimta savulaik izceļojusi uz Krieviju, un bērību viņš pavadījis Smolenskas apgabalā. 1937. gadā Staļina represijās nobendēts Voldemāra tēvs, Otrā pasaules kara laikā jauneklis ar mammu un veco mammu atgriezās Latvijā. 1967. gadā ģimēni papildināja dēls Jānis, kā izteicās komponiste – "nācis pasaulē starp divām nāvēm, manas mammas un māsas..." Starp citu, Dūrēju dzimtai raksturīgs arī literārs talants: Jāņa Dūrēja brāļa Sīmaņa meita ir dzejniece, žurnāliste un tulkotāja Nora Kalna. Un Jānim Einfeldam interese par rakstīšanu pamodās visai agri, toties pirmā klavierstunda mammas vadībā palika pēdējā.

(Turpinājums sekos)

MŪSU LAIKAM ŠOGAD – 70!

Laiks

L A T V I E Š U L A I K R A K S T S A M Ē R I K Ā

N. 1. Tuesday - November 8th

LATVIAN WEEKLY "LAIKS" (TIME)

Helmars Rudzitis, Publisher.

Editorial and Business Office

6643 Bergen Place, Brooklyn 20, N. Y.

Phone TErrace 6-6382.

Subscription Rates. USA, Canada & elsewhere
3 months — \$3.00, 6 months — \$6.00, 1 year — \$11.00.

Advertising rates on application.

(Turpināts no Nr. 05)

Vai iespējama latviešu Dziesmu diena Amerikā?

Latviešu skaitam ASV vairojoties, rosīgāka top kultūras dzīve tajos šejienes apvidos un pilsētās, kur līdz šim tas nebija iespējams. Blakus garīgās aprūpes darbam rodas kori, dramatiskas kopas, orķestri utt. Lielākās pilsētās, kā Ņujorkā, Bostonā u. c., jau runā par pastāvīgu latviešu teātri, pat operu. Tur latviešu skaits sniedzas tūkstošos. Pēc P. Ludviga statistikas datiem, 1930. gadā ASV saskaitīts 38 091 latvietis. Ņujorkā – 5000, Bostonā – 8000, Čikāgā – 5000, Filadelfijā – 3000, Sanfrancisko – 1000, Klīvlendā – 1000. Bet šis skaits asimilizēšanas dēļ ir dilis, lai arī tagad tas, jācer, drīz palielināsies. Būtu jāatgriež latvietībai arī tie, kas kaut kādu iemeslu dēļ no tās aizgājuši. Jāatrod impulsi, kas atdzīvinātu tautisko apziņu. Tautu izglāba dziesmu gars... Tā tas bija pirms 75 gadiem. Bet, kā to veikt ASV milzu plašumos? Un vai tam šie būtu latviskā gara dzīvinošais spēks? Domāju – jā. Arī citādi latviešu mākslas festivālam būtu liela propagandiska nozīme. Kori šie ir: netrūkst arī repertuāra. Jāvienojas par programmu, vietu vai atsevišķiem rajoniem. Ja būtu iespējams simfoniskais orķestris, manā rīcībā ir partitūras ar visām orķestra balsīm: A. Jurjana "Tēvijai", J. Mediņa "Tev mūžam dzīvot, Latvijā", A. Kalniņa "Mēs gribam būt kungu mūsu dzimtajā zemē". Bez tam man ir J. Vītola, Ķepiņa, V. Ozoliņa, L. Garūtas darbi simfoniskajam orķestrim. Talkā varētu aicināt J. Kalniņu ar savu izteiksmīgo 1. simfoniju. Festivāla organizēšanu varētu uzņemties jaundibināmā visus ASV latviešus aptverēja biedrība, uzaicinot korus iesūtīt dziedātāju skaitu, iestudētās dziesmas utt., aicinot organizācijas, personas un presi izteikties par visiem iespējamajiem kopējiem spēkiem, no jauna ceļot gaismā Latvijas vārdu. Ed. Ramats

Kritušo dižviru statistika aiz dzelzs aizkara

Drūms gads pagājušais bijis komunistu dižviru viņpus dzelzs

aizkaram. Ja saskaita visus tos, kas 1949. gadā zaudējuši galvas vai vismaz Kremļa žēlastību, tad saraksts iznāk visai iespaidīgs. Kamēr "nodevējs" Tito visu gadu cauri vēl izstaigājis lepni paceltu galvu, pašā Maskavā un "paklausīgās" satelītvalstīs neatlaidīgi turpinājusies visu to likvidēšana, kas šķituši nepiemēroti. Kritušo skaits 1949. gadā bijis ievērojami lielāks nekā parasti, visvairāk gan laikam tāpēc, ka jaunā Kremļa zvaigzne Maļenkovs, ko arvien noteiktāki sāk uzskatīt par Staļina pēcteci, "tūrijs" visus tos, kas bijuši uzticīgi viņa pēdējam lielajam sāncensim – mistiskā kārtā mirušajam Ždanovam. Pašā Maskavā upuri bez izņēmumiem vienkārši pazuduši. Šo "pa-

1951. gadā Ņujorkas Latviešu biedrības gada svētkos 17. februārī pirmo reizi ievēlēja skaistuma karalieni. Par to kļuva Vija Bērziņa (attēlā vidū ar galma dāmām – Ireni Staņu (pa kreisi) un Aiju Liepu)

zudušo" vidū ir tādi kādreizējie dižvīri, kā politbiroja loceklis un kādreizējais Gosplāna (valsts saimniekošanas plānu daļas vadītājs) Nikolajs Vožnesenskis, Augstākās tiesas priekšsēdis Ivans Goļikovs, partijas Centrālbiroja sekretārs un orgbiroja loceklis Aleksejs Kuzņecovs un Sarkanās armijas Centrālās politiskās pārvaldes šefs, t. i., "poļitruku priekšnieks" ģenerālpulkvedis Josifs Sikins. "Titoisti" satelītvalstīs piedzīvoja dažādus likteņus. Ģenerālis Vafiades Markoss, kas bija Grieķijas nemiernieku vadonis, cik zināms, februārī Maskavā nošauts; Albānijas iekšlietu ministru Koci Ksoksu nošāva jūnijā. Augustā savā cietuma kamerā pašnāvību izdarīja asinskārigais Budapeštas policijas šefs

Petrs Gabors. Oktobrī turpat Budapeštā pakāra kādreizējo ārlietu ministru un kaŗa laikā ungāru pagrīdes kustības vadītāju Ložlo Rajku. Pašā pēdējā gada mēnesī pakāra kādreizējo Bulgārijas ministru prezidenta vietnieku un komunistu partijas ģenerālsēkretāru Traicho Kostovu, bet kādreizējais Polijas komūnists Nr. 1. Vladislavs Gomulka, ko novembrī padzina no posteņiem, līdz gada beigām vēl savu "spriedumu" nebija sagaidījis.

Baltijas valstis – brīdinājums pasaulei

D. Numens, *New York Herald Tribune* Maskavas korrespondents, kas Krievijā pavadījis vairāk nekā 2 gadus, sava laikraksta slejās publicē virkni rakstu par Padomju Savienību, šoreiz bez cenzūras. Vienā no šiem rakstiem Numens pakavējās pie Baltijas valstīm un norāda, ka tās ir spilgtākais piemērs krievu imperiālistiskajam tieksmēm un jo sevišķi raksturīgs piemērs krievu satelītvalstīm. Baltijas valstis tika pilnīgi iekļautas Padomju Savienībā kā "patstāvīgas republikas". Baltijas valstis, kur bija ziedoša Rietumu kultūra, tagad, kad tās 5 gadus ir Padomju Savienības sastāvdaļa, rāda, cik daudz var "iegūt" valsts, kas "iekļaujas" Padomju Savienībā. Tas, kas noticis Baltijā, ir atbilde ne vien tiem, kam kā satelītvalstu pilsoņiem kādā jaukā dienā var pavērties šī pati "iespēja", bet arī visiem tiem, kas šādu iekārtu vēlētos visā pasaulē. Vispirms Baltijas valstu pievienošana pierāda, ka pretēji Padomju Savienības konstitūcijas 13. pantam tāda var arī nenotikt brīvprātīgi, jo visas 3 valstis tika iekļautas Padomju Savienībā laikā, kad tās bija okupējis krievu karaspēks. Pati okupācija notika tikai gadu pēc tam, kad Molotovs bija svinīgi pasludinājis, ka ar šīm valstīm noslēgtais militārais pakts nekādi neiespaidos šo valstu patstāvību. Baltijas valstīm pat netika dota iespēja kļūt par satelītvalstīm, un jau divus mēnešus pēc okupācijas sākuma tās pilnīgi iekļāva Padomju Savienībā.

Gleznotāja Jāņa Tīdemaņa panākumi Kanadā

1944. gada beigās gleznotājam J. F. Tīdemanim, ko Rīgas mākslinieku aprindās sauca vienkārši par Džonu un no kuŗa dekām dažus epizodus savos literāros darbos izmantojis Anšlavs Eglītis ("Salautaura tips", novele "Vecgada vakars"), cauri Vācijai izdevās pārbēgt uz Šveici, kur gleznotājs uzturējās vairākus gadus, intensīvi nododamies gleznošanai un sarakodams vairākas izstādes.

Kopš pāris gadiem Tīdemanis pārcēlies uz Kanadu un jau paguvis sarīkot trīs savu darbu izstādes, kanadiešu mākslas aprindās izpelnīdamies lielu ievēribu. Par viņu pašu un par viņa darbiem, līdz ar to skarot latvju glezniecības iezīmi un gatavības līmeni, slavēdami rakstījuši daudzi kanadiešu, īpaši Montrealas, lielie laikraksti. "La Presse", starp citu, raksta: "Tīdemaņa izstādes apmeklētājus pārsteidz impulsīvais, varenais, prātam neaptveramais spēks, krāsu efekti un nemiers, kas tomēr ne-traucē vispārējo harmoniju.

Māksla un mākslinieki

Teodors Brilts valsts svētku gadījumā devis plašu koncertu Kanadas zeltraču centrā Norandā, apmēram 1000 jūdzes no Halifaksas. Norandā dzīvo aptuveni 200 latvieši. Vijolnieks Viktors Ziedonis ieradies ASV, Selbijā, kur mūzikas kolledžā uzaicināts par vijoles klases vadītāju. Mākslinieks gaida ASV ierodamies čellinieku Dz. Treimani un pianistu V. Melķi, lai varētu atjaunot *The Latvian* trio. Ziedonis jau spēlējis radiofonā un tuvākajā laikā paredzēta viņa pirmā koncertturneja Dienviddakotā.

Kā Padomju Savienība tika pie atombombas?

No ASV uz Maskavu sūtīts urāns un slepeni dokumenti. Lai cik neticami tas tagad izklausītos, pierādījies, ka 1943. gadā ar atombombas projekta toreizējās administrācijas atļauju no ASV uz Maskavu nosūtīts urāns, kas nepieciešams šīs bumbas izgatavošanai.

Sensacionālā vēsts sabiedrībai kļuva zināma pēc tam, kad bijušais ASV lidotājs kpt. Džordans kādam radio raidītājam sniegtajā intervijā apgalvoja, ka prezidenta Ruzvelta uzticības vīrs un padomnieks Harijs Hopkins nodevis Maskavai atombombas noslēpumu. Jautājumu tagad izmeklē divas ASV kongresa komisijas. Ārlietu ministrs Ečesons preses konferencē paskaidrojis, ka 1943. gadā ar atombombas projekta administrācijas atļauju uz Maskavu tiešām divi reizes sūtīts urāns un vienreiz smagais ūdens. Pēc kpt. Džordana apgalvojuma, bez Hopkinsa urāna nedošanu Maskavai veicinājuši vēl divi augsti ASV ārlietu ministrijas ierēdņi, kuŗu vārdus kapteinis pagaidām nenosauc. Kā apgalvo Džordans uz Padomju Savienību nosūtīts urāns, ļoti daudz slepenu dokumentu un zīmējumu un arī radara daļas. (..) 1944. gada janvārī Džordans ievērojis, ka kādā lidmašīnā iekrauj 50 čemodānus. Par spīti padomju kurjera protestiem, viena čemodāna saturu kapteinim izdevies pārbaudīt. Tas bijis piekrauts ar slepeniem atomu rūpnīcu zīmējumiem. Šajā čemodānā viņš redzējis arī Mikojanam adresētu Hopkinsa vēstuli par to, ka pēdējam tikai ar lielām grūtībām izdevies dabūt šos materiālus. (..) Vai urāna un atomu rūpnīcu zīmējumu sūtījumi Padomju Savienībai ļāvuši atrisināt atombombas izgatavošanu – nav zināms, bet ir izteiktas domas, ka urāns bijis tik mazos daudzumos, ka tā pieticis tikai eksperimentālām vajadzībām.

Latviešu profesors dosies uz Tobago

Filadelfijas tuvumā dzīvo Pensilvānijas universitātes patoloģijas profesors un laboratorijas direktors Dr. J. Eimans. Blakus savai medicīnas specialitātei viņš daudz laika un līdzekļu ziedojis Centrālās un Dienvidamerikas indiāņu tautu kultūras pieminekļu atklāšanai un pētīšanai. Ik gadus vairākus mēnešus viņš dodas uz grūti pieejamiem apgabaliem, lai meklētu pēdas senajiem maiju kultūras centriem. Prof. Eimans ASV darbojas jau 46 gadus un Latvijā pēc tam nav bijis ne reizes. Filadelfijas tautiešus viņš pārsteidza ar interesantu referātu latviešu valodā par savu pieredzi pētījumu ceļojumos. Referātam asistēja profesora dzīvesbiedre ar krāsainām gaismas bildēm. Prof. Dr. Jānis Siliņš savukārt sniedza vērtējumu par dažiem interesantiem senās celtniecības un tēlniecības pieminekļiem.

(Turpinājums sekos)

VAIRA TEMPEL, MĀRA APELE-BLŪMIŅA

MINSTERIEŠU SVEICIENS

1959. gada martā mēs – Minsteres Latviešu ģimnazijas 13. izlaiduma skolnieces un skolnieki noslēdzām mūsu skolas gaitas un uzsākām jaunu dzīves posmu, nodibinot savas ģimenes, iesaistoties tālākās izglītības ceļā kādam arodam vai uzsākot studijas universitātē.

Toreiz bija īpaši laiki. Mēs sapratām, ka trimda pastāvēs vēl ilgi. Mēs sapratām, ka mums ikvienam ir jāatrod savs ceļš nākamajam dzīves posmam. Mēs bijām auguši un veidojušies latviešu sabiedrībā. Minsteres Latviešu ģimnazija bija vienīgā skola trimdā ar latviešu valodu un latviešu skolas mācību plānu. Vācijas Federālās Republikas zeme *Nordrhein-Westfalen* lielā mērā finansiāli atbalstīja latviešu skolu, un Minsteres Latviešu ģimnazija pastāvēja līdz 1998. gadam. Latvija bija atguvusi neatkarību. Minsteres Latviešu ģimnazija zaudēja savu ekskluzīvo pamatu, esot vienīgā brīvā latviešu skola pasaulē.

Mēs, klasesbiedri, uzturējām kontaktus arī pēc skolas beigšanas. Mūsu klases audzinātāja Dr. Austra Rudzīte pirmajos gados ierosināja un sarīkoja klases saietus.

Mēs tikāmies vairākkārt, un ik reizi mūsu sanāksmē bija arī kultūras programma – bijām pie Jāņa Jaunsudrabiņa “Mēnesnīcā”, ciemojāmies Bērzinē, Freiburgā, un tikāmies ar čellistu Ati

Ciemošanās “Mēnesnīcā” pie Jāņa Jaunsudrabiņa 1961. gadā

Teichmani, bijām Klosterkalnā, Lotringēnā pie rakstnieka Arnolda Apses, pie Kārļa Ieviņa Zviedrijā un pie Gunara Janovska Anglijā.

Gadu gājumā mūsu tikšanās kļuva retākas, jo bijām taču iesaistīti mūsu katra īpašos ikdienas darbos. Daži klasesbiedri uzsāka dzīvi citās pasaules malās – Kanadā, Zviedrijā, pat Indijā un, sākot ar 90. gadiem arī Latvijā. Vairākums palika Vācijā.

Savu 50. gadskārtu svinējām Latvijā, apmeklējām Raiņa un Aspazijas muzeju un pieminējām un godinājām mūsu klases audzinātāju Dr. Austru Rudzīti ar ziedojumu Okupācijas muzeja

jaunajai piebūvei *Nākotnes namam*.

Jau agri bijām spiesti sastapties ar skolasbiedru nāvi. Pirmā no mums aizgāja Andželika Šneiderē – 1961. gadā Jāņos, tad mira Paulis Traumanis – 1969. gadā, tad Haralds Šmerlings – 1994. gadā un Juris Pētersons – Kupcis, kurš Aizsaulē aizgāja 2003. gadā. Ivars Vētra-Džonis un viņa sieva Zenta (dz. Bilke) mirusi 2017. gadā. Mūsu klases audzinātāja Dr. Austra Rudzīte mirusi 1991. gada decembrī.

Visus viņus pieminējam ar bērnu sludinājumu *Brīvā Latvijā*. Nu mūsu avīze iznāks tikai elektroniskā veidā. Mēs, kas vēl dzi-

vojam, esam ap astoņdesmit gados veci. Neviens nezina, kā mūsu dzīve veidosies tālāk. Tāpēc tagad, atzīmējot 60 gadus kopš skolas beigšanas, ar BL un Laika starpniecību sveicinām citu citu no 13. izlaiduma:

Māra Apele-Blūmiņa (Vācija, Latvija), Silvija Birkhāns, dz. Krēslīņa (Kanada), Maruta Liepa, dz. Grundule (Vācija), Rasma Roziņa, dz. Bajāre (Latvija), Ināra Westfelling, dz. Ozoliņa (Vācija), Vaira Tempel, dz. Šilde (Vācija), Uģis

Bērziņš (Zviedrija, Latvija), Jāzeps Ūrdze (Vācija).

Mēs sveicinām arī jauno Latvijas ministru prezidentu Artūru Krišjāni Kariņu un vēlam jaunajai valdībai Dievpalīgu, veidojot Latviju tādu, kā Kariņa kungs teica savā pirmajā uzrunā, minēdams valdības galvenos mērķus – celt tautas labklājību, nodrošināt taisnīgumu un tiesiskumu. K. Kariņš ir Minsteres Latviešu ģimnazijas 39. izlaiduma absolvents.

ĪSZIŅAS

Latgales vēstniecībā GORS 24. februārī notiks XI Latgaliešu kultūras gada balvas “Boņuks 2018” pasniegšanas svinīgā ceremonija, kur tiks godināti 30 nominanti. Starp viņiem – Aija Īzaka, “Teksasys latgāļi” no Amerikas, albums “Dvieselis steigys”, choreografs, Rēzeknes deju kopas “Dziga” vadītājs un XVI Deju svētku virsvadītājs Ilmārs Dreļš un citi.

Teiču dabas rezervātam piešķirta Eiropas neskarto dabas teritoriju asociācijas (*European wilderness society*) atzinība – Bronzas standarts par lielo ieguldījumu (kopš 1972. gada) neskartās dabas saglabāšanā un bioloģiskās daudzveidības veicināšanā. Teiču dabas rezervāts (19 779 ha) aptver Krustpils, Madonas un Vairākāņu novada teritoriju. Lielāko daļu aizņem Teiču purvs, kas ir viens no lielākajiem Baltijā. Tā ir vienīgā vieta Latvijā, kur ligzdo melnkakla gārgale, kas izraudzīta par Teiču dabas rezervāta un Latvijas Ornitologu biedrības simbolu.

Lauku atbalsta dienests (LAD) līdz 4. martam pieņem pieteikumus no lauku tūrisma pakalpojuma sniedzējiem, biedrībām vai nodibinājumiem lauku tūrisma attīstības veicināšanai. Pieejamais finansējums ir 613 084,82 eiro. Atbalstis 80% no kopējām izmaksām. Iesniegto projektu īstenošanas beigu termiņš ir 2023. gada 30. jūnijs.

Latvijas Dabas muzeja speciālisti par 2019. gada dzīvnieku nosaukumiem (*Alces alces*), kas ir liela auguma un pieder pārnadžu kārtas (*Ruminantia*) briežu dzimtai (*Cervidae*). Alnis ir vienīgā suga aļņu ģintī (*Alces*) un ir sastopams ASV, Kanadā, Skandināvijā, Čehijā, Slovākijā un Austrumārijā. Latvijā aļņi mājā jau izsenis, to skaits ir aptuveni 21 000.

Fazer Latvija un SKDS veiktais pētījums par maizes ēšanas paradumiem Latvijā parāda, ka 76% iedzīvotāju maizi ēd katru dienu. Visvairāk to uzturā lieto Latgalē – vienu vai vairākas reizes dienā ēd 85% iedzīvotāju, bet vismazāk Rīgā – 71%. Vidzemē maizi ikdienas ēdienkartē iekļauj 75% iedzīvotāju, Kurzemē – 80%, bet Zemgalē – 83%. Kopumā Latvijā izvēlas dažāda veida, bet visvairāk rudzu maizi. Maizi vairāk ēd vīrieši – 81%, bet 73% sievietes.

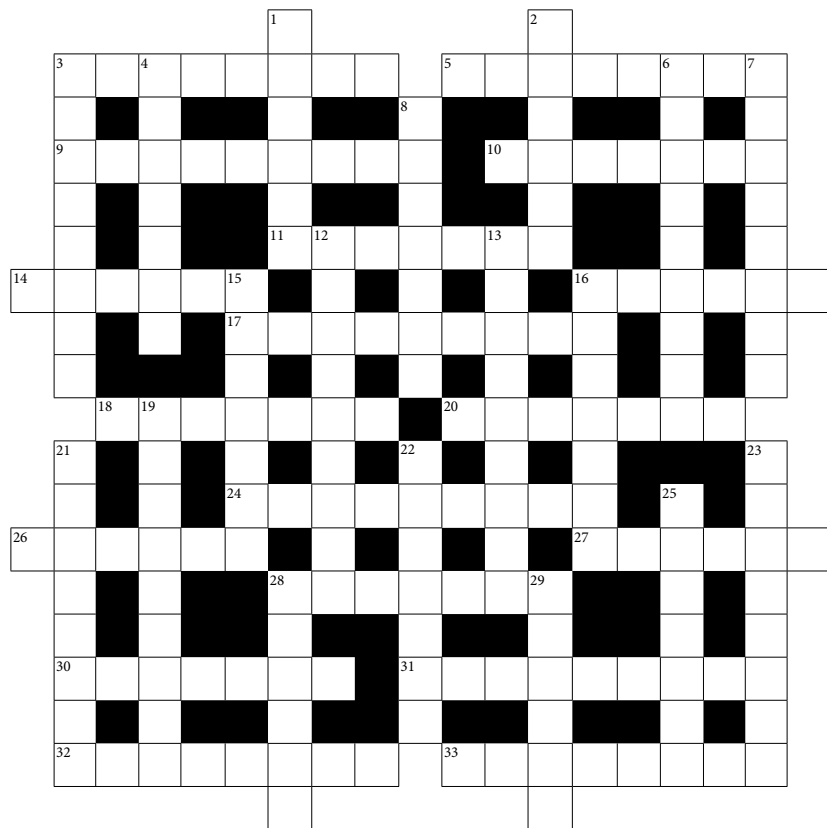
Lauksaimniecības datu centra (LDC) uzturētajā vienotajā mājas dzīvnieku reģistrā ir 126 437 suņi, 4 529 kaķi un 91 sekse. 2017. gadā stājās spēkā kārtība, kas nosaka suņu obligātu apzīmēšanu ar implantētu mikroshēmu (čipēšanu) un dzīvnieka reģistrāciju LDC datu bazē. Ja prasība par obligāto reģistrāciju un čipēšanu nav izpildīta, PVD drīkst uzlikt sodu: fiziskajām personām no 7 – 210 eiro, juridiskajām – no 15 līdz 350 eiro.

Kārsavas, Viļakas, Ciblas, Alūksnes, Ludzas un citos novados tiks atsavinātas 12 zemes platības, kopumā aptuveni 14 hektāri. Saime nodevusi izskatīšanai komisijās grozījumus likumā vairāku zemes gabalu izmantošanu austrumu robežjoslas ierīkošanai ar Baltkrieviju un Krieviju. Saeima jau iepriekš atbalstījusi citu īpašumu atsavināšanu, lai ierīkotu robežas joslu ar Krieviju.

Īsziņas sagatavoja Valija Berkina

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 3. Garneles. 5. Valodas paveids. 9. Starptautiskas organizācijas locekļu sanākums. 10. Apdzīvota vieta Ogres novadā. 11. Izrunas īpatnības, personai runājot svešvalodā. 14. Neliels automobilis kravas pārveidāšanai. 16. Nelieli krustziežu dzimtas lakstauģi. 17. Optisks instruments. 18. Brīva darba vieta. 20. Plāni, sausi cepumi. 24. Pieteikt savas tiesības uz kaut ko.

26. Plēvspārņu kārtas kukainis. 27. Ziedkopas. 28. A. Dimā romāns. 30. Pilsēta Meksikas ziemeļaustrumos. 31. Adītu audumu izstrādājumi. 32. Itāliešu komponists (1660-1725). 33. Koņa vadītājs un priekšdziedātājs sengrieķu traģēdijās.

Stateniski. 1. Braša, slaida. 2. Īpašas sistēmas revolveris. 3. Romiešu divriteņu rati, kuņģos iejūgti četri zirgi. 4. Necaurspīdīgi

keramikas un stikla izstrādājumu vāpējumi. 6. Saulaines agrākais nosaukums. 7. A. Upīša romāns. 8. Naudas vienība Krievijā. 12. Liels ciems Jelgavas novadā. 13. Četrskaldņi, kam visas skaldnes ir trīsstūri. 15. Ciems Pārgaujas novadā. 16. Viedoklis, skatījums. 19. Latviešu aktrise (1858-1936). 21. Šķersdambis upē. 22. Franču filozofs, matemātiķis, dabas zinātnieks (1596-1650). 23. Vergu sacelšanās vadonis Senajā Romā. 25. Sviņģis, lirisks dzejolis. 28. Darinātas ar stellēm. 29. Amerikas Kinoakadēmijas balva.

Krustvārdu mīklas (BL nr. 5) atrisinājums

Līmeniski. 7. Parapeti. 8. Anapests. 10. Prīma. 11. Ojārs. 12. Sanskrits. 16. Mullas. 19. Domnas. 20. Stundas. 21. Selva. 22. Sakss. 23. Nante. 24. Atgūt. 25. Karot. 28. Asiņe. 30. Stimuls. 31. Lekāli. 32. Acteki. 36. „Fornarina”. 40. Esene. 41. Lukss. 42. Sarsuela. 43. Tricepss.

Stateniski. 1. Krams. 2. Getras. 3. Pirrs. 4. Vakar. 5. Balets. 6. Eseja. 7. Purapuķe. 9. Sarojans. 13. Krons. 14. Tarantuls. 15. Konstanca. 17. Statūti. 18. Kantele. 26. Ametists. 27. Amēba. 29. Taktisks. 33. Tortes. 34. Andris. 35. Inari. 37. Nāras. 38. Remte. 39. Pulpa.

LATVIJAS SPORTISTI PASAULĒ

Porziņa pāreja bijusi laba un gluda

Kristaps Porziņģis janvāra pēdējā dienā apjomīgā maiņas darījumā no *Knicks* nokļuva *Mavericks* klubā. Latviešu basketbola zvaigznes pāreja no Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) komandas Ņujorkas *Knicks* uz Dalasas *Mavericks* bijusi ļoti laba un gluda, uzskata šīs vienības galvenais treneris Riks Kārlails. „Tikos ar Porziņģi, lai parunātu par to, kā redzam viņa lomu šajā komandā. Parādījam viņam video, kurš redzami Dirks Novickis un citi spēlētāji, kuri labi var spēlēt gan groza tuvumā gan no distancēs,” Dalasas klubs citē Kārlaila teikto. „Ir svarīgi, lai būtu vīzija par nosprausto kursu, kurā vēlies doties, lai prāts koncentrētos uz lietām, kas būs vajadzīgas.”

Riks Kārlails un Kristaps Porziņģis // FOTO: www.mavs.com

Porziņģis smagas ceļgala traumas dēļ nav spēlējis vairāk nekā gadu, turklāt šosezon viņš laukumā neatgriezies. „Kristaps šobrīd strādā pie sava spēka, atveseļšanās, kājām un darbības laukumā, turklāt ar laiku šīs lietas kļūs arvien labākas. Pāreja bijusi ļoti laba un gluda,” neslēpa treneris. „Mums ir lieliska medicīnas komanda un treneri, kā arī cilvēki, kuri koncentrējas uz spēka un snieguma attīstības darbu. Uzskatu, ka tā šobrīd domā arī Poziņģis.” Porziņa komandas

biedrs Trejs Burks, kurš arī tika iemainīts no *Knicks*, uzsvēra, ka latvietis ir lielisks spēlētājs. „Kristaps noteikti var būt kluba seja. Esmu nedaudz ar viņu uzspēlējis iepriekš un varu teikt, ka viņš atvieglo saspēles vadītāja darbu, jo spēj paplašināt laukumu un labi strādā abos laukuma galos. Nevaram sagaidīt, kad Kristaps atgriezīsies,” izteicās basketbolists, kurš Porziņģi salīdzina ar Novicki. „Viņu spēles stils nenoliedzami ir līdzīgs, jo spēj trāpīt metienus teju no jebkuras laukuma vietas.”

Izvēlas latviešu izcelsmes futbolistu

ASV augstākās futbola līgas (MLS) draftā izvēlēts latviešu izcelsmes aizsargs Aleks Berkolds, kurš ir operdziedātāja Paula

Berkolda dēls.

MLS superdraftā pirmo divu kārtu spēlētāji tika noteikti pagājušajā piektdienā, bet pirmdien ar konferences zvanu tika aizvadīta arī trešā un ceturrtā kārtā. Tad arī noskaidrojās, ka Sandjego pavalsts universitāti absolvējušo Berkoldu trešajā kārtā ar kopējo 68. numuru izvēlējās Sietlas *Sounders* komanda. 22 gadus vecais latviešu izcelsmes spēlētājs pagājušajā sezonā universitātes komandā nospēlējis visas spēles bez maiņām, bet drīzu ielaušanos *Sounders* sastāvā viņam pašlaik neprognozē. 2016. gadā Berkolds jau spēlēja *Sounders* U-23 komandā, tāpēc MLS vienība draftā izvēlējusies sev labi zināmu futbolistu. Treniņi ar jauno komandu iesākās janvāra vidū, oficiālā sezona iesāksies 2. martā.

Aleks Berkolds decembrī beidzis Sandiego universitāti un ieguvis bakalaura gradu politiskajās zinātnēs.

Latvijas tenisistes ceļā uz elites līgu

Latvijas tenisistes Pasaules grupā spēlēja arī tālajā 1993. gadā, taču tolaik tajā bija 32 komandas. Pēc šā brīža formāta ir divas Pasaules grupas (pirmā un otrā) – katrā pa astoņām komandām. Līdz ar to Latvijas izlase ir viena no pasaules *Top 16* komandām. Latvijas tenisa komanda Federāciju kausa izcīņā pasaules grupā atgriezies pēc 24 gadu pārtraukuma un šosezon cīnīsies par iekļaušanu tās elitē.

Pirmais pārbaudījums bija Rīgā, kur mūsu tenisistes spēlēja ar Slovaikijas vienību. *Fed Cup* rangā Latvijas tenisistes ieņem 15. vietu, Slovaikijas izlase atrodas 12. pozīcijā. Kopumā šajā reitingā ir

105 valstu komandas. Latvijas vienības sastāvā bija abas mūsu lielākās zvaigznes Anastasija Sevastova (*WTA* rangā 12. v.) un Aļona Ostapenko (22.), kā arī Diāna Marcinkēviča (279.), Daniela Vismāne (645.) un Patrīcija Špaka. Sākotnēji Slovaikijas komandas sastāvā bija iekļautas arī abas zināmākās valsts tenisistes Dominika Cibulkova (30.) un Magdalēna Ribārikova (69.), tomēr viņas abas veselības problēmu dēļ izkrita. Līdz ar to izlozē Rīgā bija Viktorija Kužmova, Anna Šmidlova un Rebeka Šramkova (188.), kamēr ceļā atradās Tereza Mihālikova (360.).

Pirmajā spēlē Aļona Ostapenko divu stundu un 41 minūtes ilgā sacensībā pārspēja Rebeku Šramkovu – 7:5, 6:7 (5:7), 6:1, gūstot Latvijai pirmo punktu.

Anastasija Sevastova

laukumā, uzvarot setu „sausā”. Visā spēlē 6:4 un 6:0.

Anastasija Sevastova trešajā spēlē pārliecinoši ar 6:3, 6:2 pieveica Rebeku Šramkovu no Slovaikijas, kas Latvijai šajā duelī ļāvis gūt priekšlaicīgu panākumu ar 3:0.

Dubultspēlē Ostapenko/Marcinkēviča sacentās ar Mihāli-

Aļona Ostapenko

Ostapenko spēle izvērtās sarežģīta. Pirmajā setā viņa nonāca zaudētājos ar 2:5, bet tik grūtā brīdī saņēmas, atspēlējās un tad arī uzvarēja setu, būdama pārāka piecos geimos pēc kārtas. Otrajā setā savukārt jau Ostapenko nenosargāja pārsvaru, pēc tam neizmantojot arī iespējas *tie break* izspēlēt. Izšķirošajā setā vairāk spēka pietāupījusi bija Ostapenko, nedodot pretinieci nekādas cerības uz izglābšanos.

Daudz vieglāk sekmējās Sevastovai pret Annu Šmidlovu. Pēc daudziem breikiem pirmā seta vidū drošāk svarīgos brīžos izskaņā nospēlēja Anastasija, bet tad otrajā setā viņa jau dominēja

kovu/Šmidlovu. Mūsu tenisistes uzvarēja pārliecinoši – 6:2 un 6:3. Līdz ar to Latvijas – Slovaikijas spēles rezultāts kļuva 4:0. Latvijas tenisa izlase nodrošināja sev vietu pārspēlēs par vietu Pasaule pirmajā grupā. Slovaikija cīnīsies par neizkrišanu uz Eiropas/Afrikas zonas pirmo grupu.

(Turpinājums 20. lpp.)

**NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI
UZ LATVIJU**

**Kārtojām nodokļu un citus
maksājumus Latvijā!**

Baltic Financial Services
19 N. Mountain Ave.,
Montclair, NJ 07042-1810
Tālr: 973-746-3075

**Meklēju savai augošajai meitai tautas tērpu uz aizdošanu
šai vasarai Gaŗezera vasaras vidusskolā.**

Meitai ir 13 gadi, bet viņa jau ir garāka par mani
(ap 5'7") un turpina augt. Dzīvoju Rokvillē, Merilendā.

Mana e-pasta adrese: ritalaima@hotmail.com.
Cerībā... Rita Laima Bērziņa

**Latvijā, Rīgā, Mežaparkā tiek pārdots mājas pirmais
stāvs ar pusi dārza (zemes kopējā platība 1 869 m²).**

Pirmā stāva dzīvojamā platība 123,7 m².

Dzīvoklis ar visām ērtībām, saulains,
ar otru izeju uz terasi, dārzu.

Plaša vieta auto novietošanai slēgtā pagalmā.

Tuvumā Ķīšezers. Tramvaja pietura trīs minūšu
attālumā kājām, līdz Rīgas centram ar auto 15 minūtēs.

Cena \$325 000

Tālr.: +371 29298922

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE
2019. g. paciņu un grāmatu sūtījumi
atkal šogad: uz Lieldienām, Jāņiem un Ziemsvētkiem!

LIELDIENU sūtījumu savāksim:

Vidienē: starp 18.-24. februāri

Austrumos: starp 23. februāri un 3. martu

*Kārtojām komerckravas, auto, mākslas darbu, personīgo mantu sūtījumus uz un no
Latvijas un citām Baltijas valstīm; jūras un gaisa kravu sūtījumus.*

Tālrunis: (973) 744-6565 (spiediet 5nieku) vai (888) LAT-VIAN **E-pasts: pakas@lasl.com**
Lūdzu sekojiet vērtību, svāra un izmēru norādījumiem mūsu mājas lapā: **www.lasl.com**

IZDEVĪGI APDROŠINĀJUMI

LRFA.org
215.635.4137

Veselības | Medicare | Dzīvības | Ceļojumu

SARĪKOJUMI

(Turpināts no 17. lpp.)

23.martā biedrība rīko 12-14 stundu ekskursiju ērtā autobusā uz **Big Cypress Seminole Indian Reservation**. Maršruts no St. Pētersburgas uz galamērķi ved gar **Fort Mayers**. Tiem, kuņģi dzīvo **Fort Mayers** tuvumā, ir iespēja pievienoties pa ceļam. Ekskursijas laikā, izbraucot purvus īpašā automobili, varēs vērot neskartu dabu, retus augus, dažādus dzīvniekus, kā arī pakavēties muzejā un nogaršot indiāņu ēdienus. Ja nevēlaties izmantot vietējo kafējnīcu, iesakām ņemt līdzi savu pārtikas groziņu un atspirdziņošu dzērienu. Dalības maksa biedrības biedriem \$30, pārējiem \$ 50. Šis varētu būt Jūsu laiks iestāties mūsu biedrībā! Gaidām!

Interesentus lūdzam pieteikties līdz 23.februārim pie **Gundegas Vilemsones**, tālr.: 727-531-6203.

TĒRVETE

Valdes sēdes – katru ceturtdienu 19:30 Centrā; 7.martā, 11.apr., 9.maijā.

Pensionāru sanāksmes pirmdienās, 13:00, Info: 514-992-9700. www.tervete.org

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koņa mēģinājumi

DIJEKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.:** (58 Irving st, Brookline MA 02445). Info: 617-232-5994, e-pasts: bostonastrimdasdraudze@gmail.com, tālr.: 617-232-5994. Māc. Igors Safins. Tālr.: 617-935-4917. E-pasts: igorssafins@gmail.com. Runas stundas trešdienās 10:00 - 15:00. **Dievk. notiek 11:00.** Dievk. 12:00 Bībeles stunda. **24.febr.** Dievk.. Pēc tā draudzes pilnsapulce. **27.februāri** Bībeles stunda.

• **Čikāgas latv. ev. lut. Ciānas dr.:** (6551 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr.: 773-725-3820; E-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook.com/Čikāgas-Ciānas-draudze-255043897965234. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc Dievk. kafijas galds. Māc. Gundega Puidza, tālr. birojā: 773-736-1295; mājās: 708-453-0534, E-pasts: puidza@yahoo.com

• **Čikāgas latv. ev. lut. Sv. Pēterā dr.:** (450 Forest Preserve Dr, Wood Dale IL 60191). Tālr.: 630-595-0143. Māc. Ojārs Freimanis. Dr. pr. Uldis Pūliņš. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc Dievk. kafijas galds.

• **Čikāgas latv. baptistu dr.:** (820 Ontario St, Oak Park, IL 60302). Māc. Oļģerts Cakars. Tālr.: 708-383-5285.

• **Denveras latv. ev. lut. dr.:** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Birojs atvērts ceturtdienās no 10:00 – 14:00. E-pasts: reglite@aol.com Dievk. notiek svētdienās 9:30. Pēc Dievk. sadraudzība.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev.**

lut. dr.: (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). **Dievk. notiek svētdienās 10:00. 24.februāri** Dievk.

10.martā Dievk. Seko sadraudzības stunda. **24.martā** Dievk.

• **Dienvīdfloridas latv. ev. lut. dr.:** *Shepherd of the Coast Luth. Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL 33308). Info: Ilze Folkmane *Gibbs*, e-pasts: folkmane@hotmail.com Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050. **Dievk. notiek 14:00.** Pēc Dievk. visi lūgti pie kafijas galda!

• **Dienvīdkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** baznīca (1927 Riverside Dr., Los Angeles CA 90039). Diak. Guna Reina. **Dievk. notiek 11:00. 24.februāri** Dievk. ar dievg.

• **Džamaikpleinas Trisvieniības latv. ev. lut. dr.:** *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Svētdienās 11:00 Dievk. ar dievg.** Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, draudzes sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Māc. Ieva Dzelzgalvis. **Dievk. notiek 11:00.**

• **Grand Rapidu latv. ev. lut. dr.:** (1780 Knapp St. NE, Grand Rapids MI 49505).

Tālr.: 616-361-6003. Māc. prāv. Ilze Larsen, tālr.: 269-214-1010. Dr. pr. Ivars Petrovskis, tālr.: 616-975-2705. **Dievk. notiek 2x mēnesī 10:00.** Pēc Dievk. kafijas galds.

• **Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.:** (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49996). Māc. A. *Graham*. **Dievk. notiek 10:00.** Pēc Dievk. kafijas galds. Dievk. video var skatīt: <https://tinyurl.com/KallLatCh>. **17.februāri** Dievk. angļu valodā. **24.februāri** Dievk. ar dievg. Seko pankūku pusdienas. **3.martā** Dievk. **6.martā** (trešdien, 18:00) Pelnu dienas Dievk. ar dievg. **10.martā** Dievk. **17.martā** Dievk. **24.martā** Dievk. angļu valodā. **31.martā** Dievk. ar dievg.

• **Klīvlāndes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Baptistu draudzes dievk. notiek svētdienās 14:30. Bībeles stundas notiek 10:00** katra mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā.

• **Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.:** (3300 C St, Lincoln NE 68510). Māc. Gija Galiņa, tālr.: 402-475-8106. Dr. pr. Kārlis Indriks, tālr.: 402-438-3036. **Dievk. notiek 1. un 4. svētdienā 10:00.** 2. svētd. Dievk. angļu valodā. Pensionāru saiets katrā otrajā ceturtdienā.

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.:** (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr. pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062. **Dievk. notiek 11:00.** Viesu māc. Igors Safins. **9.martā** Dievk. ar dievg.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trisvieniības dr.:** (1853 N 75th Str, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Archibīskape Lauma Zušēvica, tālr.: 414-421-

3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. Sandra Kalve, tālr.: 414-258-8070. **Dievk. notiek svētdienās 10:00.**

• **Minneapolis – St. Paulas latv. ev. lut. dr.:** (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407). **Dievk. notiek 10:30.** Pēc Dievk. sadraudzība. **17.februāri** Dievk. Sekos 12:00 draudzes gadskārtējā sapulce. **21.februāri** 11:00 Bībeles stunda. **24.februāri** Dievk. ar Sv.vak. un draudzes darbinieku ievēšana amatā. **3.martā** pulkveža Oskara Kalpaka piemiņas Dievk. Piedalīsies vīru ansamblis.

• **Montrealas latv. Trisvieniības ev. lut. dr.:** *Trinity Latvian Church* (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. www.draudze.org vai www.tervete.org Dievk. vada dr. pr. Jānis Mateus un vik. Zvirgzds. **tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org.** Dievk. kalpojumi Centrā.

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:** Draudzes dievnams (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ 08816). Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, **tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvian-lutheranchurch@gmail.com.** **Dievk. notiek 13:30. 17.februāri** Dievk. **6.martā** 10:30 Pelnu dienas Svētbrīdis un Bībeles stunda. **10.martā** 11:00 Dievk. Seko draudzes pilnsapulce. **24.martā** Dievk. ar dievg.

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY). Māc. Saivars. *St. Andrew Lutheran Church* (335 Reynolds Ave, Parsippany NJ). Māc. Saivars.

Salas bazn. (4Riga Ln, Melville NY). Māc. Saliņš.

Priedaine (1017 State Rte 33, Freehold NJ). Māc. Saivars.

Manhatena, *Seafarers & Intl House* (123 E 15th St, NY 10003). Māc. Saliņš.

Springfield, Holy Cross bazn. Māc. Saivars.

Katskiļu nometne (231 Greenhill Rd, Elka Park, NY).

Syracuse St. Stephen Lutheran Church (873 DeWitt Str, Syracuse Ny 13203).

17.februāri 10:00 Jonkeru bazn. Dievk. ar dievg.

10:30 Salas bazn. Dievk.

24.februāri 11:00 Jonkeru bazn. Dievk. Seko skautu un gaidu sarīkojums.

10:30 Salas bazn. Dievk.

13:30 *St. Andrew* bazn. Dievk.

• **Ročesteras ev. lut. Krusta dr.:** *Atonement Lutheran Church* (1900 Westfall Rd, Rochester NY 14618). **Dievk. notiek 14:00.** Diakone Linda Sniedze-Taggart. **10.martā** 14:00 Ciešanu laika Dievk. ar dievg. Pulkveža O.Kalpaka pieminēšana. Sekos gada sapulce.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** (128 N Elm Str, Saginava, MI). Kontaktpersona *Mary Beth* Dzirnīs: 989-781-1163, e-pasts: dzirnīs@chartermi.net

• **San Diego latv. ev. lut. dr.:** *Ascension Lutheran Church* (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdīņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com. Māc. Mārtiņš Rubenis. **Dievk. notiek 12:00.** Pēc Dievk. kafijas galds.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** *Christ Lutheran* bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119). **Dievk. notiek katra mēneša 3. svētdienā 14:00.** Pēc Dievk. saiets ar groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa,

tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). **Dievk. notiek 10:30.** Prāv. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlelatvian-church.org **17.februāri** laju vadīts Dievk. Kalpos Pružinsku ģimene. **24.februāri** Dievk. ar dievg. **3.martā** laju vadīts Dievk. Kalpos Linda Beiniķe un Jānis Šulcs.

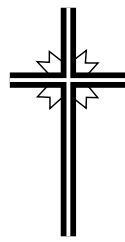
• **Skenektedijas latv. ev. lut. dr.:** *Trinity Lutheran Church* (35 Furman St, Schenectady NY 12308). Diakone Linda Sniedze-Taggart. **Februāri** Dievk. **nenotiks! 17.martā** 14:00 Dievk. ar dievg. Sekos gada sēde.

• **St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.:** **Dievk. notiek 14:00 katru pirmo un trešo svētdienu** *Faith Lutheran* baznīcā (2601 49th Str. N, St. Petersburg, FL), Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. **17.februāri** Dievk. **24.februāri** 11:00 Bībeles stunda Virziņu dzīvoklī. **3.martā** Dievk. un pilnsapulce. **10.martā** 11:00 Bībeles stunda māc. A. Pelda dzīvoklī. **17.martā** Dievk. **24.martā** 11:00 Bībeles stunda Virziņu dzīvoklī.

• **Tērvete – Trisvieniības draudze:** Dievk. notiek Centrā, tālr.: 514-992-9700, www.draudze.org. **Dievk. notiek 15:00.** Vik. Zvirgzds. Valdes sēdes notiek 19:30 ceturtdienās.

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, E-pasts: baznica@bellnet.ca. Info: www.stjohnslatvian.ca

(Turpināts 19. lpp.)

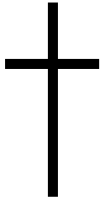
Mūžībā aizgājusi mūsu mammiņa, vecmāmiņa un vecvecmāmiņa

SPODRA GENDRIKOVS

Dzimusi 1928. gada 11. septembrī Ezerē, Latvijā,
mirusi 2019. gada 26. janvārī Kalamazū, MI

*Mana mīla māmuliņa,
Mūža miegu aizmigusi.
Ne vairs gudra padomiņa,
Ne galviņas glāstītājas.*

*Mīļā piemiņā –
DĒLS DZINTARS,
MEITA SANDRA UN THOMAS AR ĢIMENI
UN MAZDĒLS STEVEN AR ĢIMENI*

Mūžībā aizgājis

Longailendas latviešu sportistu kluba biedrs,
aktīvs NRA organizācijas biedrs,
Ziemeļamerikas mednieku kluba biedrs

ZIGURDS BLUMBERGS

Dzimis 1926. gada 6. jūlijā Rīgā, Latvijā,
miris 2018. gada 18. decembrī Kuldīgā, Latvijā

*Mīlestībā piemin
SIEVA, RADI UN DRAUGI LATVIJĀ UN AMERIKĀ*

*Tas visskumjākais brīdis, kad mīļa sirds
Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un stājas,
Tad zvaigznes pie debesīm asarās mirkst
Un tukšas kā kļūst mājās.*

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

Māc. Ģirts Grietiņš (adrese: 40 Hollyberry Trail, North York ON M2H 2S1), tālr.: 647-986-5604, E-pasts: grietins@gmail.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr.vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom.pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309.

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dc-draudze@gmail.com Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Pāža, mob.tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Jānis Vītols, tālr.: 703-264-0089. **Svētdienās: 9:15** Latviešu skola. **10:00** Zaķīši. **Dievk. notiek 11:00.** Seko kristīga sadraudzība. **17.februārī** Sv.vak. Dievk. Seko skolas tēvu rīkotās **pankūku brokastis.**

Ienākumi par labu draudzes Jaunatnes stipendiju fondam. **23.februārī 18:00 Baltiešu deju festivāls.** Riko NAMEJS. **24.februārī ģimeņu Dievk.** ar Sv.vak. Sveiksim februāra jubilārus. 13:00 LELCHE pilnsapulce. **3.martā** Vārda Dievk. No 8:30 līdz 10:00 LASL pieņems pakas sūtīšanai uz Latviju. 13:00 filmas "Bille" izrāde (latviešu skolā).

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:** Ebenezer Lut. Church (96 Oak St, Willimantic, CT). dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268. Draudze izbeigs darboties ar 1.februārī.

• **Ziemeļkalifornijas latv. ev. lut.dr.:** (425 Hoffman Ave, San Francisco). Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rasma@laiks.us, Vēlams sūtīt darbdienās, vēlākais – **SESTDIENĀS!**

Mūsu filistrs
GUNĀRS VĒVERIS
1. coetus

Dzimis 1923. gada 10. maijā Rīgā,
miris 2019. gada 26. janvārī Itasca, IL

Sērās piemin
GERSICANIAS KONVENTS

Mūža biedrs

ALFONS J. MEDNIS

Dzimis 1932. gada 21. martā Valmierā,
miris 2018. gada 27. jūlijā Willow Grove, PA

Sērās piemin
DAUGAVAS VANAGU FILADELFIJAS APVIENĪBA

Ak, retākas rindas...

Leģionārs, Mūža biedrs,
ilggadīgais valdes loceklis

ARVĪDS MEŽGAILIS

Dzimis 1922. gada 26. februārī Limbažos,
miris 2018. gada 17. decembrī E. Norriton, PA

Sērās piemin
DAUGAVAS VANAGU FILADELFIJAS APVIENĪBA

Ak, retākas rindas...

2018. gada 16. janvārī
Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā un cienītā

SILVIJA RŪTENBERGA,

kuņa nenogurstoši un pašizliedzīgi
strādāja Latvijas labā.

Sirsnīgā pateicībā un piemiņā viņu paturēs
OKUPĀCIJAS MŪZEJA ATBALSTA GRUPA (OMFA)

Mūžības ceļos devusies
mūsu filistre

BIRUTA TREIBERGA,
dz. KALNĀRE, 42. C
19.2.1924 – 23.1.2019

"Vairs manis neesot –
Ak neticiet! Es esmu
Ik rasas pilienā, kas rīta saulē lās,
Gan jūsu sirdīs, domās, atmiņās."

Mīlestībā un dziļās sērās viņu piemin
MINEAPOLES DZINTRAS

Mūsu mīļā mamma,
mīlotā Grandma, Omi

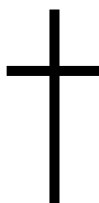
MARINA OZOLS,
dzim. ZEILERS,
zobārste,

Dzimusi 1917. gada 30. decembrī Petrozavodskā,
mirusi 2019. gada 31. janvārī Vermontā

Mīlestība
nekad nebeidzas...

Mīlestībā un pateicībā piemin
DĒLS JĀNIS AR MARITI, DĒLS ROBERT AR JEANNE
MEITA LAIMA AR PAUL RUOFF
MAZBĒRNI JULIE AR RICHARD BENNETT, KRISTINA AR PATRICK MCLAUGHLIN, MARK
LARISA AR STEVE WOOD, JOHN, ERIK AR GRETCHEN RUOFF, ROBERT AR STEPHANIE

MAZMAZBĒRNI BROOKE, CHRISTOPHER, BEN
MIKAELA, LINDEN, KIERAN, EMMY, ELISE, BOBBY

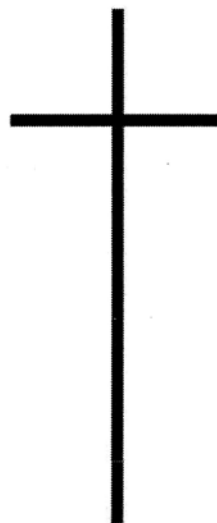

DACE FRIŠA,
dzim. ŠMIDCHENA

Dzimusi 1933. gada 3. jūnijā Rīgā, Latvijā,
mirusi 2019. gada 25. janvārī Čikāgā, IL, ASV

Vedat mani dziedādami,
Nevedati raudādami,
Lai iet mana dvēselīte
Pie Dieviņa dziedādama.

Mīlestībā viņu piemin
KRISTĪNA AR MĀRTIŅU
AUDRA AR STUARTU
MIKUS AR ĢIMENI
MATĪSS, ZINTA, LŪKASS, ĀRIS, AILITA

Vb. Helmutš Lerchs

dzim. 1931.g. 21. dec., Liepājā, Latvijā
mir. 2017.g. 18. apr., Toronto, Kanādā

Vb. Jānis Simsons, jun.

dzim. 1945.g. 18. feb., Meklenburgas apg., Vācijā
mir. 2016.g. 26. sept., Seattle WA, ASV

Vb. Modris Alks

dzim. 1926.g. 20. sept., Skaistkalnē, Latvijā
mir. 2018.g. 6. janv., Ādažos, Latvijā

Vb. Edgars Šmits

dzim. 1953.g. 9. maijā, Dartfordā, Anglijā
mir. 2018.g. 18. feb., Sventes pag. "Pakrastos", Latvijā

Kur palika balti sniegi,
Kur dižaisi augumiņš?
Saulē zuda balti sniegi,
Zemē dižais augumiņš.

Viņus patiesā cieņā piemin
Akadēmiskā vienība „Austrums”.

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

(Turpināts no 17. lpp.)

Latvijas vīru tenisa pirmā rakete **Ernests Gulbis** nepārvarēja Roterdamas ATP World Tour 500 serijas turnīra kvalifikāciju. Atlasē ar septīto numuru izliktais Gulbis, kuŗš ATP rangā ieņēma 83.vietu, otrās kārtas spēlē ar 6:7 (2:7), 6:7 (2:7) zaudēja francūzim Žilam Simonam (ATP rangā 31. v.) un kvalifikācijā bija izlikts ar pirmo numuru. Simons latvietim vienmēr bijis neparocīgs pretinieks, jo viņš zaudējis četrās no piecām abu savstarpējām spēlēm.

Kamaniņās – trīs bronzas medaļas

Latvijas kamaniņu braucējs **Kristers Aparjods** Oberhofā izcīnīja bronzas medaļu Eiropas čempionātā, kas vienlaikus bija arī Pasaules kausa astotā posma sacensības.

20 gadus vecais Aparjods sasniedzis savu karjeras labāko rezultātu Eiropas čempionātos un Pasaules kausā pieaugušajiem. Bronzas medaļu ieguva arī kamaniņu sporta divnieks **Juris un Andris Šici**. Kristens Putins/Imants Marcinkēvičs un Oskars Gudramovičs/Pēteris Kalniņš Eiropas čempionāta ieskaitē ieņēma sesto un astoto vietu, bet Pasaules kausā viņiem bija septītā un devītā pozīcija.

Eliza Cauce Oberhofā pirmajā braucienā ierindojās augstajā ceturtajā vietā, tomēr pēc neveiksmīga otrā brauciena atkrita uz 12. pozīciju. Veiksmīgākā no Latvijas kamaniņu braucējām bija pirmo desmitnieku noslēgusi **Ūlla Zirne**, bet **Kendija Aparjode** sacensības pabeidza 16. vietā. Visas godalgotās vietas ieņēma Vācijas kamaniņu sportistes. Pasaules kausa izcīņas kopvērtējumā liderei Geizenbergerei ir 882 punkti, ar 706 punktiem seko vēl viena vāciete Jūlija Taubica. Cauce ar 405 punktiem ir astotā, Aparjode ar 299 punktiem ir 12. vietā, bet pozīciju zemāk ar 295 punktiem ir Zirne.

Trešo bronzas medaļu mūsu kamaniņu braucēji ieguva stafetes sacensībās. Latviju pārstāvēja **Eliza Cauce**, **Inārs Kivlenieks** un brāļi **Šici**.

Kamaniņu braucēji šajā disciplīnā pie godalgām kontinenta meistarsacīkstēs tikuši trešo reizi pēc kārtas. Par Eiropas čempioniem tika kronēti Itālija.

Hokejs

Latvijas hokeja izlase pārbaudes spēļu turnīrā *Olympic Legacy Cup* ar rezultātu 6:2 pārspēja sacensību rīkotāju Dienvidkoreju. Sacensībās Latvijas izlases vārtus sargāja Richards Cimermanis, kuŗš atvairīja 27 no 29 pretinieku metieniem. Valstsvienības galvenā trenera amats šajā turnīrā uzticēts HK "Zemgale/LLU" galvenajam trenerim Valērijam Kuļibabam, bet asistē viņam Igors Smirnovs. Turpinājumā Latvijas vienība ar 6:3 apspēlēja Japānu, bet trešajā cīņā ar 2:3 pagarinājumā piekāpās Kazachstānai. Rezultātā turnīrā – otrā vietā.

Olympic Legacy Cup turnīrā Dienvidkorejā spēlēja arī Latvijas nacionālā **sieviešu** valstsvienība. Komanda ar rezultātu 1:2 (0:1, 1:0, 0:1) zaudēja turnīra Dienvidkorejas vienībai.

Latviešu uzbrucējs **Zemgus Girgensons** Nacionālās hokeja līgas (NHL) regulārā čempionāta spēlē izcēlās ar aktīvu sniegumu, kamēr viņa pārstāvētā Buffalo Sabres komanda svinēja uzvaru Bufalo hokejistu savā laukumā ar rezultātu 3:1 (0:0, 3:1, 0:0) pārspēja Detroitas Red Wings vienību, trešajā spēlē pēc kārtas tiekot pie punktiem.

Rīgas Dinamo Koventri pilsētā aizvadīja pārbaudes spēli ar Lielbritānijas hokeja izlasi. Rīgas vienība piedzīvoja zaudējumu ar 1:3 (0:1;0:1;1:1).

Ātrslidošana

Latvijas vienīgais ātrslidotājs **Haralds Silovs** svētdien Vācijā uzvarēja vienā starpfinišā un guva devīto vietu pasaules individuālā čempionāta masu starta sacensībās.

// FOTO: AP/Scanpix

Silovs bija labākais pēc ceturta apla notikušajā pirmajā starpfinišā, tajā tiekot pie trim ieskaites punktiem. Nākamajos divos starpfinišos viņš vairs necentās, spēkus taupot noslēdzošajam finišam, tomēr tur samierinājās ar astoto vietu. Astotā vieta finišā mazos punktus vairs nedeva un Silovs sacensību noslēgumā ar trim punktiem tika klasificēts devītajā pozīcijā.

Veiksmīga atgriešanās

Starptautiskās sacensībās daudzciņas telpās Tallinā uzvarēja Latvijas izcilā sportiste **Laura Ikauniece**.

FOTO: Latvijas Vieglatlētikas savienība

Viņas sasniegtais rezultāts – 4454 punkti – ir otrais labākais Eiropā šobrīd. Tas ir labs pieteikums cīņai par medaļu Eiropas čempionātā telpās Glāzgovā marta sākumā. Aprit pusotrs gads, kopš Ikauniece pēdējo reizi izgāja uz startu daudzciņā – 2017. gada augustā Londonas pasaules čempionātā. Diemžēl neveiksmīgā... Tagad atgriešanās notikusi ļoti veiksmīgi.

Brieža nākamā cīņa pret spēcīgo poli Glovacki notiks Rīgā

Latvijas labākā bokseira Maira Brieža nākamā cīņa Pasaules boksa superserijā notiks 15. jūnijā *Arēnā Rīga*, paziņojuši turnīra rīkotāji. Briedis novembrī superserijas ceturtdaļfināla dueli pirmā smagā svara kategorijā (līdz 90,7 kg) pēc punktiem pārspēja Vācijas pārstāvi Noelu Gevoru, kuŗš pazīstams arī ar vārdu Norairs Mikaeljans. Pusfinālā Briedis tiksies ar poli Kšištofu Glovacki. Briedis pēc uzvaras pār Gevoru savā īpašumā ieguva Pasaules Boksa padomes (WBC) Dimanta jostu. Tikmēr Glovackis savā ceturtdaļfināla cīņā pēc punktiem pieveica krievu Maksimu Vlasovu, vienlaikus savā īpašumā iegūstot arī Pasaules Boksa organizācijas (WBO) pagaidu čempiona jostu. „Nevaru sagaidīt iespēju tikt finālā. Būs vēl vieni boksa svētki Latvijā, kuŗus skatīsies visa pasaulē, bet man savu līdzjutēju

Kšištofs Glovackis pret Marko Huku // FOTO: AFP/Scanpix

priekšā būs iespēja revanšēties par pirmo sezonu,” turnīra rīkotāji citē Brieža teikto. „Nevaru sagaidīt, kad kāpšu Rīgas ringā. Esmu pārliecināts, ka uzveikšu Mairi un pēc tam izcīnīšu arī Muhameda Ali trofeju,” savukārt uzsver Glovackis.

Alfona Bērziņa sportiskais varoņdarbs

Pirms 80 gadiem Rīgā, ASK laukumā risinājās Eiropas meistarsacīkstes ātrslidošanā, kur izcilus panākumus guva **Alfons Bērziņš**. Viņš, kā toreiz teica, izcīnīja Eiropas meistara titulu.

Vēlāk Bērziņa sniegumu novērtēja par sportisku varoņdarbu. Latvietis 500 m distancē izcīnīja otro, 1500 m – trešo, bet uzvarēja abās garākajās distancēs – 3000 un 5000 m. Daudzciņā Bērziņš bija uzvarējis 20 ārzemju ātrslidotājus, kas bija ieradusies no ziemas sporta lielvalstīm – Somijas, Zviedrijas, Norvēģijas, Nīderlandes.

Alfona Bērziņa panākumi turpinājās arī citās sacensībās – viņš pasaules meistarsacīkstēs izcīnīja sudraba medaļu. Otrā pasaules kara laikā dienējis leģionā. No 1945. gadā arestēts, 1945. līdz 1955. gadam bijis izsūtīts. Pēc atgriešanās no izsūtījuma strādājis par treneri. Pasaules absolūtās čempiones Lāsmas Avotiņas-Kaunistes pirmais treneris.

NO SPORTA VĒSTURES

Arī latviete spēja aizlekt septiņus metrus...

Pašreizējais Latvijas rekords sieviešu tāllēkšanā ir 6,92 m un

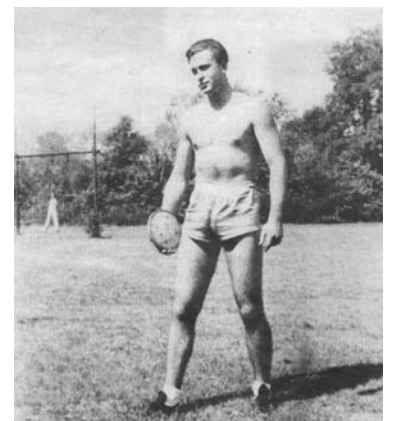
pieder Inetai Radevičai, kuŗa to sasniedza 2010. gada Eiropas čempionātā Barselonā. Tomēr 70. gadu beigās kāda latviete ir pārlepusi arī maģisko septiņu metru robežu! Tā bija Pasaules kausa ieguvēja **Anita Stukāne**, kuŗa svin jubileju. 1979. gada jūnijā PSRS un VDR valsts sacīkstēs Leipcigā Stukāne aizlēca 6,77 m tālumā. Kā LVU studente viņa devās arī uz vasaras Universiādi Meksikas galvaspilsētā Mehiko. Stukāne veiksmīgi izmantoja augstkalnes apstākļus un sasniedza 6,80 m tālu lēcieni – rezultātu, kas Latvijas rekorda godā noturējās 21 gadu.

Taču tajā pašā Meksikā Stukāne sasniedza tālumu, kas varētu būt Latvijas rekords vēl šodien. Lēcieni neieskaitīja, jo Anita pavisam nedaudz pārkāpa atspēriena dēlīti, taču pēc izmērīšanas tika paziņots, ka veiktā lēciena garums ir **7,04 m**. Ja tomēr tiktu ieskaitīts, tas būtu trešais visu laiku izcilākais rezultāts sieviešu tāllēkšanas vēsturē (uz to brīdi). Iespējams, šī dēlīša pārkāpšana, bet varbūt nopietnas traumas gūšana ziemas sacensībās, kas neļāva Stukānei piedalīties 1980. gada Maskavas Olimpiskajās spēlēs, lai pavisam reāli pacīnītos par medaļu. (Pēc *Sporta centrs.com*).

Pasaules rekords tāllēkšanā sievietēm ir 7,22 m, to 1988. gadā sasniegusi Gaļina Čistjakova (Krievija).

Ivars Veldre – Mūžībā

Pagājušā gada decembrī divas dienas pirms 80. dzimšanas dienas Milvokos miris Daugavpili dzimušais Ivars Veldre. Viņš bija viens no trimdas latviešu visievērojamākajiem un stabilākajiem vieglatlētiem mešanu disciplīnās, īpaši lodes grūšanā un diska mešanā, kā arī teicams volejbolists un basketbolists. Pirmos panākumus Veldre guva Eslingenas latviešu nometnē, pēc tam sporta gaitas turpināja Amerikā Daugavas Vanagu sporta kopas sastāvā. Veldres sasniegumi lodes grūšanā viņu ierindo devītajā vietā latviešu labāko sportistu sarakstā, 15. vietā diska metēju statistikā, 22. vietā šķēpīražu vidū. Ivars Veldre apbalvots ar trimdas latviešu sporta augstāko apbalvojumu – Latviešu sporta padomes ārzemēs (LSPĀ) Lielo sporta nozīmi, kā arī ar Amerikas Latviešu apvienības (ALA) Sporta un fiziskās audzināšanas biroja Nopelnu nozīmi. (Pēc *Latvija Amerikā*).

Sporta ziņas sakopojis P. KARLSONS